

Økonomiplan for 2023 — 2026

Seljord

Rådmannen sin oppsummering og tilråding

Budsjett- og økonomiplanen omfattar verksemda til heile kommunen, og gir oversikt over sannsynlege inntekter, forventa utgifter og prioriterte oppgåver i planperioden. Det første året legg rammer for årsbudsjettet, dei resterande for vidare planlegging.

I vår la rådmannen for første gang fram eit budsjett-drøftingsnotat. Målet med det var å vise status og synleggjere utfordringar så tidleg som mogleg for slik å involvere breidt og få tidleg start på budsjettarbeidet hos alle partar. I budsjettnotatet foreslo rådmannen ei tydelegare prioritering av satsingsområde, mål og tiltak, aktiv bruk av FN sine berekraftsmål og meir fokus på å halde eigne mål og måltal. Verda har endra seg markant sidan notatet ble laga, og ambisjonsnivået frå da er ikkje noko mindre, men må skyvast litt fram i tid.

Nytt av året er at vi har teke i bruk eit nytt verktøy for budsjettarbeidet, Framsikt. Gjennom Framsikt publiserer vi no budsjettet digitalt, og i åra som kjem skal vi nytte Framsikt både til rapportering, årsmelding og etter kvart vil også politikarane få ein eigen modul til å jobbe med økonomi og budsjett i. Det er alltid utfordrande å ta i bruk nye verktøy, og det er heilt sikkert nokre oppstartsproblem, men alt i alt er vi godt nøgde.

Budsjettarbeid er normalt både moro og krevjande. I år har det vore langt meir krevjande enn moro. Nok ein gong er kommunen på veg inn i ein ny økonomiplanperiode prega av ekstraordinære forhold. Vi lever i ei usikker tid, meir usikker enn ho har vore på lenge. Forhold starta langt unna oss får store konsekvensar for drifta vår. Fortsatt heng pandemien over oss, samtidig som vi har fått ein krig i Europa som påverkar oss på fleire vis.

2023 blir eit ekstraordinært år på mange vis. Rådmannen har gjort alt som er mogleg for å unngå å foreslå å innføre eige domsskatt. I tider som dette som er svært krevjande for innbyggjarar og næringsliv, sit det langt inne å skulle påføre innbyggjarane våre ytterlegare utgifter. Vi har lukkast med det, med dei konsekvensar det fører med seg. Handlingsrommet er strekt for at vi skal kome oss gjennom 2023.

Kort oppsummert går inntektene våre ned medan utgiftene aukar dramatisk. Vi får mindre i overføringar på grunn av demografien vår, straumutgiftene er skyhøge, renta er høg, prisveksten er høg og den nye grunnrenteskatten et opp mykje av det vi tener på sal av konsesjonskraft. I tillegg er det svært mykje som er uavklart. Konsekvensane av det er lite eller ingenting nytt og fleire forskyvingar i rådmannen sitt budsjettforslag. I 2023 rår rådmannen at vi tek eit «minimumsår», og at vi brukar året som kjem til å dykke langt ned i drifta, snu alle steinar for så å kome med eit meir omfattande budsjettforslag hausten 2023.

Å justere ned aktiviteten er også eit godt tiltak for organisasjonen. Rådmannen meiner at Seljord kommune har eit driftsnivå som er for høgt; både for økonomien og organisasjonen vår. Vi er ein liten kommune og må ta konsekvensane av det når det gjeld ambisjonsnivå. Vi held også på med å skifte ut to sentrale toppsjefar i inngangen til 2023, noko som påverkar organisasjonen.

Seljord kommune sin økonomi vil vere trong ikkje berre i 2023, men i heile økonomiplanperioden. Vi har som mål å sette av pengar på fond kvart år. Det blir det ikkje mykje av framover, kanskje heller å bruke pengar frå fond, noko som ikkje er berekraftig over tid. I budsjettforslaget foreslår rådmannen difor å skyve på alt av investeringar som ikkje er sett i gong. Det er ikkje lagt opp til nokon investeringar i perioden som kjem, og rådmannen meiner det ikkje er aktuelt for politikarane å vedta nye investeringar framover.

Rådmannen har ved fleire høve snakka om endringar i demografien i Seljord. Den komande eldrebølga kombinert med nedgang i tal barn, gjer at ressursane må dreiest over til helse og omsorg frå oppvekst. Vi er ikkje på toppen av bølga enda, men vi veit godt kva som kjem og må gjerne grep for å vere klare når den tida kjem. Investeringar i velferdsteknologi og større investeringar på byggsida i helse og omsorg er nokre av grepa som må gjerast for at vi skal vere klare for å ta imot alle dei som vil trenge tenester i framtida.

Det har ikkje vore mogleg å prioritere tenesteområdet helse og omsorg i økonomiplanen i den grad rådmannen opphavelg ønska. Rådmannen ynskjer difor å understreke at dette er det som står høgast på rådmannen sin prioriteringsliste om/når det skulle bli midlar til det.

Vidare er det det store, og aukande, behovet for spesialpedagogiske ressursar som utfordrar oss. Omfanget av spesialundervisning og spesialpedagogiske tiltak er stort, både i barnehage og skule. Dette bind opp midlar, og avgrensar moglegheita til å styrke den ordinære delen av tilbodet. Samtidig slit vi med å ta ned kostnadene i oppvekst i takt med nedgangen i barne- og elevtal og dermed nedgangen i inntekter. Det er ikkje mogleg å kompensere barnehage og skule for dette, og tenesteområdet må difor sjå på heile drifta og justere ned slik at dei held ramma si.

Eit siste område rådmannen ynskjer å trekke fram er vedlikehald. Vi har eit stort etterslep når det gjeld vedlikehald, både på bygg og veg. Og det kostar.

Det er godt å bu og leve i Seljord. Vi har ei vakker bygd med flott natur, variert kulturtilbod, stor aktivitet i frivillig sektor og eit næringsliv i utvikling. Kommunen leverer gode tenester til innbyggjarane, og det har vi tenkt å fortsette med!

Budsjettvedtak

§ 5-4 Bevilgningsoversikter - drift (1A)

Beløp i 1000

	Rekneskap 2021	Opph. budsjett 2022	Rev. budsjett 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026
Rammetilskot	-118 093	-116 248	-116 248	-116 579	-117 695	-119 115	-119 844
Inntekt- og formuesskatt	-86 887	-87 999	-87 999	-88 546	-88 448	-88 511	-88 566
Eigedomsskatt	-7 917	-7 698	-7 698	-10 166	-10 137	-10 012	-10 012
Andre generelle driftsinntekter	-16 325	-14 939	-14 939	-23 495	-18 419	-17 064	-17 345
Sum generelle driftsinntekter	-229 221	-226 883	-226 883	-238 786	-234 698	-234 702	-235 767
Korrigert sum løyvingar drift, netto	214 085	215 641	215 641	228 942	222 230	221 779	221 713
Avskrivningar	14 618	15 767	15 767	16 159	15 508	15 077	14 678
Sum netto driftsutgifter	228 703	231 408	231 408	245 101	237 738	236 856	236 391
Brutto driftsresultat	-519	4 525	4 525	6 316	3 040	2 154	624

Økonomiplan for 2023-2026

	Rekneskap 2021	Opph. budsjett 2022	Rev. budsjett 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026
Renteinntekter	-825	-1 138	-1 138	-1 193	-1 168	-1 098	-1 043
Utbytte	-3 325	-5 750	-5 750	-12 174	-6 270	-6 270	-6 270
Renteutgifter	2 984	5 245	5 245	11 479	11 643	10 450	9 461
Avdrag på lån	11 947	12 549	12 549	12 077	12 228	11 908	11 613
Netto finansutgifter	10 781	10 906	10 906	10 189	16 432	14 990	13 761
Motpost avskrivningar	-14 618	-15 767	-15 767	-16 159	-15 508	-15 077	-14 678
Netto driftsresultat	-4 355	-336	-336	346	3 964	2 067	-293
Disponering eller dekning av netto driftsresultat							
Overføring til investering	1 089	0	0	0	0	0	0
Avsettingar til bundne driftsfond	8 098	2 553	2 553	2 195	2 195	2 195	2 195
Bruk av bundne driftsfond	-9 494	-2 339	-2 339	-2 632	-2 505	-2 501	-2 496
Avsettingar til disposisjonsfond	4 832	323	323	370	60	60	694
Bruk av disposisjonsfond	-169	-201	-201	-279	-3 714	-1 821	-100
Dekning av tidlegare års meirforbruk i driftsrekneskapen	0	0	0	0	0	0	0
Sum disponeringar eller dekning av netto driftsresultat	4 355	336	336	-346	-3 964	-2 067	293
Framført til inndekning i seinare år (meirforbruk)	0	0	0	0	0	0	0

§ 5-4 Sum bevilgninger drift, netto (1B)

Beløp i 1000

	Rekneskap 2021	Opph. budsjett 2022	Rev. budsjett 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026
Fellestener	24 114	30 995	30 995	9 915	9 102	9 450	9 102
Oppvekst	80 953	81 316	81 316	92 832	86 825	86 177	86 177
Helse og omsorg	89 987	86 947	86 947	99 072	99 072	99 072	99 072
Samfunnsutvikling og drift	18 808	16 382	16 382	27 124	27 232	27 081	27 363
Sum løyvingar drift, netto	213 863	215 641	215 641	228 942	222 230	221 779	221 713

Økonomiplan for 2023-2026

	Rekneskap 2021	Opph. budsjett 2022	Rev. budsjett 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026
Av dette:							
Netto	-1	0	0	0	0	0	0
renteutgifter og - inntekter							
Overføring til investering	995	0	0	0	0	0	0
Avsetninger til bundne driftsfond	5 904	0	0	0	0	0	0
Bruk av bundne driftsfond	-7 159	0	0	0	0	0	0
Avsetninger til disposisjonsfond	38	0	0	0	0	0	0
Korrigert sum	214 085	215 641	215 641	228 942	222 230	221 779	221 713
løyvingar drift, netto							

§ 5-5 Bevilgningsoversikter - investering (2A)

Beløp i 1000

	Rekneskap 2021	Opph. budsjett 2022	Rev. budsjett 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026
Investeringar i varige driftsmidlar	31 615	45 601	68 328	39 863	0	0	0
Tilskot til andre sine investeringar	6 755	0	0	0	0	0	0
Investeringar i aksjar og andelar i selskap	679	845	845	724	724	724	724
Utlån av egne midlar	0	0	0	0	0	0	0
Avdrag på lån	0	0	0	0	0	0	0
Sum	39 048	46 446	69 173	40 587	724	724	724
investeringsutgifter							
Kompensasjon for meirverdiavgift	-2 606	-3 575	-5 953	-7 705	0	0	0
Tilskot frå andre	-11 536	-3 895	-5 198	-375	0	0	0
Sal av varige driftmiddel	-655	-924	-924	-724	-724	-724	-724
Sal av finansielle anleggsmiddel	-1 200	0	0	0	0	0	0
Utdeling frå selskap	0	0	0	0	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån av egne middel	0	0	-28 500	0	0	0	0
Bruk av lån	-23 561	-37 617	-28 163	-31 783	0	0	0
Sum	-39 559	-46 011	-68 738	-40 587	-724	-724	-724
investeringsinntekter							
Vidareutlån	0	2 000	2 000	0	0	0	0
Bruk av lån til vidareutlån	0	-2 000	-2 000	0	0	0	0
Avdrag på lån til vidareutlån	684	720	720	617	617	617	617
Mottatte avdrag på vidareutlån	-305	-350	-350	-383	-416	-449	-449

Økonomiplan for 2023-2026

	Rekneskap 2021	Opph. budsjett 2022	Rev. budsjett 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026
Netto utgifter vidareutlån	379	370	370	234	201	168	168
Overføring frå drift	-1 089	0	0	0	0	0	0
Avsettingar til bundne investeringsfond	1	0	0	0	0	0	0
Bruk av bundne investeringsfond	-345	0	0	0	0	0	0
Avsetningar til ubunde investeringsfond	1 200	0	0	0	0	0	0
Bruk av ubunde investeringsfond	-409	-805	-805	-234	-201	-168	-168
Dekning av tidlegare års udekkede beløp	775	0	0	0	0	0	0
Sum overføring frå drift og netto avsettingar	133	-805	-805	-234	-201	-168	-168
Framført til inndekning i seinare år (udekt)	0	0	0	0	0	0	0

§ 5-5 Bevilgningsoversikter - investering (2B)

1. Investeringar i varige driftsmidlar

Beløp i 1000

	Rekneskap 2021	Opph. budsjett 2022	Rev. budsjett 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan Sum 2023- 2026
Andre investeringer								
IT	26	0	394	138	0	0	0	138
Flatdal skule, ombygging/påbygging	1 086	12 500	12 500	34 085	0	0	0	34 085
Klimaaggregat symjehallen	0	0	2 400	0	0	0	0	0
Trafikktryggleikstiltak	0	1 000	1 000	0	0	0	0	0
Frå leige til eige/Kjøp av to bustader	2 410	2 500	2 500	0	0	0	0	0
Etablering av hardbruksbustader	78	1 500	1 500	1 340	0	0	0	1 340
Kjøp av Flatin deponi	0	200	200	0	0	0	0	0
Vegopprusting og trafikktryggleik	0	4 375	4 375	4 300	0	0	0	4 300
Fire bustadsosiale bu- einingar	0	11 245	11 245	0	0	0	0	0
Sum Andre investeringer	3 601	33 320	36 114	39 863	0	0	0	39 863
Selvkost								
Renseanlegg Seljord	0	7 281	7 281	0	0	0	0	0

Økonomiplan for 2023-2026

	Rekneskap 2021	Opph. budsjett 2022	Rev. budsjett 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan Sum 2023- 2026
Utsifting ledningsnett	3 211	3 000	3 000	0	0	0	0	0
VA-nett til Sinnesodden	0	2 000	2 000	0	0	0	0	0
Tursti og park Lomodden	0	0	1 984	0	0	0	0	0
Tomt Nesvegen 15, gnr/bnr 46/70avn	0	0	1 672	0	0	0	0	0
Sum Selvkost	3 211	12 281	15 937	0	0	0	0	0
Programkode mangler								
Prosjekt manglar	24 803	0	16 277	0	0	0	0	0
Sum Programkode mangler	24 803	0	16 277	0	0	0	0	0
Investeringar i varige driftsmidlar	31 615	45 601	68 328	39 863	0	0	0	39 863

2. Tilskot til andre sine investeringar

Beløp i 1000

	Rekneskap 2021	Opph. budsjett 2022	Rev. budsjett 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan Sum 2023- 2026
Nordbygdi næringsområde. Prosjektering, kommunal veg og bru	6 755	0	0	0	0	0	0	0
Tilskot til andre sine investeringar	6 755	0	0	0	0	0	0	0

3. Investeringar i aksjer og andelar i selskap

Beløp i 1000

	Rekneskap 2021	Opph. budsjett 2022	Rev. budsjett 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan Sum 2023- 2026
Aksjar, andelar og selskapskapital	679	845	845	724	724	724	724	2 896
Investeringar i aksjar og andelar i selskap	679	845	845	724	724	724	724	2 896

4. Utlån av egne midler

Økonomiplan for 2023-2026

Beløp i 1000

	Rekneskap 2021	Opph. budsjett 2022	Rev. budsjett 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan Sum 2023- 2026
Investeringar i varige driftsmidler	0	0	0	0	0	0	0	0
Sum del 1-4	39 048	46 446	69 173	40 587	724	724	724	42 759

§ 5-6 Økonomisk oversikt etter art - drift (3)

Beløp i 1000

	Rekneskap 2021	Opph. budsjett 2022	Rev. budsjett 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026
Rammetilskot	-118 093	-116 248	-116 248	-116 579	-117 695	-119 115	-119 844
Skatt på inntekt og formue	-86 887	-87 999	-87 999	-88 546	-88 448	-88 511	-88 566
Eigedomsskatt	-7 917	-7 698	-7 698	-10 166	-10 137	-10 012	-10 012
Andre skatteinntekter	-6 863	-6 685	-6 685	-6 863	-6 863	-6 863	-6 863
Andre overføringer og tilskot frå staten	-9 462	-8 254	-8 254	-16 632	-11 556	-10 201	-10 482
Overføringer og tilskot frå andre	-64 038	-40 372	-40 372	-41 645	-41 452	-41 500	-41 452
Brukarbetalingar	-12 248	-13 072	-13 072	-13 240	-13 240	-13 240	-13 240
Sals- og leigeinntekter	-45 543	-46 328	-46 328	-61 332	-61 483	-61 559	-61 277
Sum driftsinntekter	-351 051	-326 656	-326 656	-355 003	-350 874	-351 001	-351 737
Utgifter til løn	181 622	181 267	181 267	196 191	190 179	189 626	189 531
Sosiale utgifter	38 853	40 595	40 595	42 116	41 743	41 766	41 743
Kjøp av varer og tenester	92 305	77 189	77 189	89 689	89 369	89 523	89 293
Overføringer og tilskot til andre	23 134	16 362	16 362	17 163	17 116	17 163	17 116
Avskrivningar	14 618	15 767	15 767	16 159	15 508	15 077	14 678
Sum driftsutgifter	350 532	331 180	331 180	361 318	353 914	353 155	352 361
Brutto driftsresultat	-519	4 525	4 525	6 316	3 040	2 154	624
Renteinntekter	-825	-1 138	-1 138	-1 193	-1 168	-1 098	-1 043
Utbytte	-3 325	-5 750	-5 750	-12 174	-6 270	-6 270	-6 270
Renteutgifter	2 984	5 245	5 245	11 479	11 643	10 450	9 461
Avdrag på lån	11 947	12 549	12 549	12 077	12 228	11 908	11 613
Netto finansutgifter	10 781	10 906	10 906	10 189	16 432	14 990	13 761
Motpost avskrivningar	-14 618	-15 767	-15 767	-16 159	-15 508	-15 077	-14 678

Økonomiplan for 2023-2026

	Rekneskap 2021	Opph. budsjett 2022	Rev. budsjett 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026
Netto driftsresultat	-4 355	-336	-336	346	3 964	2 067	-293
Disponering eller dekning av netto driftsresultat							
Overføring til investering	1 089	0	0	0	0	0	0
Avsetningar til bundne driftsfond	8 098	2 553	2 553	2 195	2 195	2 195	2 195
Bruk av bundne driftsfond	-9 494	-2 339	-2 339	-2 632	-2 505	-2 501	-2 496
Avsetningar til disposisjonsfond	4 832	323	323	370	60	60	694
Bruk av disposisjonsfond	-169	-201	-201	-279	-3 714	-1 821	-100
Dekning av tidlegare års meirforbruk	0	0	0	0	0	0	0
Sum disponeringar eller dekning av netto driftsresultat	4 355	336	336	-346	-3 964	-2 067	293
Framført til inndecking i seinare år (meirforbruk)	0	0	0	0	0	0	0

Utkast pr 25.08.22

FNs mål om berekraft

FNs mål om berekraft består av 17 mål og 169 delmål, og er verdas felles arbeidsplan for å utrydde fattigdom, nedkjempe ulikskap og stoppe klimaendringane innan 2030. For at måla skal nås må alle bidra, og Norge har laga ei eiga Storingsmelding om korleis dette skal gjerast.

Av disse ynskjer rådmannen at Seljord kommune prioriterar fylgande 4 mål:

- 3 - god helse og livskvalitet: Seljord kommune skal sikre god helse og fremje livskvalitet for alle, uansett alder
- 4 - god utdanning: Seljord kommune skal sikre inkluderande, rettferdig og god utdanning og fremje moglegheiter for livslang læring for alle
- 11 - berekraftige byar og lokalsamfunn: Seljord kommune skal vere eit inkluderande, trygt, robust og berekraftig lokalsamfunn
- 17 - samarbeid å nå måla: Seljord kommune skal stimulere til og fremje velfungerande partnerskap i det offentlege, mellom det offentlege og det private og i det sivile samfunn

Kommuneplanens samfunnsdel

Seljord kommune har i kommuneplanens samfunnsdel 3 hovudtema med 12 underliggende mål, 52 strategiar og ei lang rekke tiltak. Hovudtema med mål er som fylgjer:

Seljord i vekst

- Seljord skal vere ein attraktiv kommune for næringsliv, slik at tal på arbeidsplassar får ein ekstra vekst på 20 pr. år
- Seljord skal vere ein attraktiv kommune å bu i og flytte til, slik at det blir 100 ekstra til flyttarar fram til 2030
- Seljord kommune skal vere ein attraktiv arbeidsplass, ein positiv pådrivar for næringsutvikling og auka regional satsing og samarbeid

Det gode livsløp i Seljord

- Seljord skal tilby gode barnehagar og skular
- Seljord skal tilby gode helse- og omsorgstenester
- Seljord skal leggje til rette for meningsfulle kultur- og fritidsaktivitetar for alle
- Seljord skal tilby gode bumiljø, nærmiljø og møteplassar i heile kommunen

Bærekraftige Seljord

- Seljord skal syte for ein arealbruk med høg arealeffektivitet innanfor tettstadsgrensa
- Seljord skal auke kunnskapen om klima- og miljøutfordringar og finne moglege løysingar
- Seljord skal vere ein trygg kommune å bu i. Kommunen skal førebygge kriser og uønska hendingar gjennom å ta beredskapsmessige omsyn ved kommunal planlegging, utbygging og drift. Når uønska hendingar likevel oppstår, skal kommunen vere i stand til å takle dei på ein god måte.
- Seljord skal sikre kjerneområda for landbruk, kultur- og tradisjonsarv, kulturlandskap og naturvernområder.
- Seljord skal vere kjent som ei grøn og bærekraftig arrangementsbygd
-

Ein kan ikkje jobbe med alt på ei gong, og rådmannen foreslår å prioritere blant desse i den komande perioden. Med utgangspunkt i dei utvalde bærekraftsmåla vil fylgjande mål og strategiar vere naturleg å ta med inn i økonomiplanperioden:

God helse - Det gode livsløp i Seljord

- Seljord skal tilby gode helse- og omsorgstenester
- Seljord skal tilby gode bumiljø, nærmiljø og møteplassar i heile kommunen

God utdanning - Det gode livsløp i Seljord

- Seljord skal tilby gode barnehagar og skular

Bærekraftige byer og lokalsamfunn - Bærekraftige Seljord og Seljord i vekst

- Seljord skal sikre kjerneområda for landbruk, kultur- og tradisjonsarv, kulturlandskap og naturvernområder
- Seljord skal vere ein attraktiv kommune for næringsliv, slik at tal på arbeidsplassar får ein ekstra vekst på 20 pr. år

Måla om bærekraft vil bli konkretisert og operasjonalisert i økonomiplanen under aktuelt tenesteområde, og henges på prioriterte mål frå kommunedelplanens samfunnsdel.

Det tidlegare handlingsprogrammet vil blir erstatta av ein virksomhetsplan som speiler desse prioriteringane og som det vil blir rapportert på.

KOSTRA

Rådmannen anbefaler at Seljord vel å samanlikne seg fast med fylgjande tre samanliknbare kommunar i regionen; Vinje, Tokke og Nome. Vidare at Seljord samanliknar seg med den KOSTRA-gruppa kommunen

tilhører samt landet utan Oslo. Det er allerede gjort i dette dokumentet, og er tenkt at skal gå igjen i komande budsjett og økonomiplan, anna planverk og ulike rapporteringar.

Kommunebarometeret

Seljord kommune hamna i 2022 på plass 212 i kommunebarometeret, av 356 kommunar totalt. Det er vi ikkje nøgde med, og vi har som mål å klatre oppover på barometeret i åra som kjem. På grunn av kommunesamanslåingar er det ikkje heilt enkelt å samanlikne seg med tidlegare år, men plasseringane vert likevel tekne med. I 2021 kom vi på plass 1282, i 2020 på plass 218, i 2019 plass 99 og i 2018 på plass 201.

Barometeret er laga slik at ulike område utgjer ulik del av den totale vekta, og det er fleire nykkeltal som avgjer kva for plass ein hamnar på. Grunnskule og pleie og omsorg utgjer begge 20 %. Barnevern, barnehage og økonomi utgjer 10 % kvar, medan helse- og sosialteneste utgjer 7,5 % kvar. Kultur, miljø, sakshandsaming og vatn, avløp og renovasjon utgjer 2,5 % kvar. Kostnadsnivå utgjer 5 % av den totale vekta.

Seljord kommune ligg på ein 237. plass på pleie og omsorg. På grunnskule ligg vi på plass 217. Får vi lyfta desse to store områda, vil vi raskt kunne få betre plassering. Det bør og nemnast at vi ligg på ein god 84. plass når det gjeld sakshandsaming.

Til samanlikning ligg nabokommunane våre på slike plasseringar i 2022 og 2021: Vinje på plass 246 og 234, Tokke på 238 og 95. plass, Kviteseid er på plass 170 og 215. plass, Nissedal 252 og 281, Fyresdal 256 og 222, Notodden 77 og 143, Nome 130 og 129, og Midt-Telemark 202 og 145.

Rådmannen anbefaler at Seljord kommune sett seg som mål å klatre opp 10 plassar for kvart år i løpet av økonomiplanperioden.

Folkehelseprofil

Folkehelseinstituttet lager kvart år ein såkalla folkehelseprofil for alle kommunar. Det er eit fire siders dokument som gir eit bilde av nokre sider ved folkehelsa i kommunen. Profilen skal vere ein hjelp til å skaffe seg oversikt over helsetilstanden i befolkninga og kva for faktorar som påverkar denne.

Seljord kommune sin profil for 2022 ligg som vedlegg til budsettet.

Oppvekstprofil

Folkehelseinstituttet lager også årlege oppvekstprofilar for kommunane etter mal frå folkehelseprofilane. Desse er og bygd opp som ein fire siders rapport med ein temaartikkel på midten og eit såkalla oppvekstbarometer på siste side.

Seljord kommune sin profil for 2022 ligg som vedlegg til budsjettet.

Visjon

Seljord - det gode vertskap

Visjonsbeskriving

Seljordsamfunnet har lange tradisjonar innan handel, turisme og store arrangement, og ein har lukkast med å bli ein attraktiv stad for besøkande ved nettopp å fokusere på det gode vertskap. Det å møte kvarandre med openheit, med ei inkluderande grunnhaldning og vilje til å lyfte saman, viser seg gjennom dugnadsånd, pågangsmot, rike tradisjonar og stoltheit hjå innbyggjarane. Det er med på å definere kommunen sitt omdømme og folk sine positive relasjonar til kommunen.

Eit godt vertskap handlar ikkje bare om korleis vi møter besøkande. Vertskap handlar om menneskje og korleis ein møter kvarandre, respekt for ulikskap, relasjonar, tillit og individet si evne til å relatere til andre. Det gode vertskap som visjon kan gje inspirasjon og sikre ei effektiv og imøtekommande haldning i møte mellom kundar og kommune, mellom kollegaer, i møte med brukaren, mellom elev og lærar og i møte med nye innbyggjarar.

Alt startar med eiga innstilling, og difor kan visjonen vere ein lede-tråd for framtida til Seljord kommune. Ei triveleg og mangfaldig bygd der unge og eldre ynskjer å busette seg, der ein møter kvarandre med respekt og skapar bu- og blilyst. Der det er mogleg å få ein spanande jobb, og fleire ynskjer å etablere næring og utvikle nye arbeidsplassar. Der grendene er levande og berekraftige, og ein møter utfordringar med pågangsmot og ei trur på framtida. Ikkje ulikt det gamle overordna målet for planen som no skal rullerast: Seljord kommune skal vere eit samfunn i vekst og utvikling, som er bevisst kvalitetane sine, og brukar dei for å styrkje lokalsamfunnet slik at kommunen blir ein endå betre stad å bu, arbeide og besøke

Seljord i vekst

Tekst i økonomiplanen

Kommuneplanens samfunnsdel har fylgande mål for arbeidet:

1. Seljord skal vere ein attraktiv kommune for næringsliv, slik at tal på arbeidsplassar får ein ekstra vekst på 20 pr. år.
2. Seljord skal vere ein attraktiv kommune å bu i og flytte til, slik at det blir 100 ekstra til flyttarar fram til 2030.
3. Seljord kommune skal vere ein attraktiv arbeidsplass, ein positiv pådrivar for næringsutvikling og auka regional satsing og samarbeid.

Seljord hadde vekst i tal på arbeidsplassar fram til 2008, etterdet har det blitt færre. Næringslivet i Seljord vaks meir enn i resten av landet fram til 2006, sidan har utviklinga vore svakare. Dei bransjane som veks mest finn ein i kommunen, forretning og tenesteyting, aktivitet og handel. Innan annan industri, verkstadindustri og lokale næringar/servering ser ein nedgang. Det er såleis vekst i regionale næringar og besøksnæringar, men nedgang i basisnæringar. Det er spesielt peika på at det er innan denne næringskategorien ein må satse, då regionale næringar og besøksnæringar ofte representerer

konkurranse i ein region, og særskilt der det ikkje er vekst i befolkningsgrunnlaget. Basisnæringar skaper vekst og vil gje positive ringverknader for dei andre næringane.

Seljord har strukturelle omsyn som gjer at ein ikkje kan rekne med netto innflytting som på landsbasis. Det er eit fødselsunderskot i Seljord, og kommunen må difor ha netto innflytting for å unngå nedgang.

Nøkkелutfordringa kommunen må taka innover seg er at dei aller fleste andre kommunar også ynskjer det Seljord har som mål, nettopp auka vekst. Difor er det viktig å bruke fortrinn kommunen har, forsterke desse og satse vidare på det som er unikt for oss.

Ein god tilnærming når ein skal satse er å balansere risikovilje med fornuftig bruk av kommunale midlar, gjennomføre tiltak tufta på langsiktige strategiar og stå fast ved forventa utvikling.

Mål for kommunen

Satsingsområde	Hovudmål	FN berekraftsmål
Seljord i vekst	Seljord skal vere ein attraktiv kommune for næringsliv, slik at tal på arbeidsplassar får ein ekstra vekst på 20 pr. år	11-Bærekraftige byer og lokalsamfunn 17-Samarbeid for å nå målene

Det gode livsløp i Seljord

Tekst i økonomiplanen

Kommuneplanens samfunnsdel har fylgande mål for arbeidet:

1. Seljord skal tilby gode barnehagar og skular.
2. Seljord skal leggje til rette for meningsfulle kultur- og fritidsaktivitetar for alle.
3. Seljord skal tilby gode helse- og omsorgstenester.
4. Seljord skal tilby gode bumiljø, nærmiljø og møteplassar i heile kommunen

Seljord er eit aktivt lokalsamfunn med mange sosiale og kulturelle møtestader. Vi har kafear og restaurantar, galleri, fleire attraktive festivalar, og vi har samlingshus og kyrkjer. Fjell og vatn ligg der som ein fantastisk naturressurs i kommunen.

Seljord kommune har eit særskilt fokus på born og unge, på eit trygt og inkluderande oppvekstmiljø. Det er gode barnehager og skular, ein aktiv frivillighet og eit rikt organisasjons- og kulturliv i kommunen vår. Kultur er særleg viktig for omdøme, rekruttering og tilbakeflytting, og også viktig i eit folkehelseperspektiv, då deltaking i kulturaktivitetar er ei god kjelde til meistring og sosial tilknytning.

Tverrfagleg samarbeid, god førebygging og tidleg innsats er i fokus, både når det gjeld innbyggjarane våre generelt og born og unge spesielt.

Helse- og omsorgstenestene yter tenester til alle aldersgrupper gjennom fastlegar, legevakt, fysioterapeutar, helsestasjon, skulehelseteneste, tenesta for psykisk helse og rus, heimebasert omsorg og sjukeheim. Samhandlingsreforma utfordrar kommunane til å ha meir fokus på førebygging og rehabilitering. I tillegg har kommunen teke over fleire oppgåver som tidlegare var i spesialisthelsetenesta.

Eit viktig særtrekk for Seljord kommune, er den store auken i kor mange prosent av innbyggjarane som er rekna som innvandrarar (Innvandrarar og norskfødde med innvandrarforeldre). Dette har bidrege sterkt til at folketallet har vore stabilt og ikkje gått drastisk ned i perioden. Innvandrarar utgjer no omlag 13% av befolkninga i kommunen. Dette gir utfordringar knytt til sosial integrering, barnehagar, grunnskuleutdanning, økonomi og deltaking i arbeidslivet.

Mål for kommunen

Satsingsområde	Hovudmål	FN berekraftsmål
Det gode livsløp i Seljord	Seljord skal tilby gode barnehagar og skular	4-God utdanning
Det gode livsløp i Seljord	Seljord skal tilby gode bumiljø, nærmiljø og møteplassar i heile kommunen	3-God helse og livskvalitet 17-Samarbeid for å nå målene
Det gode livsløp i Seljord	Seljord skal tilby gode helse- og omsorgstenester	3-God helse og livskvalitet 4-God utdanning 11-Bærekraftige byer og lokalsamfunn 17-Samarbeid for å nå målene

Bærekraftige Seljord

Tekst i økonomiplanen

Kommuneplanens samfunnsdel har fylgande mål for arbeidet:

1. Seljord skal syte for ein arealbruk med høg arealeffektivitet innafor tettstadsgrensa.
2. Seljord skal auke kunnskapen om klima- og miljøutfordringar, og finne moglege løysningar.

3. Seljord skal vere ein trygg kommune å bu i. Kommunen skal førebygge kriser og uønska hendingar gjennom å ta beredskapsmessige omsyn ved kommunal planlegging, utbygging og drift. Når uønska hendingar likevel oppstår, skal kommunen vere i stand til å takle dei på ein god måte.
4. Seljord skal sikre kjerneområda for landbruk, kultur- og tradisjonsarv, kulturlandskap og naturvernområde.
5. Seljord skal vere kjent som ei grøn og berekraftig arrangementsbygd.

Klimaendringane vil påverke Seljordsamfunnet sterkt i dei neste 100 åra. Allereie no ser ein utfordringar knytt til ekstremnedbør, flaumar og øydeleggingar. Det skal i kommunen sikrast ein berekraftig bruk av areal og naturressursar, og Seljord kommune skal gjennomføre tiltak for å vere med å nå internasjonale forplikta klimamål innan eiga verksemd.

Detaljhandel er viktig for eit levande by- og tettstadssenter, og i Seljord arbeidast det for å oppretthalde status som ein av dei beste på dette. Gode kommunikasjonar er ein føresetnad for framtidig utvikling av lokalsamfunnet og regionen.

Kulturhistoria er kommunens røter, og gir forankring og identitet. Alle spora i landskapet fortel korleis vi har nytta ressursane lokalt, og korleis vi har levd og forma oss som menneske. Kulturarven frå fjern og nær fortid skal takast i vare på og gjerast tilgjengeleg slik at den skaper identitet og opplevingar for eigne innbyggjarar og for tilreisande

Mål for kommunen

Satsingsområde	Hovudmål	FN berekraftsmål
Bærekraftige Seljord	Seljord skal sikre kjerneområda for landbruk, kultur- og tradisjonsarv, kulturlandskap og naturvernområder	11-Bærekraftige byer og lokalsamfunn 17-Samarbeid for å nå målene

Økonomiske rammevilkår i økonomiplanen

Lønsvekst

Lønspostane er høgda med 3,25 % lønsvekst frå 2021 til 2022. Lønsposten for godtgjering til ordførar og varaordførar er oppjustert med 7,73 % i samsvar med endringa per 01.05.2022 i godtgjeringa til stortingsrepresentantane. Sist denne godtgjeringa vart endra var for tre år sidan.

2023 er det venta ein årslønsvekst på 4,2 %, og med fråtrekk av overheng frå 2022 på 1,0 % vert den *felles lønsreserveposten* slik: Lønsgrunnlag (inkl. Seljord sokn): kr 187 343 000 x 3,2 % = kr 5 995 000. I

tillegg kjem pensjonspremie og arbeidsgjevaravgift på til saman kr 1 950 000. Samla avsetjing til lønsvekst i 2023 er då kr 7 950 000.

Prisvekst

Det har vore ein stor prisvekst frå 2021 til 2022, og denne må ein rekne med vert vidareført inn i økonomiplanperioden. I deflatoren for 2022 på 2,5 % (for løns- prisvekst frå 2021 til 2022) var prisvekstdelen 1,6 %. I samband med statsbudsjettet for 2023 har staten vurdert prisveksten i 2022 til 7,4 %. Konsumprisindeksen frå september 2021 til september 2022 er på 6,9 %. For *matvarer og alkoholfrie drikkevarer* er veksten 12,1 % og for *transport* 11,3 % (for *klær og skotøy* er han berre 0,6 %). Den statlege deflatoren for 2023 (løns- og prisvekst frå 2022 til 2023) er på 3,7 %, derav løn 4,2 % og pris 3,0 %.

Rammene i økonomiplanen er oppjustert med 5,3 % prisvekst, som er *konsumprisindeksen justert for avgiftsendringar og utan energivarer* frå september 2021 til september 2022. Einskilde postar er justert serskilt, til dømes forsikringspremie som er justert med 13,1 % i samsvar med premieprognosen frå pensjonsmeklaren. Oppjustering av rammene med prisvekst skal kompensere både for meirprisveksten i 2022 og prisveksten i 2023. Inntektspostane er òg oppjustert med prisvekst, men det er veldig ulikt kor mykje vi kan høgde inntektene då mange betalingsordningar vert tilpassa ulike regelverk, til dømes maksimalpris i barnehagar og gebyr i sjølvkostområda.

Straum

Straum er behandla serskilt. Straumpostane er budsjettert etter ein kraftpris på 193,92 øre (ekskl. mva) per kWh og med tillegg av fast og variabel nettleige, effekttrinn, forbruksavgift og enovaavgift, er straumkostnaden budsjettert etter 242,40 øre (ekskl. mva.) per kWh. At ein har brukt 193,92 øre i kraftpris er fordi det er denne marknadsprisen for 2023 regjeringa har brukt i framlegg til statsbudsjett når dei har berekna trekket for ekstraordinære konsesjonskraftinntekter. Det er berekna at vi kjøper 4 750 000 kWh og med kr 2,424 per kWh blir samla budsjett for kjøp av straum kr 11 514 000. Ramma for 2023 var kr kr 4 455 000, og er då oppjustert med kr 7 059 000 (158,5 %). I førre økonomiplan var straumutgiftene nedbudsjettert med 15,3 % frå 2022 til 2023!

Sal av konsesjonskraft

Inntekter frå sal av konsesjonskraft er budsjettert med kr 21 481 000 i samsvar med prognose/estimat per 18.10.2022 frå dagleg leiar i konsesjonskraftstyret. Med ei konsesjonskraftmengde på 31 836 000 kWh betyr det kr 0,67 i fortjeneste per kWh, etter at innkjøpspris på 12 øre og administrasjon og andre omkostningar på 2 øre er trekt frå. Per 18.10.2022 var 77,5 % av konsesjonskrafta for 2023 sikra, dvs. selt til fast pris.

Tilhøvet mellom kjøp og sal av kraft

Sal/Kjøp	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Sal av konsesjonskraft	7 221 000	7 017 000	5 490 000	3 910 000	3 760 000	6 310 000
Kjøp av straum frå VTK	3 460 000	4 070 000	3 588 000	4 178 000	4 393 000	5 297 000

Økonomiplan for 2023-2026

Netto overskot	3 761 000	2 947 000	1 902 000	-268 000	-633 000	1 013 000
Sal/Kjøp	2019	2020	2021	2022 1)	2022 2)	2022 3)
Sal av konsesjonskraft	8 074 000	3 903 000	11 853 000	9 431 000	20 834 000	23 547 000
Kjøp av straum frå VTK	4 863 000	3 344 000	6 017 000	5 259 000	15 100 000	15 100 000
Netto overskot	3 211 000	559 000	5 836 000	4 172 000	5 734 000	8 447 000
Sal/Kjøp	Snitt 2013- 2020	Snitt 2021- 2022 3)	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026
Sal av konsesjonskraft	5 711 000	17 700 000	21 481 000	21 481 000	21 481 000	21 481 000
Kjøp av straum frå VTK	4 149 000	10 559 000	11 514 000	11 514 000	11 514 000	11 514 000
Trekk i rammetilskotet 4)	0	0	7 766 000	7 766 000	7 766 000	7 766 000
Netto overskot	1 562 000	7 141 000	2 201 000	2 201 000	2 201 000	2 201 000

1. Opphavleg budsjett 2022, kommunestyresak 110/21, 16.12.2021.
2. Økonomirapportering haust 2022, kommunestyresak 73/22, 06.10.2022.
3. Økonomirapportering haust 2022, kommunestyresak 73/22, 06.10.2022, oppdatert orientering i møtet.
4. Nærare informasjon om *Trekk i rammetilskotet* (for ekstraordinære konsesjonskraftinntekter) står under punktet *Rammetilskot og skatt - Dei såkalla "frie inntekter"*.

I *Gj.snitt 2021-2022* er det den oppdaterte orienteringa som er lagt inn (nr. 3).

Det er særers vanskeleg å spå om kraftprisen utover i økonomiplanperioden (det er vanskeleg nok for 2023). Trekk i rammetilskotet er, i utgangspunktet, berre for 2023 (staten budsjetterer berre for eitt år om gongen). For åra 2024 - 2026 er budsjettet for 2023 vidareført, akkurat slik som 2023, inkludert trekk i rammetilskotet, med eit netto overskot på kr 2 201 000, eit overskot som er høveleg godt samanlikna med åra 2013 - 2020, altså nokolunde normale straumår. Det som er poenget her, er å finne rett *nettonivå*, og så får bruttotala svinge sånn høveleg i "takt", både opp og ned, helst ned for vi tru (og håpe).

Økonomiplan for 2023-2026

Kanskje er det realistisk å håpe at ein netto mellom sal og kjøp av straum kan bli slik (men denne er altså *ikkje* lagt inn i rådmannens framlegg til økonomiplan):

Sal/Kjøp	2024 - 2026
Sal av konsesjonskraft	12 406 000
Kjøp av straum frå VTK	8 906 000
Trekk i rammetilskotet	0
Netto overskot	3 500 000

I denne skissa er kjøp av straum basert på ein straumpris på kr 1,50 (ekskl. mva.) per kWh + påslag for nettleige og avgifter = kr 1,875 x 4 750 000 kWh = kr 8 906 000. Inntekter frå sal av konsesjonskraft er då tilpassa for å få eit netto overskot på kr 3,5 mill. Netto fortjeneste for sal av 31 836 000 kWh må då vere kr 0,39 per kWh, eller ein brutto salspris på kr 0,53 per kWh. Sidan kostnaden med konsesjonskrafta er om lag kr 0,14 per kWh, må altså salsprisen vere over kr 0,14 øre for at vi ikkje skal tape pengar, og historisk sett er det ikkje heilt uvanleg at spotprisen til tider er under denne prisen. Frå 1. juli 2020 til 1. oktober 2020, i tre månader på rad, hadde VTK ein variabel kraftpris på 4 øre per kWh (ekskl. mva.).

Utbyte frå Vest-Telemark kraftlag

2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
1 900 000	2 850 000	4 180 000	5 130 000	3 325 000	3 325 000	6 270 000	12 174 000	6 270 000	6 270 000	6 270 000

Seljord kommune eig 19 % av Vest-Telemark kraftlag, til liks med dei andre kommunane i Vest-Telemark, med unntak av Nissedal som eig 5 %. I 2021 hadde VTK eit overskot etter skatt på kr 71 475 000 mill. og Seljord kommune fekk kr 6 270 000 i utbyte. Samla utbyte til eigarkommunane var kr 33 mill, eller 46,2 % av overskotet etter skatt.

I *Info til eigarmøte* 01.11.2022 vart det lagt fram ei *prognose etter beste estimat* for rekneskap 2022 med eit årsresultat etter skatt på kr 128 150 000, som er kr 56 675 000 (79,3 %) betre enn for 2021. Konsernsjefen skriv at *det er mange lauser trådar i estimata og skatteberekninga er p.t. eit overslag*. I skatteberekninga er både auka grunnrenteskatt og det nye høgprisbidraget, i tillegg til høgda ordinær skatt, trekt frå.

Grunnrenteskatten aukar frå 37 % til 45 %. *Høgprisbidraget* på vind- og vasskraft er på 23 % av kraftpris over 70 øre per kWh. Begge desse to skatteskerpingane går i sin heilskap til statskassa.

Økonomiplan for 2023-2026

For 2023 har rådmannen budsjettert med slikt utbytte: VTK sitt årsresultat etter skatt på kr 128 150 000 x 50 % utbytte x 19 % eigardel = kr 12 174 000. For 2024 - 2026 er det budsjettert med eit utbytte på kr 6 270 000, slik utbyttet var i 2022. Med ein utbytedel på 50 % betyr det eit årsresultat etter skatt for VTK på kr 66 mill.

Lånegjeld i økonomiplanperioden

Brutto lånegjeld	Ordinære lån	Startlån	Sum
Lånegjeld 31.12.2019	263 233 000	11 412 000	274 646 000
Lånegjeld 31.12.2020	256 199 000	10 728 000	266 928 000
Lånegjeld 31.12.2021	278 996 000	11 044 000	290 040 000
Lånegjeld 31.12.2022	265 944 000	12 427 000	278 371 000
Nytt lån 2023	26 931 000	0	26 931 000
Avdrag (lån pr. 31.12.2022)	-12 077 000	-617 000	-12 695 000
Avdrag nytt lån 2023	0	0	0
Lånegjeld 31.12.2023	280 798 000	11 810 000	292 607 000
Nytt lån 2024	0	0	0
Avdrag (lån pr. 31.12.2022)	-11 590 000	-617 000	-12 207 000
Avdrag nytt lån 2023	-639 000	0	-639 000
Lånegjeld 31.12.2024	268 569 000	11 192 000	279 762 000
Nytt lån 2025	0	0	0

Økonomiplan for 2023-2026

Avdrag (lån pr. 31.12.2022)	-11 267 000	-617 000	-11 884 000
Avdrag nytt lån 2023	-642 000	0	-642 000
Lånegjeld 31.12.2025	256 660 000	10 575 000	267 235 000
Nytt lån 2026	0	0	0
Avdrag (lån pr. 31.12.2022)	-10 968 000	-617 000	-11 586 000
Avdrag nytt lån 2023	-645 000	0	-645 000
Lånegjeld 31.12.2026	245 047 000	9 958 000	255 005 000

Lånebehov i 2023

Tiltak	Investering	Momskomp.	Tilskot	Lån
Flatdal skule	34 085 000	6 817 000	0	27 268 000
Hardbruksbustader	1 340 000	0	375 000	965 000
Vegopprusting (Heivegen)	4 300 000	860 000	0	3 440 000
Framsikt, nye modular	138 000	28 000	0	110 000
Sum investeringar	39 863 000	7 705 000	375 000	31 783 000
Unyttta lånemidlar pr. 31.12.2022				-4 852 000
Nytt lån 2023				26 931 000

Avdrag

Avdrag er rekna ut etter kommunelova sine reglar om minste tillatne avdrag (såkalla *minsteavdrag*).

Rentesats i økonomiplanperioden

År	NB-overslag 1) 3)	Marknadsrenter 2)
2023	4,15 %	4,55 %
2024	4,05 %	4,50 %
2025	3,80 %	4,35 %
2026	3,60 %	4,25 %

Rentene er henta frå *Rentekommentar og oppdaterte budsjettrenter* per 13.10.2022 frå Kommunalbanken.

1. NB-overslag er *Budsjettert lånerente med bruk av Norges Bank (NB)-overslag* (Norges bank si styringsrente + påslag i pengemarknaden + bankmarginpåslag).
2. Marknadsrenter er *Budsjettert lånerente ved bruk av marknadsrenter* (FRA-marknaden (NIBOR 3 MND) + bankmarginpåslag).
3. I økonomiplanperioden har rådmannen brukt renta i *NB-overslag*.

Historiske renter siste fire år. Kommunalbankens flytande rente (p.t. renta).

Frå dato	Til dato	Rentesats
01.01.2019	19.02.2019	1,85 %
20.02.2019	22.04.2019	1,95 %
23.04.2019	08.10.2019	2,15 %
09.10.2019	31.12.2019	2,40 %
Gjennomsnitt 2019		2,13 %
01.01.2020	19.03.2020	2,40 %
20.03.2020	13.04.2020	1,90 %
14.04.2020	26.05.2020	1,40 %
27.05.2020	29.10.2020	1,00 %

Økonomiplan for 2023-2026

30.10.2020	31.12.2020	0,90 %
Gjennomsnitt 2020		1,39 %
01.01.2021	08.02.2021	0,90 %
09.02.2021	01.06.2021	1,05 %
02.06.2021	11.10.2021	0,90 %
12.10.2021	31.12.2021	1,30 %
Gjennomsnitt 2021		1,04 %
01.01.2022	04.01.2022	1,30 %
05.01.2022	11.04.2022	1,55 %
12.04.2022	13.07.2022	2,05 %
14.07.2022	04.09.2022	2,50 %
05.09.2022	10.10.2022	3,10 %
11.10.2022	31.12.2022	3,70 %
Gjennomsnitt 2022		2,45 % 1)

1. Under føresetnad om at renta per 11.10.2022 på 3,70 % held seg ut året.

Pensjonspremie og pensjonskostnad

Pensjonspremie og pensjonskostnad	KLP		Statens pensjonskasse		Sum	
Pensjonspremie	35 001 000	25,19 %	3 709 000	10,31 %	38 710 000	22,13 %
Arbeidstakers del	-2 778 000	-2,00 %	-720 000	-2,00 %	-3 498 000	-2,00 %
Arbeidsgjevars del	32 223 000	23,19 %	2 989 000	8,31 %	35 212 000	20,13 %
Betalt med bruk av premiefond i KLP	-1 125 000	-0,81 %	0	0,00 %	-1 125 000	-0,64 %

Økonomiplan for 2023-2026

Betalt med likviditet frå bankkonto	31 098 000	22,38 %	2 989 000	8,31 %	34 087 000	19,49 %
Årets premieavvik	-19 443 000	- 14,00 %	-251 000	-0,70 %	-19 694 000	- 11,26 %
Amortisering av tidl. års premieavvik	5 780 000	4,16 %	16 000	0,04 %	5 796 000	3,31 %
Utgiftsført pensjonskostnad	17 435 000	12,55 %	2 754 000	7,66 %	20 189 000	11,54 %

Av den sær s høge pensjonspremien i 2023 utgjer reguleringspremien, med forfall i byrjinga av august, kr 16 974 000. Dette er ei stor *likviditetsmessig* utfordring, spesielt i august, som er ein av to månader vi ikkje får utbetalt rammetilskot frå staten (desember er den andre), i tillegg til at det kjem ei lønsutbetaling på om lag kr 15-16 mill. den 12. i månaden.

Når premien er sær s høg eit år, vert premieavviket òg høgt, i 2023 vert det heile kr 19 443 000. Dette premieavviket vert inntektsført, til reduksjon av pensjonskostnaden, i 2023 og må då amortiserast (fordelt utgiftsføring) dei komande sju åra (2024 - 2030) med ein sjudel; kr 2 425 000 kvart år. Dette vil, i alle fall isolert sett, høge pensjonskostnaden med denne summen kvart år i økonomiplanperioden frå 2024. Uansett må ein rekne med at pensjonskostnaden vil auke utover i økonomiplanperioden, ikkje minst på grunn av høgt akkumulert premieavvik. Ved utgangen av 2021 var akkumulert premieavvik kr 24,8 mill., ved utgangen av 2022 vil det bli kr 27,6 mill. og ved utgangen av 2023 ligg det an til å bli kr 41,4 mill. I tillegg kjem 10,6 % arbeidsgjevaravgift. *Premieavvik* er betalt, men ikkje utgiftsført pensjonspremie.

Likviditetsutfordringa hausten 2023 kan vi, truleg *må* vi, løyse med å bruke av det opparbeidde premiefondet i KLP, eit fond som berre kan nyttast til å betale pensjonspremie. Brukar vi kr 19 443 000 av premiefondet, vil det òg føre til at det ikkje vert noko premieavvik i 2023, og ekstra amortisering på kr 2 425 000 (av kr 19 443 000) fell vekk i perioden 2024 - 2030.

Premiefond i KLP

Premiefond i KLP (Kommunal Landspensjonskasse)	
Per 31.12.2020	21 419 000
Innbetalingar og overføringar til premiefond	0

Økonomiplan for 2023-2026

Garantert rente på premiefond	395 000
Overskot på premiefond	603 000
Uttak frå premiefond	-2 972 000
Risikooverskot tilført premiefond	224 000
Renteoverskot tilført premiefond	4 714 000
Avrekning bruttogaranti	1 884 000
Saldo premiefond per 31.12.2021	26 267 000

Ein stor del av premiefondet kjem frå 2020 då kr 18 397 000 vart tilbakeført frå premiereserven og inn på premiefondet. Dette fordi at endra pensjonsordning for medlemmer født i 1963 og seinare, samt endring i samordning med folketrygda for medlemmer fødd i 1954 og seinare, førte til eit samla lågare krav til premiereserve per 01.01.2020. Til saman fekk kundane i KLP tilbakeført kr 23,2 mrd.

I 2022 er det brukt kr 7 900 000 av premiefondet, men med avkasting om lag som i 2021, vil premiefondet ved utgangen av 2022 framleis vere om lag kr 26 mill. Brukar vi av premiefondet går sjølvstøtt grunnlaget for å få avkasting ned.

Rammetilskot og skatt - Dei såkalla "frie inntekter"

I 2023-prisnivå	2023	2024	2025	2026
Innbyggjartilskot	81 563 000	82 773 000	83 337 000	83 509 000
Utgiftsutjamning	24 518 000	24 778 000	25 905 000	26 460 000
Overgangsordning - INGAR	659 000	-103 000	-88 000	-88 000

Økonomiplan for 2023-2026

Saker med serskild fordeling	1 837 000	1 837 000	1 547 000	1 547 000
Småkommunetillegg	6 257 000	6 257 000	6 257 000	6 257 000
Ordinært skjønn	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000
Rammetilskot - Fast del	115 834 000	116 542 000	117 958 000	118 685 000
Inntektsutjamning	8 511 000	8 919 000	8 923 000	8 925 000
Sum rammetilskot	124 345 000	125 461 000	126 881 000	127 610 000
Skatteinntekter	93 215 000	93 117 000	93 180 000	93 235 000
Sum frie inntekter	217 560 000	218 578 000	220 061 000	220 845 000

I statsbudsjett for 2023 er overslaget for frie inntekter for Seljord kommune kr 217 047 000. Rådmannen har budsjettert med kr 513 000 meir, noko som skuldast at det er lagt inn eit høgare venta folketal per 1. januar 2023 enn kva staten har gjort, noko som gir høgare inntekter frå skatt og inntektsutjamning. *Ordinært skjønn* er skjønsmidlar som vert tildelt av Statsforvaltaren, og dei vert fordelt år for år. Rådmannen har lagt til grunn at dei vert på kr 1 mill. kvart år i heile økonomiplanperioden, slik dei er for 2023.

Frå og med 2024 vert alle kommunane tilført meir pengar frå *naturressursskatt på havbruk og vindkraft* som går inn i "pakka" med skatt og inntektsutjamning (overslag kr 840,9 mill.) og auka rammetilskot (overslag 1 017,2 mill.) grunna auka *grunnrenteskatt*. Seljord kommune sin del er berekna å vere kr 1 029 000, derav skatt (via inntektsutjamninga) kr 420 000 og rammetilskot kr 609 000. For 2024 - 2026 er det i tillegg lagt inn ei forventing om realhøgding på 0,5 % kvart år, slik det historisk sett gjerne har vore.

Frå 2022 til 2023 har Seljord kommune ein vekst i dei frie inntektene på 2,6 %. Dette er nest dårlegast av kommunane i Vestfold og Telemark. Med ein deflator (løns- og prisvekst) på 3,7 % er dette ein realnedgang. I den statlege deflatoren på 3,7 % utgjer lønsvekst 4,2 % (vekt 0,58), prisvekst 3,0 % (vekt 0,27) og prisvekst på investeringar 3,2 % (vekt 0,15). Truleg vert prisveksten frå 2022 til 2023 større enn 3,0 %, og realnedgangen tilsvarande større. I tillegg er det ein stor prisvekst frå 2021 til 2022, mykje større enn den som var lagt inn i rammetilskotet for 2022.

Utgiftsutjamninga er eit godt døme på realnedgangen. For 2022 er utgiftsutjamninga kr 25 666 000. Korrigert for ein deflator på 3,7 % skulle utgiftsutjamninga for 2023 bli kr 26 616 000. Ho vart kr 24 518 000, ein realnedgang på kr 2 098 000. Dette skuldast at vi i inntektssystemet er berekna å vere ein billigare kommune å drive i 2023 enn i 2022. I 2023 er Seljord berekna å vere 12,45 % dyrare å drive enn gjennomsnittskommunen, i 2022 er vi 14,01 % dyrare. Den største nedgangen er på delkostnadsnykjel *barnehage* og delkostnadsnykjel *grunnskule* med om lag kr 1 mill. kvar seg. På dei andre delkostnadsnyklane er det ein liten nedgang på *sosialteneste*, medan det er litt auke på *administrasjon*, *landbruk*, *pleie og omsorg*, *kommunehelse* og *barnevern*.

Seljord kommune er ein *minsteinntektskommune* på den måten at gjennomsnittleg skatteinntekt per innbyggjar ligg under landsgjennomsnittet. I økonomiplanperioden er det lagt til grunn eit nivå, slik det stort sett har vore dei siste åra, på 86,4 % for 2024 - 2026 og 86,8 % i 2023. Etter inntektsutjamning, dvs. skatteutjamning, vert vi heva til 94,7 % for alle fire åra i planperioden.

I tabellen over er *trekk for ekstraordinære konsesjonskraftinntekter* ikkje lagt inn. Kor stort dette vert, veit vi ikkje enno. Kraftkompetanse KO har gjort nokre overslag. Det lågaste av tre alternativ er på kr 7 766 000. I rådmannens framlegg til økonomiplan er dette trekket *lagt inn*, og redusert innbyggjartilskotet i rammetilskotet tilsvarende (frå kr 81 563 000 til kr 73 797 000). Andre overslag seier at trekket vert om lag ein tredel av inntektene frå sal av konsesjonskraft. I samsvar med prognose/estimat per 18.10.2022 frå konsesjonskraftstyret, har rådmannen budsjettert med kr 21 481 000 i konsesjonskraftinntekter i 2023. Eit trekk på ein tredel av dette utgjer kr 7 160 000, altså om lag som det lågaste alternativet frå Kraftkompetanse. I Regjeringa sitt framlegg til statsbudsjett er det budsjettert med eit samla trekk på kr 3 mrd., derav kr 2,2 mrd. på kommunane og kr 0,8 mrd. på fylkeskommunane.

Utvikling i innbyggjartalet, som grunnlag for rammetilskotet

Det er lagt til grunn eit folketal på 2 930 i heile økonomiplanperioden, og aldersmessig fordelt etter SSB sitt mellomalternativ (normalalternativ), såkalla MMMM. For innbyggjartilskot og utgiftsutjamning (den faste delen av rammetilskotet) er det folketalet 1. juli året før som vert brukt, for inntektsutjamninga er det folketalet 1. januar i budsjettåret. Siste folketal er per 1. juli i år, og då var det 2 905.

Rammetilskot →	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	Utvikling
Teljetidspunkt 1.7	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2018- 2026
0-1 år	52	42	41	42	35	46	48	45	45	-7
2-5 år	125	110	102	97	96	92	85	90	90	-35
6-15 år	367	379	371	355	350	336	341	340	332	-35
Sum 0-15 år	544	531	514	494	481	474	474	475	467	-77
16-22 år	231	221	228	244	244	248	248	243	239	8
23-66 år	1 626	1 603	1 561	1 534	1 533	1 524	1 536	1 533	1 526	-100

Økonomiplan for 2023-2026

Sum 16-66 år	1 857	1 824	1 789	1 778	1 777	1 772	1 784	1 776	1 765	-92
67-79 år	413	421	453	468	483	501	498	498	502	89
80-89 år	129	125	135	134	132	125	144	153	168	39
90 år og over	36	33	29	28	32	33	30	28	28	-8
Sum 67 år og over	578	579	617	630	647	659	672	679	698	120
Sum innbyggjarar	2 979	2 934	2 920	2 902	2 905	2 905	2 930	2 930	2 930	-49
Teljetidspunkt 1.1	2 959	2 934	2 888	2 900	2 889	2 930	2 930	2 930	2 930	-29

Eigedomsskatt

Eigedomsobjekt	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Kraftanlegg	6 271 000	6 441 442	5 382 000	8 819 000	8 819 000	8 819 000	8 819 000
Overføringsanlegg	1 204 000	1 191 000	1 191 000	1 191 000	1 191 000	1 191 000	1 191 000
Overgangsregel, 1. ledd	141 000	113 000	85 000	56 000	28 000	0	0
Overgangsregel, 2. ledd	172 000	172 000	98 000	98 000	98 000	0	0
Sum	7 788 000	7 917 442	6 756 000	10 164 000	10 136 000	10 010 000	10 010 000

Overføringstilllegg er kraftnettet til VTK og Statnett.

Overgangsregel 1. ledd gjeld *produksjonsutstyr og installasjonar "maskinskatt"* som vert trappa ned over sju år (2018 - 2024, der 2018 hadde fullt takstgrunnlag). Overgangsregel 2. ledd gjeld *nærings eigedomar, tidlegare "verk og bruk"*, som og fell vekk etter sju år (utan nedtrapping).

Eigedomsskattelista frå skatteetaten er ikkje komen enno, og gjer det truleg ikkje før i slutten av november. Eigedomsskatten frå kraftverk frå 2023 og utover er ei utrekning/overslag frå Kraftkompetanse KO. Grunnen til den store auken frå 2022 til 2023 og vidare utover i økonomiplanperioden er at inntektsåret 2016 vert erstatta med 2021 i gjennomsnittsvurderinga i skattelikninga. For Sundsbarm kraftverk, som er hovudinntektskjelda for eigedomsskatt, så har 2021 ein vesentleg høgare produksjon og kraftpris enn 2016. Høgdinga for Sundsbarm er på 71 %. For dei andre

kraftverka, til dømes Grunnåi, er det lagt til grunn 35 % høgding, som er eit erfaringstal Kraftkompetanse har frå andre kraftverk. For småkraftverk er det ikkje lagt til grunn noko høgding. Sundsbarm kraftverk står for 80,7 % av all eigedomsskatt frå kraftanlegg og 70,1 % av samla eigedomsskatt, målt etter budsjett 2023.

Flyktningar - Integreringstilskot

2023				2024			
År	Antal	Tilskot	Sum tilskot	År	Antal	Tilskot	Sum tilskot
År 5 2019	9	70 200	631 800	År 5 2020	11	70 200	772 200
År 4 2020	11	85 700	942 700	År 4 2021	9	85 700	771 300
År 3 2021	9	172 900	1 556 100	År 3 2022	22	172 900	3 803 800
År 2 2022	43	243 100	10 453 300	År 2 2023	13	243 100	3 160 300
År 1 2023	13	189 400	2 462 200	År 1 2024	13	189 400	2 462 200
Utflytting	0	Ingen utflytting		Utflytting	21	2022- flyktningar	
Sum 2023	85	188 778	16 046 100	Sum 2024	68	161 321	10 969 800
2025				2026			
År	Antal	Tilskot	Sum tilskot	År	Antal	Tilskot	Sum tilskot
År 5 2021	9	70 200	631 800	År 5 2022	13	70 200	912 600
År 4 2022	13	85 700	1 114 100	År 4 2023	13	85 700	1 114 100
År 3 2023	13	172 900	2 247 700	År 3 2024	13	172 900	2 247 700
År 2 2024	13	243 100	3 160 300	År 2 2025	13	243 100	3 160 300

Økonomiplan for 2023-2026

År 1	2025	13	189 400	2 462 200	År 1	2026	13	189 400	2 462 200
Utflytting	10	2022- flyktingar			Utflytting	0	Ingen utflytting		
Sum 2025	61	157 641	9 616 100		Sum 2026	65	152 260	9 896 900	

Flyktingar - Styrt tenesteapparat

Flyktingmidlar	2023	2024	2025	2026
Integreringstilskot i ramma	7 315 000	7 317 000	7 403 000	7 403 000
Nytt integreringstilskot	16 046 000	10 970 000	9 616 000	9 897 000
Rammehøgding, inntekt frå integreringstilskot	8 731 000	3 653 000	2 213 000	2 494 000
Seljord barneskule, 100 % 12 mnd.	686 000	0	0	0
Seljord barneskule 43 % 7 mnd.	162 000	0	0	0
Samfunnsutvikling og drift 50 % 4 mnd.	115 000	0	0	0
Avd. for integrering og vaksenoppl. 100 % 12 mnd.	730 000	0	0	0
Avd. for integrering og vaksenoppl. 56,15 % 12 mnd.	410 000	0	0	0
Avd. for integrering og vaksenoppl. 80 % 12 mnd.	654 000	0	0	0
Introduksjonsstønad	4 034 000	170 000	0	0
Rammehøgding, kostnad	6 791 000	170 000	0	0
Til generell finansiering 2)	1 940 000	3 483 000	2 213 000	2 494 000

1. (går ut)
2. Dette er meir uspesifiserte kostnader, til dømes eventuell sosialhjelp, tapte husleigeinntekter og ikkje-kompensert meirarbeid i organisasjonen, og eventuelt kan det vere eit overskot på botnlina i kommunerekneskapen.

Skulle det kome fleire flyktningar og/eller at ingen flyttar ut, så vil vi få meir, kanskje monaleg meir i integreringstilskot, men då må òg det styrka tenesteapparatet halde fram og i tillegg styrkast. Denne eventuelt nye "kabalen" mellom utgifter og inntekter må leggjast når den nye situasjonen måtte oppstå, og tilpassast dei moglegheitene vi har, og det situasjonen krev.

Disposisjonsfond

Disposisjonsfond 31.12.2021	År/Dato	19 080 270
Løyvd til fiber/breiband, men ikkje utbetalt	Budsjett 2020	-1 200 000
K.sak 110/21. Opphavleg budsjett 2022. Avsetjing	16.12.2021	162 071
K.sak 6/22. Vaksine og reinhald Covid	10.02.2022	- 118 906
K.sak 4/22. LOS-prosjekt 2022-2023, andel 2022	17.02.2022	- 208 000
K.sak 4/22. LOS-prosjekt 2022-2023, andel 2023	17.02.2022	- 179 500
K.sak 8/22. Sluttføring eigedomsskatt	17.02.2022	-50 000
K.sak 9/22. J. Aa. Rønjom, bok	17.02.2022	-15 000
K.sak 10/22. B. Duve, bok	17.02.2022	-15 000
F.sak 63/22. Covid-19. W. Skogheim	07.04.2022	-24 000

Økonomiplan for 2023-2026

F.sak 64/22. Covid-19. Nilsen Andersen	07.04.2022	-34 500
F.sak 65/22. Covid-19. A. Skogheim	07.04.2022	-24 000
K.sak 32/22. Sommarjobb sommarskolen	05.05.2022	- 150 000
K.sak 35/22. Sommarhjelp samfutvikling og drift	05.05.2022	-39 000
K.sak 42/22. Rask psykisk helsehjelp	16.06.2022	- 219 584
K.sak 45/22. Renovering ballbingar og skatebane	16.06.2022	- 280 000
K.sak 52/22. Avsetjing til disposisjonsfond	16.06.2022	412 850
Disponibel saldo pr. 06.10.2022		17 097 701
Rådmannens innstilling i økonomirapportering investering	29.09.2022	-2 125 000
Rådmannens innstilling i økonomirapportering drift	29.09.2022	-4 036 000
Disponibel saldo pr. 07.10.2022		10 936 701
Rådmannens framlegg årsbudsjett 2023. Avsetjing	03.11.2022	310 000
Rådmannens framlegg til økonomiplan 2024. Bruk	03.11.2022	-3 615 000

Økonomiplan for 2023-2026

Rådmannens framlegg til økonomiplan 2025. Bruk	03.11.2022	-1 721 000
Rådmannens framlegg til økonomiplan 2026. Avsetjing	03.11.2022	635 000
Disponibel saldo pr. 31.12.2026		6 545 701

Økonomisk utvikling i planperioden

Økonomiske måltal

Kommunestyret har vedtatt fylgjande måltal:

- Netto driftsresultat 1,75 %
- Disposisjonsfond 5 %
- Renter og avdrag 3 %
- Lånefinansiering av investeringar 50 – 60 %

Det har vore tilrådd at netto driftsresultat som eit gjennomsnitt over tid burde vere 3 %.

Jamfør årsrekneskap 2021 ser tala slik ut:

Måltal	Minimum 1,75 %	Minimum 5 %	Maksimum 3 %	Maksimum 55 %
År	Netto driftsresultat	Disposisjonsfond	Netto finansutgifter	Netto lånegjeld
2013	0,5 %	0,8 %	3,6 %	70,5 %
2014	2,5 %	2,3 %	2,9 %	66,7 %
2015	2,2 %	3,6 %	3,2 %	72,3 %
2016	1,6 %	5,5 %	3,3 %	74,2 %

Økonomiplan for 2023-2026

2017	÷ 1,7 %	5,1 %	2,9 %	75,8 %
2018	÷ 0,1 %	3,3 %	2,4 %	74,2 %
2019	1,3 %	3,9 %	2,6 %	72,2 %
2020	1,7 %	4,5 %	3,5 %	69,1 %
2021	1,2 %	5,4 %	3,1 %	68,2 %
Snitt 2013-2021	1,6 %	3,8 %	3,1 %	71,5 %

Det er ei utfordring at Seljord kommune ikkje held dei måltal vi sjølve har vedteke. Resultata dei siste åra har tært på disposisjonsfondet og slik sett begrensa kommunens handlingsrom.

Ser ein på tala i vedtatt økonomiplan 2022 – 2025 er gjennomsnittet i perioden slik:

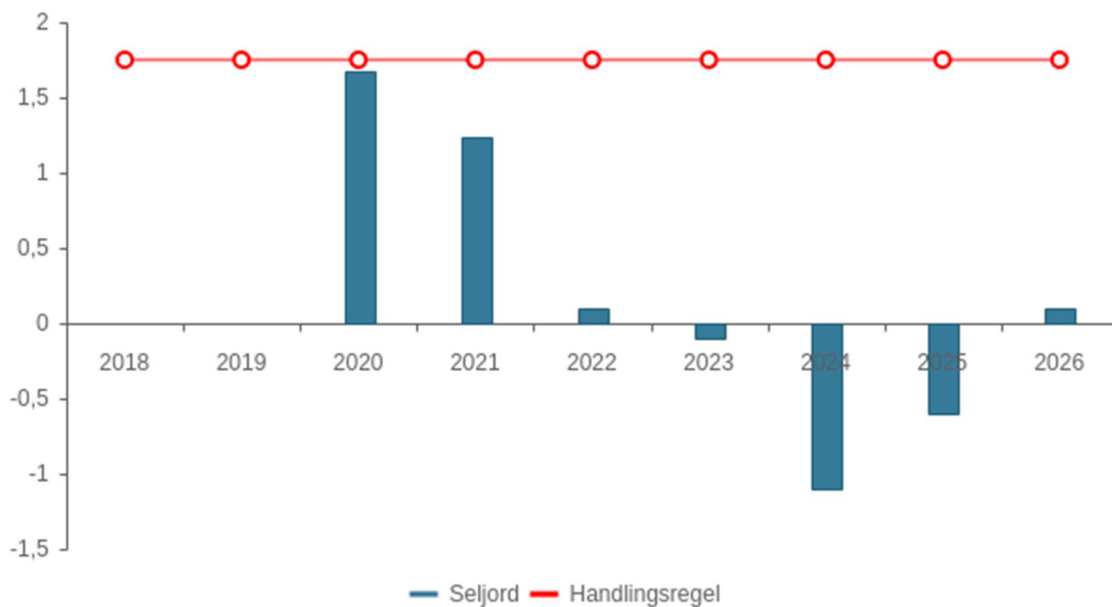
ser det slik ut:

I % av driftsinntektene Kr 329.473.000 (snitt pr. år)	Tilrådd nivå	Kommunestyrets måltal	Gjennomsnitt i økonomiplanperioden
Netto driftsresultat	1,75 %	1,75 %	0,23 %
Disposisjonsfond	5 % - 10 %	5 %	2,87 %
Renter og avdrag	2 % - 3 %	3 %	5,86 %
Låne finansiering av investeringar	50 % - 60 %	50 % - 60 %	

Det er altså lagt inn tal i gjeldande økonomiplan som ikkje samsvarar med vedtatt mål. Rådmannen ynskjer å leggje fram eit budsjett som så langt som råd fyljer opp kommunens måltall.

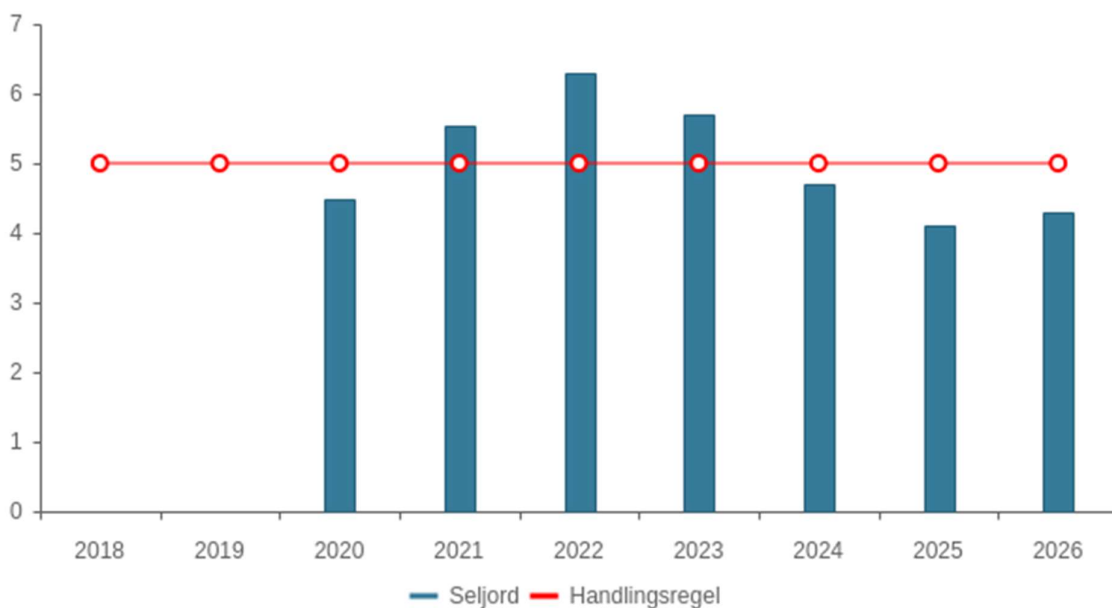
Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter

Økonomiplan for 2023-2026

Tabell	KOSTRA 2018	KOSTRA 2019	KOSTRA 2020	KOSTRA 2021	Budsjett 2022	Økplan 2023	Økplan 2024	Økplan 2025	Økplan 2026
Seljord	0,0 %	0,0 %	1,7 %	1,2 %	0,1 %	-0,1 %	-1,1 %	-0,6 %	0,1 %
Handlingsregel	1,8 %	1,8 %	1,8 %	1,8 %	1,8 %	1,8 %	1,8 %	1,8 %	1,8 %

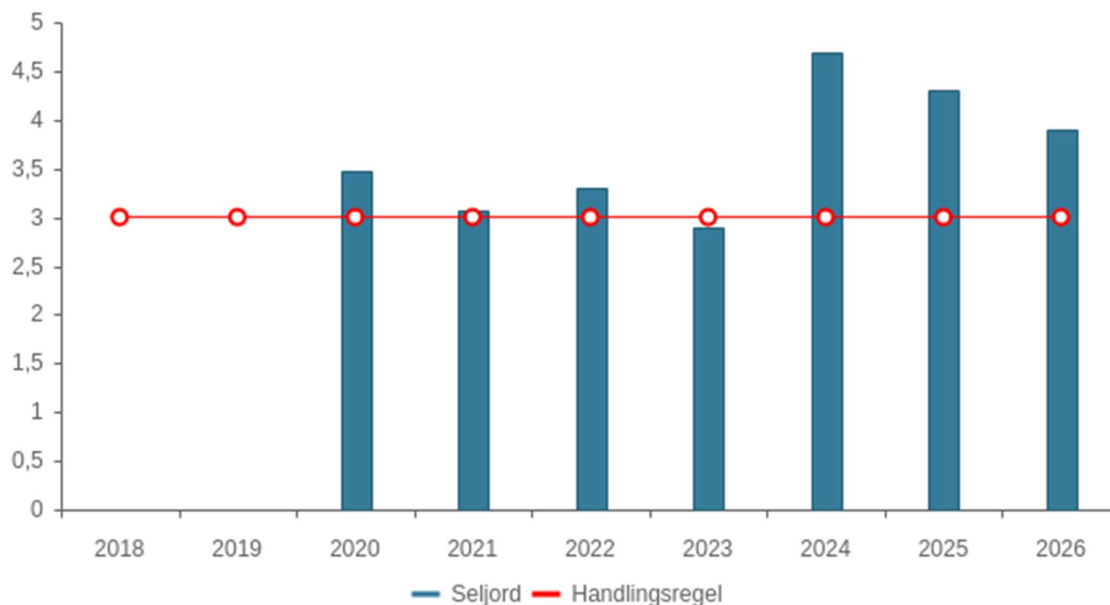
Disposisjonsfond i prosent av brutto driftsinntekter

Tabell	KOSTRA 2018	KOSTRA 2019	KOSTRA 2020	KOSTRA 2021	Budsjett 2022	Økplan 2023	Økplan 2024	Økplan 2025	Økplan 2026
Seljord	0,0 %	0,0 %	4,5 %	5,6 %	6,3 %	5,7 %	4,7 %	4,1 %	4,3 %
Handlingsregel	5,0 %	5,0 %	5,0 %	5,0 %	5,0 %	5,0 %	5,0 %	5,0 %	5,0 %

Netto finans og avdrag i % av brutto driftsinntekter

Økonomiplan for 2023-2026

Tabell	KOSTRA 2018	KOSTRA 2019	KOSTRA 2020	KOSTRA 2021	Budsjett 2022	Økplan 2023	Økplan 2024	Økplan 2025	Økplan 2026
Seljord	0,0 %	0,0 %	3,5 %	3,1 %	3,3 %	2,9 %	4,7 %	4,3 %	3,9 %
Handlingsregel	3,0 %	3,0 %	3,0 %	3,0 %	3,0 %	3,0 %	3,0 %	3,0 %	3,0 %

Vurdering av den økonomiske utviklinga

Beløp i 1000

	Budsjett 2022	Økonomiplan			
		2023	2024	2025	2026
Sum inntekter	-326 656	-355 003	-350 874	-351 001	-351 737
Sum utgifter	331 180	361 318	353 914	353 155	352 361
Brutto resultat	4 525	6 316	3 040	2 154	624
Netto finansutgifter og inntekter	10 906	10 189	16 432	14 990	13 761
Motpost avskrivninger	-15 767	-16 159	-15 508	-15 077	-14 678
Netto resultat	-336	346	3 964	2 067	-293
Sum disponeringar eller dekning av netto driftsresultat	336	-346	-3 964	-2 067	293
Årsresultat	0	0	0	0	0
Netto resultat i prosent av sum inntekter	0,1 %	-0,1 %	-1,1 %	-0,6 %	0,1 %

Status og rammevilkår

Utvalde nøkkeltal

Hovudtal i budsjettet	Handlingsregel
Totale driftsinntekter	355 003
Totale driftsutgifter	361 318
Netto driftsresultat	346

Økonomiplan for 2023-2026

Driftsresultat i prosent av driftsinntekter	-0,1 %
Antall innbyggere	2 893
Renteutgifter	11 479
Netto lånegjeld	273 698
Avdrag	12 077
Eiendomsskatt	10 166
Netto finans og avdrag i % av brutto driftsinntekter	2,9 %
Disposisjonsfond	20 307
Årlige investeringer	39 863
Andel lånefinansiering	77,9 %

Utvikling i økonomiske nøkkeltal

	Seljord 2020	Seljord 2021	Vinje	Nome	Tokke	Landet uten Oslo	Kostragruppe 05
Økonomi							
Frie inntekter i kroner per innbygger	68 734	72 568	74 610	66 790	81 518	63 840	73 840
Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter	1,8 %	1,8 %	8,7 %	4,8 %	7,5 %	4,2 %	4,4 %
Netto lånegjeld i kroner per innbygger	81 888	85 838	156 368	92 125	73 750	90 299	98 411
Netto lånegjeld i prosent av brutto driftsinntekter	69,0 %	67,4 %	78,7 %	78,8 %	43,5 %	93,0 %	78,3 %

Teoretisk innsparingspotensial

Teneste	Indikator	Seljord	Vinje	Nome	Tokke	Lågast i KOSTRA gruppa	Lågast i KOSTRA-gruppa - kroner	Gjennomsnitt for gruppa	Innbyggjarar i målgruppa	Teoretisk handlingsrom i mill.	Teoretisk handlingsrom %
Grunnskole	Netto driftsutgifter pr. innbygger til Grunnskole (B)	18 262	20 355	14 998	19 821	Saltdal	14 892	17 366	2 889	2,9	5,6
Pleie og omsorg	Netto driftsutgifter pr. innbygger til Pleie og omsorg (B)	21 187	30 851	20 673	25 653	Lyngen	16 999	22 167	2 889	-3,7	-6,0
Barnevern	Netto driftsutgifter pr. innbygger til Barnevern (B)	-986	2 007	1 608	3 235	Tingvoll	-1 162	2 256	2 889	-8,4	0,0
Barnehage	Netto driftsutgifter pr. innbygger til Barnehage (B)	12 728	14 588	9 771	13 672	Alvdal	7 929	10 241	2 889	5,4	14,7
Kommunehelse	Netto driftsutgifter pr. innbygger til Kommunehelse (B)	3 861	6 771	4 087	6 592	Gjerstad	2 907	4 389	2 889	-2,1	-18,6
Sosiale tjenester	Netto driftsutgifter pr. innbygger til Sosiale tjenester (B)	3 766	2 819	4 185	2 638	Bremanger	1 547	3 020	2 889	1,7	15,4
Kultur og idrett	Netto driftsutgifter pr. innbygger til Kultur og idrett (B)	3 460	6 515	2 322	9 101	Gjerstad	357	3 174	2 889	0,8	8,3
Plan, kulturminner, natur og nærmiljø	Netto driftsutgifter pr. innbygger til Plan, kulturminner, natur og nærmiljø (B)	1 283	962	977	1 534	Stor-Elvdal	-451	911	2 889	1,1	29,0
Adm, styring og fellesutgifter	Netto driftsutgifter pr. innbygger til Adm, styring og fellesutgifter (B)	8 189	7 418	6 473	8 559	Sør-Fron	3 716	6 660	2 889	5,9	25,1
Brann og ulykkesvern	Netto driftsutgifter pr. innbygger til Brann og ulykkesvern (B)	1 166	1 724	924	2 653	Rennebu	885	1 399	2 889	-0,7	-20,0
Kommunale boliger	Netto driftsutgifter pr. innbygger til Kommunale boliger (B)	205	-543	187	274	Gjerstad	-870	327	2 889	-0,4	-59,5
Samferdsel	Netto driftsutgifter pr. innbygger til Samferdsel (B)	2 205	3 494	838	3 042	Alvdal	262	2 113	2 889	0,3	4,2
Næringsforv. og konsesjonskraft	Netto driftsutgifter pr. innbygger til Næringsforv. og konsesjonskraft (B)	-4 952	-23 549	-1 001	-11 912	Luster	-12 100	-1 802	2 889	-9,1	0,0
Kirke	Netto driftsutgifter pr. innbygger til Kirke (B)	1 364	1 454	968	1 950	Gjerstad	539	1 091	2 889	0,8	20,0

**) Tala er justert for ulikt utgiftsbehov

Tabellen viser teoretisk handlingsrom i mill. kr og % mot andre samanlikningskommunar og grupper. Tal for Grunnskole er korrigert for elevar i private skular og tal for Pleie og omsorg er korrigert for eventuelt vertskommunetilskot PU.

Tabellen visar at Seljord på fleire områder har potensiale for innsparing, og andre områder der vi driv billig og der det kanskje trengs å tilføre budsjettmidlar. Det er særleg på områda barnehage og skule det teoretiske handlingsrommet ligg.

Økonomiplan for 2023-2026

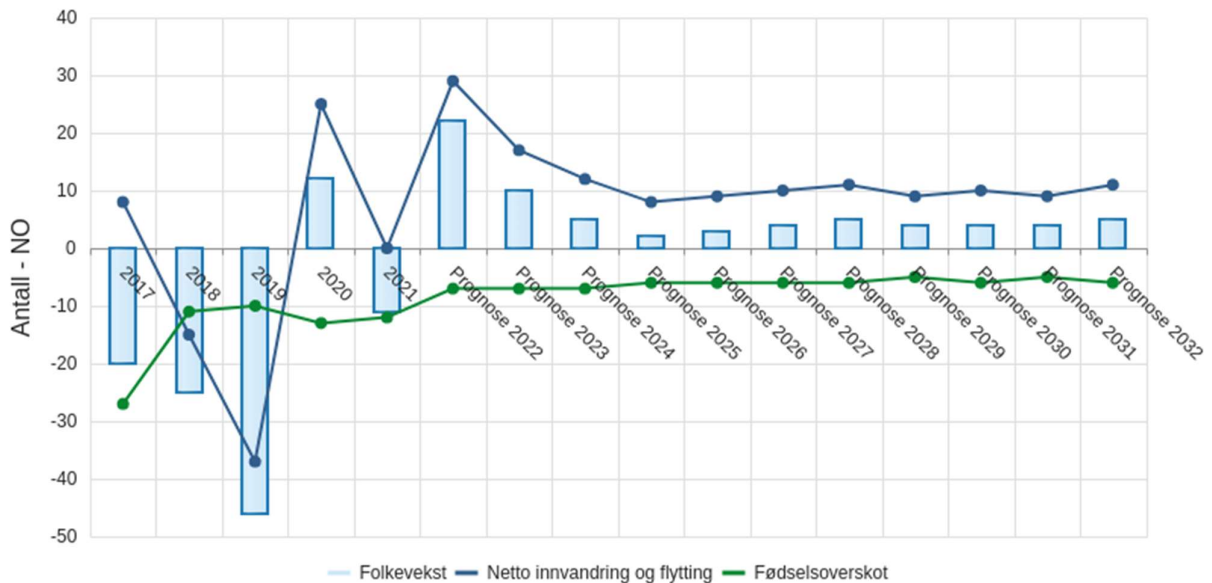
Når det gjeld administrasjon, styring og fellesutgifter, og barnevern, er tala i tabellen ikkje korrekte grunna måten dette blir ført på i KOSTRA.

**

Utvikling i befolkning

Befolkningsutvikling per årsak

	2017	2018	2019	2020	2021	Prognose 2022	Prognose 2023	Prognose 2024	Prognose 2025	Prognose 2026	Prognose 2027	Prognose 2028	Prognose 2029	Prognose 2030
Folketal ved inngangen av kvartalet	2 979	2 959	2 934	2 888	2 900	2 889	2 911	2 921	2 926	2 928	2 931	2 935	2 940	2 944
Fødde	17	25	20	16	28	24	24	24	25	24	25	25	26	26
Døde	44	36	30	29	40	31	31	31	31	30	31	31	31	31
Fødselsoverskot	-27	-11	-10	-13	-12	-7	-7	-7	-6	-6	-6	-6	-5	-5
Netto innvandring	9	29	-9	14	23	44	29	22	14	13	12	12	12	12
Innenlands flytting	83	60	97	111	76	-15	-12	-10	-6	-4	-2	-1	-3	-3
Netto innvandring og flytting	8	-15	-37	25	0	29	17	12	8	9	10	11	9	9
Folkevekst	-20	-25	-46	12	-11	22	10	5	2	3	4	5	4	4
Folketalet ved utgangen av kvartalet	2 959	2 934	2 888	2 900	2 889	2 911	2 921	2 926	2 928	2 931	2 935	2 940	2 944	2 944

Demografi

Investeringar i økonomiplanen

Investeringstabell for kommunen samla

Andre investeringer

Beløp i 1000

Investeringsprosjekter	Økonomiplan				Sum
	2023	2024	2025	2026	2023-26
Skatt, rammetilskot og budsjettavvik					
Aksjar, andelar og selskapskapital	724	724	724	724	2 896
Etablering av hardbruksbustader	1 340	0	0	0	1 340
Flatdal skule, ombygging/påbygging	34 085	0	0	0	34 085
IT	138	0	0	0	138
Vegopprusting og trafikktryggleik	4 300	0	0	0	4 300
Sum Skatt, rammetilskot og budsjettavvik	40 587	724	724	724	42 759
Sum	40 587	724	724	724	42 759

Selvkost

Beløp i 1000

Investeringsprosjekter	Økonomiplan				Sum
	2023	2024	2025	2026	2023-26
Sum	0	0	0	0	0

Andre investeringer

Skatt, rammetilskot og budsjettavvik

Aksjar, andelar og selskapskapital

Eigenkapitaltilskot til Kommunal Landspensjonskasse (KLP).

Etablering av hardbruksbustader

I kommunestyresak 72/22, 06.10.2022 "Investeringsbudsjettet - Rapportering og budsjettjusteringar - Haust 2022" er det gjeve denne statusrapporten:

Søknaden for oppføring av inntil tre hardbruksbustader på kommunen si tomt på Tingstad er ferdig utarbeidd av konsulent. Søknaden er nabovarsla og det er kome fleire merknader som er negative til plasseringa av tiltaket. Etter at nabovarslinga var gjennomført, blei søknaden sendt på høyring til regionale etatar og politiet då det er naudsynt med fleire dispensasjonar. Det er kome svar frå Statsforvaltaren, fylkeskommunen, NVE og politiet; ingen av desse har vesentlege merknader til saka. Det er ikkje kome løyve frå Statens vegvesen. Dette trengst for å byggje innanfor byggjegrensa. Det er purra på. Søknaden må handsamast i samfunnsutvalet. Det er brukt om lag kr 160.000 (inkl. mva.) til konsulentarbeid.

Søknaden vert tidlegast handsama i samfunnsutvalet i desember.

Tiltaket er rebudsjettering av opphavleg budsjett 2022 på kr 1,5 mill, fråtrekt prosjekteringsarbeidet i 2022 på kr 160.000.

I økonomiplan 2022-2023 er prosjektet omtala slik:

Det er behov for bustader som toler tøff bruk. Det er sett i gang arbeid for å sjå på kor og korleis dette skal gjerast. Saka vil kome til politisk handsaming når detaljane kjem på plass. Det er behov for minst 2 slike bustader. Dei kostar kr 440 000 per stykk utan mva og frakt. I tillegg kjem det kostnader knytt til plassering, vatn og avløp, tilkomst med meir. Etter budsjettet for 2023 på kr 1 340 000, er budsjetttramma per bustad kr 670 000 inkl. mva og kr 536 000 ekskl. mva.

Flatdal skule, ombygging/påbygging

I kommunestyresak 55/22, 18.08.2022 vart ombygging og påbygging av Flatdal skule vedteken med eit brutto investering (inkl. mva.) på kr 47 671 000, fordelt med kr 1 086 000 i 2021, kr 12 500 000 i 2022 og kr 34 085 000 i 2023.

IT

Investering i to nye modular i Framsikt: Rapportering kr 81.250 og Integrasjon Agresso kr 56.250. Beløpa er inkl. mva. Desse modulane kjem i tillegg til modulane Analyse, Økonomiplan og Årsbudsjett frå 2022.

Vegopprusting og trafikktryggleik

Opprusting av Heivegen vart opphavleg ført opp i investeringsbudsjettet for 2021 med kr 4 375 000 (inkl. mva.). Det vart ikkje gjort noko i 2021, og tiltaket vart rebudsjettert i opphavleg investeringsbudsjett for 2022, men det vert berre gjort litt prosjekteringsarbeid i år. I kommunestyresak 72/22, 06.10.2022 vart prosjektet rapportert slik:

Det er ikkje ført noko på prosjektet pr. no, men vi har nytta konsulenthjelp frå Sweco i 2022. Dette utgjør om lag kr 75.000. Om anbodet blir dyrare enn totalbudsjettet på kr 4.375.000 er uvisst. Kostnaden til prosjektet er usikker. Prosjektet er forseinka pga. ressursmangel og folk til å følgje opp prosjektet. Sweco har difor ikkje greidd å få lagt ut anbodspapira på Doffin. Dette skulle skje tidlegare på ettersommaren. No blir desse lagt ut så seint at fristen til entreprenørane vil bli skuva på. Heivegen ligg i eit område der vinteren kjem tidleg. Det er difor gjeve råd om å vente med arbeidet til våren 2023 for å få eit godt resultat. Val av entreprenør kan skje hausten 2022.

Tiltaket er ført opp i 2023 med kr 4 300 000, som er den opphavlege løyvinga frå investeringsbudsjett 2021, fråtrekt prosjekteringskostnaden i 2022 på kr 75.000. Frå 2021 til 2023 har det nok vore ein monaleg prisstigning på denne type anleggsarbeid. Byggjekostnadsindeksen for veganlegg, *veg i dagen*, har auka med 19,5 % frå 2. kvartal 2021 til 3. kvartal 2022.

Oversikt Investering og finansiering

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
	2023	2024	2025	2026
Investeringer i varige driftsmidler	39 863	0	0	0
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	724	724	724	724
Sum finansieringsbehov	40 587	724	724	724

Økonomiplan for 2023-2026

Økonomiplan				
	2023	2024	2025	2026
Kompensasjon for merverdiavgift	-7 705	0	0	0
Tilskudd fra andre	-375	0	0	0
Salg av varige driftsmidler	-724	-724	-724	-724
Mottatte avdrag på utlån av egne midler	0	0	0	0
Bruk av lån	-31 783	0	0	0
Vidareutlån	0	0	0	0
Bruk av lån til videreutlån	0	0	0	0
Avdrag på lån til videreutlån	617	617	617	617
Mottatte avdrag på videreutlån	-383	-416	-449	-449
Bruk av ubundet investeringsfond	-234	-201	-168	-168
Sum finansiering	-40 587	-724	-724	-724
Sum finansieringsbehov	40 587	724	724	724
Sum finansiering	-40 587	-724	-724	-724
Udekt finansiering	0	0	0	0

Finansiering beskriving

§ 5-5 Bevilgningsoversikter - investering (2A)

Beløp i 1000

	Rekneskap 2021	Opph. budsjett 2022	Rev. budsjett 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026
Investeringar i varige driftsmidler	31 615	45 601	68 328	39 863	0	0	0
Tilskot til andre sine investeringar	6 755	0	0	0	0	0	0
Investeringar i aksjar og andelar i selskap	679	845	845	724	724	724	724
Utlån av egne midlar	0	0	0	0	0	0	0
Avdrag på lån	0	0	0	0	0	0	0
Sum investeringsutgifter	39 048	46 446	69 173	40 587	724	724	724
Kompensasjon for meirverdiavgift	-2 606	-3 575	-5 953	-7 705	0	0	0
Tilskot frå andre	-11 536	-3 895	-5 198	-375	0	0	0
Sal av varige driftmiddel	-655	-924	-924	-724	-724	-724	-724
Sal av finansielle anleggsmiddel	-1 200	0	0	0	0	0	0
Utdeling frå selskap	0	0	0	0	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån av egne middel	0	0	-28 500	0	0	0	0
Bruk av lån	-23 561	-37 617	-28 163	-31 783	0	0	0
Sum investeringsinntekter	-39 559	-46 011	-68 738	-40 587	-724	-724	-724
Vidareutlån	0	2 000	2 000	0	0	0	0
Bruk av lån til vidareutlån	0	-2 000	-2 000	0	0	0	0

Økonomiplan for 2023-2026

	Rekneskap 2021	Opph. budsjett 2022	Rev. budsjett 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026
Avdrag på lån til vidareutlån	684	720	720	617	617	617	617
Mottatte avdrag på vidareutlån	-305	-350	-350	-383	-416	-449	-449
Netto utgifter vidareutlån	379	370	370	234	201	168	168
Overføring frå drift	-1 089	0	0	0	0	0	0
Avsetningar til bundne investeringsfond	1	0	0	0	0	0	0
Bruk av bundne investeringsfond	-345	0	0	0	0	0	0
Avsetningar til ubunde investeringsfond	1 200	0	0	0	0	0	0
Bruk av ubunde investeringsfond	-409	-805	-805	-234	-201	-168	-168
Dekning av tidlegare års udekkede beløp	775	0	0	0	0	0	0
Sum overføring frå drift og netto avsetningar	133	-805	-805	-234	-201	-168	-168
Framført til inndekning i seinare år (udekt)	0	0	0	0	0	0	0

§ 5-5 Bevilgningsoversikter - investering (2B)

1. Investeringar i varige driftsmidlar

Beløp i 1000

	Rekneskap 2021	Opph. budsjett 2022	Rev. budsjett 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan Sum 2023- 2026
Andre investeringer								
IT	26	0	394	138	0	0	0	138
Flatdal skule, ombygging/påbygging	1 086	12 500	12 500	34 085	0	0	0	34 085
Klimaaggregat symjehallen	0	0	2 400	0	0	0	0	0
Trafikktryggleikstiltak	0	1 000	1 000	0	0	0	0	0
Frå leige til eige/Kjøp av to bustader	2 410	2 500	2 500	0	0	0	0	0
Etablering av hardbruksbustader	78	1 500	1 500	1 340	0	0	0	1 340
Kjøp av Flatin deponi	0	200	200	0	0	0	0	0
Vegopprusting og trafikktryggleik	0	4 375	4 375	4 300	0	0	0	4 300
Fire bustadsosiale bueningar	0	11 245	11 245	0	0	0	0	0
Sum Andre investeringer	3 601	33 320	36 114	39 863	0	0	0	39 863

Økonomiplan for 2023-2026

	Rekneskap 2021	Opph. budsjett 2022	Rev. budsjett 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan Sum 2023- 2026
Selvkost								
Renseanlegg Seljord	0	7 281	7 281	0	0	0	0	0
Utsifting ledningsnett	3 211	3 000	3 000	0	0	0	0	0
VA-nett til Sinnesodden	0	2 000	2 000	0	0	0	0	0
Tursti og park Lomodden	0	0	1 984	0	0	0	0	0
Tomt Nesvegen 15, gnr/bnr 46/70avn	0	0	1 672	0	0	0	0	0
Sum Selvkost	3 211	12 281	15 937	0	0	0	0	0
Programkode mangler								
Prosjekt manglar	24 803	0	16 277	0	0	0	0	0
Sum Programkode mangler	24 803	0	16 277	0	0	0	0	0
Investeringar i varige driftsmidlar	31 615	45 601	68 328	39 863	0	0	0	39 863

2. Tilskot til andre sine investeringar

Beløp i 1000

	Rekneskap 2021	Opph. budsjett 2022	Rev. budsjett 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan Sum 2023- 2026
Nordbygdi næringsområde. Prosjektering, kommunal veg og bru	6 755	0	0	0	0	0	0	0
Tilskot til andre sine investeringar	6 755	0	0	0	0	0	0	0

3. Investeringar i aksjer og andelar i selskap

Beløp i 1000

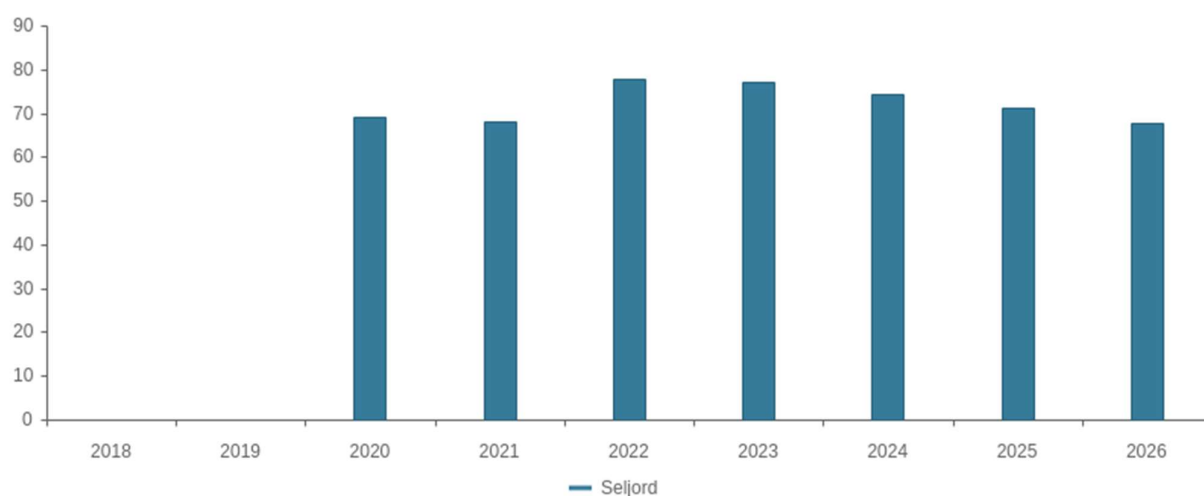
	Rekneskap 2021	Opph. budsjett 2022	Rev. budsjett 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan Sum 2023- 2026
Aksjar, andelar og selskapskapital	679	845	845	724	724	724	724	2 896
Investeringar i aksjar og andelar i selskap	679	845	845	724	724	724	724	2 896

4. Utlån av egne midler

Beløp i 1000

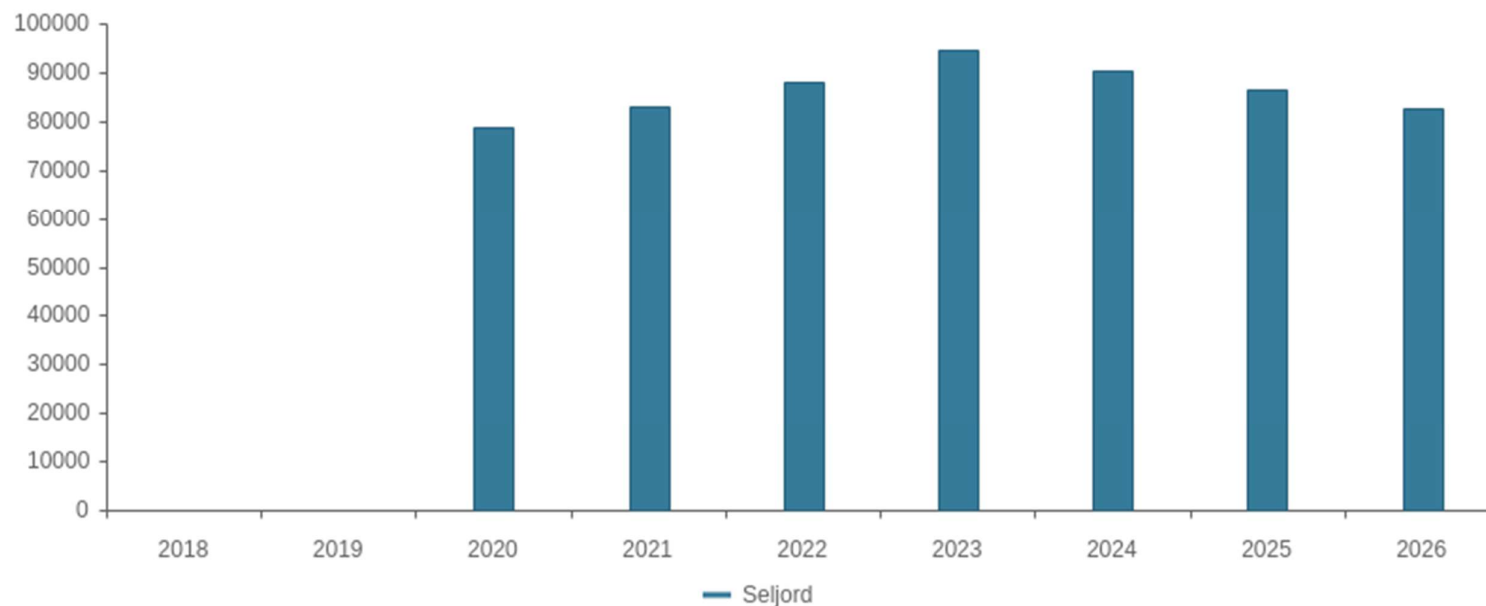
	Rekneskap 2021	Opph. budsjett 2022	Rev. budsjett 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan Sum 2023- 2026
Investeringar i varige driftsmidler	0	0	0	0	0	0	0	0
Sum del 1-4	39 048	46 446	69 173	40 587	724	724	724	42 759

Netto lånegjeld i prosent av brutto driftsinntekter

Tabell	KOSTRA 2018	KOSTRA 2019	KOSTRA 2020	KOSTRA 2021	Budsjett 2022	Økplan 2023	Økplan 2024	Økplan 2025	Økplan 2026
Seljord	0,0 %	0,0 %	69,1 %	68,2 %	77,8 %	77,1 %	74,5 %	71,1 %	67,7 %

Netto lånegjeld i kroner per innbyggjar

Tabell	KOSTRA 2018	KOSTRA 2019	KOSTRA 2020	KOSTRA 2021	Budsjett 2022	Økplan 2023	Økplan 2024	Økplan 2025	Økplan 2026
Seljord	0	0	78 699	82 889	87 917	94 607	90 443	86 564	82 679

Hovudtala i budsjettforslaget

Sentrale inntekter

Beløp i 1000

	Rekneskap 2021	Opph. bud. i fjor 2022	Rev. bud. i fjor 2022	Økonomiplan			
				2023	2024	2025	2026
Rammetilskudd	-118 093	-116 248	-116 248	-116 579	-117 695	-119 115	-119 844
Inntekts- og formuesskatt	-86 887	-87 999	-87 999	-88 546	-88 448	-88 511	-88 566

Økonomiplan for 2023-2026

	Rekneskap 2021	Opph. bud. i fjor 2022	Rev. bud. i fjor 2022	Økonomiplan			
				2023	2024	2025	2026
Eiendomsskatt	-7 917	-7 698	-7 698	-10 166	-10 137	-10 012	-10 012
Andre generelle driftsinntekter	-16 325	-14 939	-14 939	-23 495	-18 419	-17 064	-17 345
Sum frie inntekter	-229 221	-226 883	-226 883	-238 786	-234 698	-234 702	-235 767

Rammetilskudd

Trekk, ekstraordinære konsesjonskraftinnt. (høgprisbidrag). Lagt inn Kraftkompetanse KO sitt lågaste alternativ.

Driftsutgifter per tenesteområde (1B)

Beløp i 1000

	Rekneskap 2021	Opph. bud. i fjor 2022	Rev. bud. i fjor 2022	Økonomiplan			
				2023	2024	2025	2026
Fellestjenester	24 114	30 995	30 995	9 915	9 102	9 450	9 102
Oppvekst	80 953	81 316	81 316	92 832	86 825	86 177	86 177
Helse og omsorg	89 987	86 947	86 947	99 072	99 072	99 072	99 072
Samfunnsutvikling og drift	18 808	16 382	16 382	27 124	27 232	27 081	27 363
Skatt, rammetilskot og budsjettavvik	-14 716	0	0	0	0	0	0
Driftsutgifter per tenesteområde	199 147	215 641	215 641	228 942	222 230	221 779	221 713

Finansinntekter og -utgifter

Beløp i 1000

	Rekneskap 2021	Opph. bud. i fjor 2022	Rev. bud. i fjor 2022	Økonomiplan			
				2023	2024	2025	2026
Renteinntekter	-824	-1 138	-1 138	-1 193	-1 168	-1 098	-1 043
Utbytter	-3 325	-5 750	-5 750	-12 174	-6 270	-6 270	-6 270
Renteutgifter	2 983	5 245	5 245	11 479	11 643	10 450	9 461
Avdrag på lån	11 947	12 549	12 549	12 077	12 228	11 908	11 613
Netto finansinntekter/finansutgifter	10 781	10 906	10 906	10 189	16 432	14 990	13 761
Finansutgifter i tenesteområda	-1	0	0	0	0	0	0
Totale finansutgifter	10 781	10 906	10 906	10 189	16 432	14 990	13 761
Motpost avskrivninger	0	-15 767	-15 767	-16 159	-15 508	-15 077	-14 678

Renteutgifter

Renteutgifter på nytt låneopptak i 2023 på kr 26.931.000. Rentesats i økonomiplanperioden: 2023 4,15 %, 2024 4,05 %, 2025 3,80 % og 2026 3,60 %. Dette er Kommunalbankens oppdaterte budsjetterter pr. 13.10.2022 basert på Norges Bank-overslag.

Avdrag på lån

Høgding av minste tilletne avdrag pga. nytt låneopptak på kr 26.931.000 i 2023 på brutto investeringar på kr 39.863.000. I tillegg kjem bruk av unyttta lånemidlar på kr 4.852.000. Investeringane er: Flatdal skule kr 34.085.000, hardbruksbustader kr 1.340.000, vegopprusting (Heivegen) kr 4.300.000 og nye

Økonomiplan for 2023-2026

modular i Framsikt kr 138.000 (rapportering kr 81.250 og full integrasjon med økonomisystemet Agresso kr 56.250).

Avsetnader og årsoppgjersdisposisjonar

Beløp i 1000

	Rekneskap 2021	Opph. bud. i fjor 2022	Rev. bud. i fjor 2022	Økonomiplan			
				2023	2024	2025	2026
Avsetninger til bundne driftsfond	2 194	2 553	2 553	2 195	2 195	2 195	2 195
Bruk av bundne driftsfond	-2 143	-2 339	-2 339	-2 632	-2 505	-2 501	-2 496
Avsetninger til disposisjonsfond	4 794	323	323	370	60	60	694
Bruk av disposisjonsfond	-169	-201	-201	-279	-3 714	-1 821	-100
Netto avsettingar	4 676	336	336	-346	-3 964	-2 067	293
Netto avsettingar og årsoppgjersdisposisjonar i tenesteområda	-320	0	0	0	0	0	0
Totale avsettingar	4 355	336	336	-346	-3 964	-2 067	293

Bruk av bundne driftsfond

Bruk av bunde driftsfond. K.sak 4/22, 17.02.2022. Prosjekt LOS 2022-23.

Bruk av disposisjonsfond

Bruk av disposisjonsfond til å finansiere k.sak 4/22, 17.02.2022. Prosjekt LOS 2022-23.

Endringer sentrale postar – fordelt på teneste og konto

Til disposisjon for tenesteområda

Beløp i 1000

Oppsummering sentrale postar

Sum generelle

driftsinntekter

Avskrivningar

Netto finansutgifter

Motpost avskrivningar

Sum disponeringar eller

dekning av netto

driftsresultat

Sum sentrale inntekter og

utgifter - Til fordeling

tenesteområda

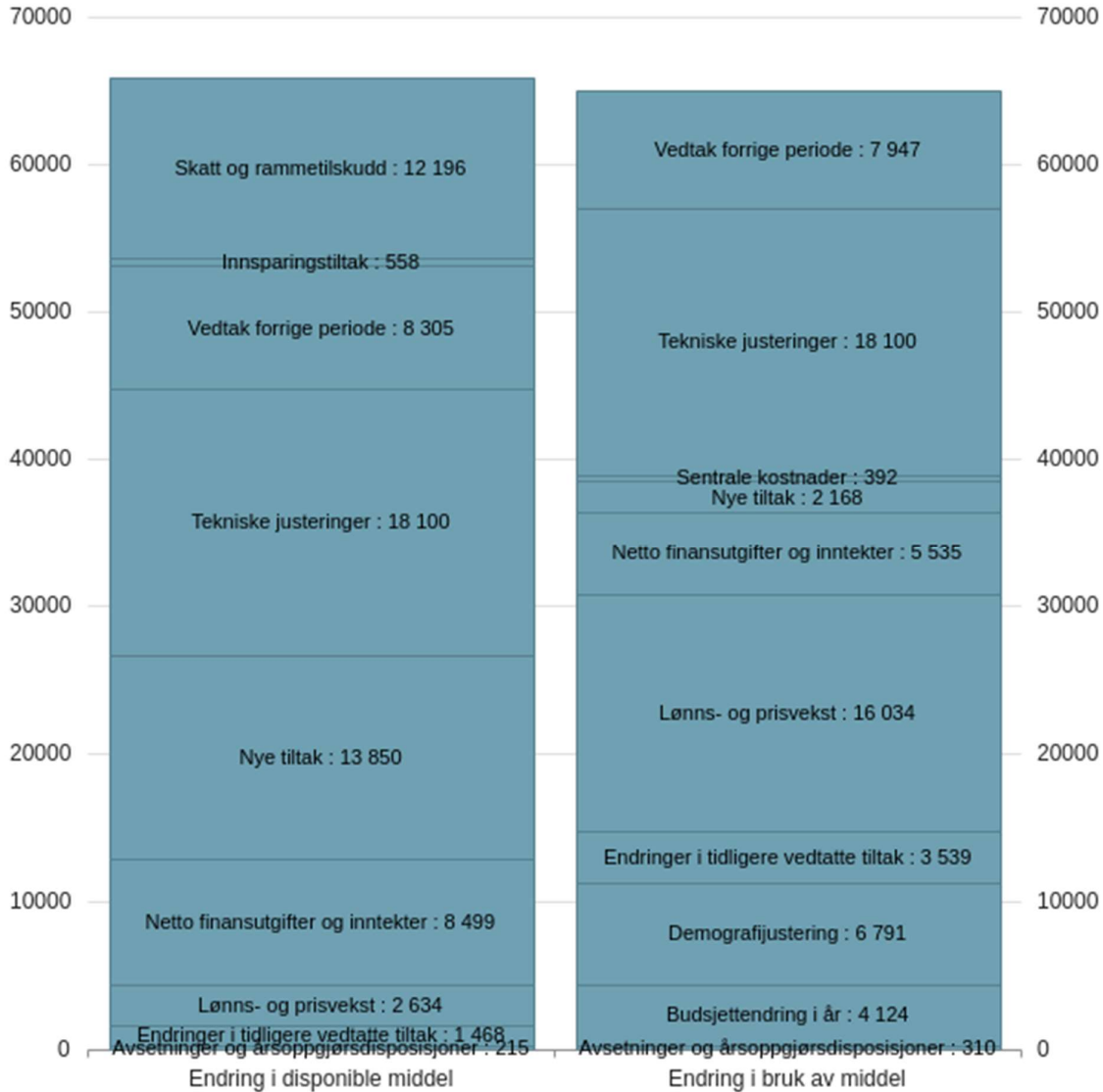
Sum fordelt tenesteområda

Meirforbruk/mindreforbruk

Disponering av driftsramma

Driftsbudsjettet - endring i disponible middel og bruk

Beløp i 1000

Driftsbudsjettet - forslag til rammeendringer fordelt på endringskategorier

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
	2023	2024	2025	2026
Opprinnelig budsjett	216 526	216 168	216 168	216 168
Vedtak forrige periode	-2 949	-2 888	-3 260	-3 608
Demografijustering	6 791	170	0	0
Budsjettdrøring i år	4 124	4 124	4 124	4 124
Lønns- og prisvekst	13 401	13 401	13 401	13 401
Konsekvensjusteringer	21 367	14 807	14 264	13 916
Konsekvensjustert ramme	237 893	230 975	230 432	230 084
Endringer i tidligere vedtatte tiltak	3 290	3 219	3 088	3 088
Innsparingstiltak	-558	-558	-558	-558
Nye tiltak	-11 682	-11 405	-11 183	-10 901

Økonomiplan for 2023-2026

Nye tiltak og realendringer	-8 950	-8 744	-8 653	-8 371
Ramme 2023-2026	228 942	222 230	221 779	221 713

Driftsbudsjettet - forslag til rammeendringer per tenesteområde i økonomiplanperioden

Beløp i 1000

Tenesteområde	Vedteke budsjett 2022	Prisjustering og diverse endringer	Effektivisering	Nye tiltak og realendringer budsjett	Budsjett 2026	Realendring i %
Fellestenester	30 995	-12 189	0	-9 704	9 102	-31,3 %
Oppvekst	81 316	4 337	0	524	86 177	0,6 %
Helse og omsorg	87 474	11 069	0	528	99 072	0,6 %
Samfunnsutvikling og drift	16 382	10 756	0	224	27 363	1,4 %
Skatt, rammetilskot og budsjettavvik	0	-57	0	57	0	0,0 %
Sum netto driftsutgifter	216 168	13 916	0	-8 371	221 713	-3,9 %

Oversikt Drift

Beløp i 1000

	Rekneskap 2021	Opph. bud. i fjor 2022	Rev. bud. i fjor 2022	Økonomiplan			
				2023	2024	2025	2026
Frie inntekter							
Rammetilskudd	-118 093	-116 248	-116 248	-116 579	-117 695	-119 115	-119 844
Inntekts- og formuesskatt	-86 887	-87 999	-87 999	-88 546	-88 448	-88 511	-88 566
Eiendomsskatt	-7 917	-7 698	-7 698	-10 166	-10 137	-10 012	-10 012
Andre generelle driftsinntekter	-16 325	-14 939	-14 939	-23 495	-18 419	-17 064	-17 345
Sum frie inntekter	-229 221	-226 883	-226 883	-238 786	-234 698	-234 702	-235 767
Sentrale utgifter							
Avskrivinger	14 618	15 767	15 767	16 159	15 508	15 077	14 678
Sum sentrale utgifter	14 618	15 767	15 767	16 159	15 508	15 077	14 678
Driftsutgifter per tenesteområde							
Fellestenester	24 114	30 995	30 995	9 915	9 102	9 450	9 102
Oppvekst	80 953	81 316	81 316	92 832	86 825	86 177	86 177
Helse og omsorg	89 987	86 947	86 947	99 072	99 072	99 072	99 072
Samfunnsutvikling og drift	18 808	16 382	16 382	27 124	27 232	27 081	27 363
Skatt, rammetilskot og budsjettavvik	-14 716	0	0	0	0	0	0
Driftsutgifter per tenesteområde	199 147	215 641	215 641	228 942	222 230	221 779	221 713
Korr. finansutgifter i tenesteområda	1	0	0	0	0	0	0
Korr. avsettingar og årsoppgjersdisposisjonar i tenesteområda	320	0	0	0	0	0	0
Korr. motpost avskrivningar i tenesteområdet	14 618	0	0	0	0	0	0
Brutto resultat (KOSTRA)	-519	4 525	4 525	6 316	3 040	2 154	624
Renteinntekter	-824	-1 138	-1 138	-1 193	-1 168	-1 098	-1 043
Utbytter	-3 325	-5 750	-5 750	-12 174	-6 270	-6 270	-6 270
Renteutgifter	2 983	5 245	5 245	11 479	11 643	10 450	9 461
Avdrag på lån	11 947	12 549	12 549	12 077	12 228	11 908	11 613
Netto finansinntekter/finansutgifter	10 781	10 907	10 907	10 189	16 432	14 990	13 761
Finansutgifter i tenesteområda	-1	0	0	0	0	0	0

Økonomiplan for 2023-2026

	Rekneskap 2021	Opph. bud. i fjor 2022	Rev. bud. i fjor 2022	Økonomiplan			
				2023	2024	2025	2026
Totale finansutgifter	10 781	10 907	10 907	10 189	16 432	14 990	13 761
Motpost avskrivninger	0	-15 767	-15 767	-16 159	-15 508	-15 077	-14 678
Motpost avskrivninger i tenestemråda	-14 618	0	0	0	0	0	0
Netto resultat (KOSTRA)	-4 355	-336	-336	346	3 964	2 067	-293
Avsetninger til bundne driftsfond	2 194	2 553	2 553	2 195	2 195	2 195	2 195
Bruk av bundne driftsfond	-2 143	-2 339	-2 339	-2 632	-2 505	-2 501	-2 496
Avsetninger til disposisjonsfond	4 794	323	323	370	60	60	694
Bruk av disposisjonsfond	-169	-201	-201	-279	-3 714	-1 821	-100
Netto avsettingar	4 676	336	336	-346	-3 964	-2 067	293
Netto avsettingar og årsoppgjersdisposisjonar i tenestemråda	-320	0	0	0	0	0	0
Totale avsettingar	4 355	336	336	-346	-3 964	-2 067	293
Årsoverskot (-)/Årsunderskot (+)	0	0	0	0	0	0	0

Oversikt Investering og finansiering

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
	2023	2024	2025	2026
Investeringer i varige driftsmidler	39 863	0	0	0
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	724	724	724	724
Sum finansieringsbehov	40 587	724	724	724
Kompensasjon for merverdiavgift	-7 705	0	0	0
Tilskudd fra andre	-375	0	0	0
Salg av varige driftsmidler	-724	-724	-724	-724
Mottatte avdrag på utlån av egne midler	0	0	0	0
Bruk av lån	-31 783	0	0	0
Videreutlån	0	0	0	0
Bruk av lån til videreutlån	0	0	0	0
Avdrag på lån til videreutlån	617	617	617	617
Mottatte avdrag på videreutlån	-383	-416	-449	-449
Bruk av ubundet investeringsfond	-234	-201	-168	-168
Sum finansiering	-40 587	-724	-724	-724
Sum finansieringsbehov	40 587	724	724	724
Sum finansiering	-40 587	-724	-724	-724
Udekt finansiering	0	0	0	0

Budsjettskjema 1A - Driftsbudsjettet (Framsikt)

Beløp i 1000

Økonomiplan for 2023-2026

	Rekneskap 2021	Opph. budsjett 2022	Økonomiplan			
			2023	2024	2025	2026
Frie disponible inntekter						
Rammetilskudd	-118 093	-116 248	-	-	-	-
			116 579	117 695	119 115	119 844
Inntekts- og formuesskatt	-86 887	-87 999	-88 546	-88 448	-88 511	-88 566
Eiendomsskatt	-7 917	-7 698	-10 166	-10 137	-10 012	-10 012
Andre generelle driftsinntekter	-16 325	-14 939	-23 495	-18 419	-17 064	-17 345
Sum Frie disponible inntekter	-229 221	-226 883	-	-	-	-
			238 786	234 698	234 702	235 767
Sentrale utgifter						
Avskrivninger	14 618	15 767	16 159	15 508	15 077	14 678
Sum Sentrale utgifter	14 618	15 767	16 159	15 508	15 077	14 678
Finansinntekter/-utgifter						
Motpost avskrivninger	0	-15 767	-16 159	-15 508	-15 077	-14 678
Avsetninger og bruk av avsetninger						
Avsetninger til bundne driftsfond	2 194	2 553	2 195	2 195	2 195	2 195
Bruk av bundne driftsfond	-2 143	-2 339	-2 632	-2 505	-2 501	-2 496
Avsetninger til disposisjonsfond	4 794	323	370	60	60	694
Bruk av disposisjonsfond	-169	-201	-279	-3 714	-1 821	-100
Sum Avsetninger og bruk av avsetninger	4 676	336	-346	-3 964	-2 067	293
Sum Til fordeling drift	-199 147	-215 641	-	-	-	-
			228 942	222 230	221 779	221 713
Sum fordelt til drift (frå skjema 1B)	199 147	215 641	228 942	222 230	221 779	221 713
Sum	0	0	0	0	0	0
Meirforbruk/mindreforbruk						

Budsjettskjema 1B - Driftsbudsjettet (Framsikt)

Beløp i 1000

	Rekneskap 2021	Opph. budsjett 2022	Økonomiplan			
			2023	2024	2025	2026
	0	0	0	0	0	0
Fellestjenester	24 114	30 995	9 915	9 102	9 450	9 102
Oppvekst	80 953	81 316	92 832	86 825	86 177	86 177
Helse og omsorg	89 987	86 947	99 072	99 072	99 072	99 072
Samfunnsutvikling og drift	18 808	16 382	27 124	27 232	27 081	27 363
Skatt, rammetilskot og budsjettavvik	-14 716	0	0	0	0	0
Til fordeling drift (frå budsjettskjema 1A)	199 147	215 641	228 942	222 230	221 779	221 713

Kommunen sine tenesteområde

Fellestenester

Omtale av tenesteområdet

Fellestenester server alle tenesteområde og arbeider med økonomi, løn og personal, arkiv, sentralbord. I tillegg ligg blant anna politisk oppfølging, NAV og kyrkjer der.

Det er tilsaman 13,2 årsverk, og 14 tilsette på tenesteområdet. Tre som jobbar med økonomi og personal, tre som jobbar med økonomi, fire med post, arkiv og sentralbord, i tillegg til rådmann og kommunalsjefar, tilsaman fire personar.

Sentrale utfordringar

Tenesteområdet har fylgjande hovudutfordringar:

1. Vi må tilpasse drifta og organiseringa av tenestene i forhold til økonomiske rammer og framtidige behov
2. Vi må optimalisere styringa ved økt bruk av digitale verktøy
3. Vi må sikre nok ressursar til organisasjonsutviklingsarbeid
4. Vi må få på plass eit heilskapeleg internkontrollsystem
5. Vi må sikre relevant informasjonsflyt og bli enda meir målretta i kommunikasjonsarbeidet
6. Vi må arbeid aktivt med rekruttering av kompetent arbeidskraft
7. Vi må samarbeide på tvers i regionen på dei områda det er mogleg og lønsamt

1. Vi må tilpasse drifta og organiseringa av tenestene i forhold til økonomiske rammer og framtidige behov

Seljord kommune må vere organisert på ei slik måte at ein klarer å justere drifta i henhold til endra innbyggartal, demografi og ikkje minst inntekter og utgifter. Kommunen har over tid hatt et for høgt driftsnivå gitt eiga organisasjon og økonomi.

2. Vi må optimalisere styringa ved økt bruk av digitale verktøy

Seljord kommune må ta i bruk digitale verktøy der det er mogleg og lønsamt, og utnytte heile potensialet i dei verktøy som blir tatt i bruk.

3. Vi må sikre nok ressursar til organisasjonsutviklingsarbeid

Organisasjonsutvikling er ei oppgåve ein aldri blir ferdig med. Seljord kommune må fortløpande ha fokus på å utvikle seg.

4. Vi må få på plass eit heilskapeleg internkontrollsystem

Internkontroll er viktig for alle deler av organisasjonen, og vi må få på plass eit heilskapeleg for dette med fortløpande rapportering og årleg rapportering til politisk nivå.

5. Vi må sikre relevant informasjonsflyt og bli enda meir målretta i kommunikasjonsarbeidet

informasjon og kommunikasjon er viktigare enn nokonsinne, både det som skjer internt i kommunen, og ut mot innbyggjarar og samarbeidspartnarar. Vi treng ein klar strategi som spesifiserer målgruppe, budskap og kanalar, samt klar oppgåvefordeling på området.

6. Vi må arbeid aktivt med rekruttering av kompetent arbeidskraft

Det å rekruttere og behalde kvalifiserte tilsette er ein av dei store utfordringane i tida som kjem.

7. Vi må samarbeide på tvers i regionen på dei områda det er mogleg og lønsamt

Det er etablert ulike typar interkommunalt på mange områder. For ein liten kommune som Seljord er det viktig å samarbeid med andre både for å få styrka det faglege, og for å drifte meir kostnadseffektivt.

Kostra-analyse - Hovedtall drift

	Seljord 2020	Seljord 2021	Vinje	Nome	Tokke	Landet uten Oslo	Kostragruppe 05
Økonomi							
Frie inntekter i kroner per innbygger	68 734	72 568	74 610	66 790	81 518	63 840	73 840
Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter	1,8 %	1,8 %	8,7 %	4,8 %	7,5 %	4,2 %	4,4 %
Netto lånegjeld i kroner per innbygger	81 888	85 838	156 368	92 125	73 750	90 299	98 411
Netto lånegjeld i prosent av brutto driftsinntekter	69,0 %	67,4 %	78,7 %	78,8 %	43,5 %	93,0 %	78,3 %

Driftsbudsjett med endringar

Beløp i 1000

Avdeling	Økonomiplan				
	2023	2024	2025	2026	
Opprinnelig budsjett	30 995	30 995	30 995	30 995	
Sum Tekniske justeringer	-17 768	-17 768	-17 768	-17 768	
Sum Vedtak forrige periode	591	-222	126	-222	
Sum Budsjettendring i år	4 124	4 124	4 124	4 124	
Sum Lønns- og prisvekst	1 676	1 676	1 676	1 676	
Konsekvensjusteringer	-11 376	-12 189	-11 841	-12 189	
Konsekvensjustert ramme	19 619	18 806	19 154	18 806	
Endringer i tidligere vedtatte tiltak					
Ikkje-effektuert innsparing - digitalisering/interkommunalt samarbeid	Fellestenester	1 000	1 000	1 000	1 000
Klagenemnd eigedomsskatt	Fellestenester	-100	-100	-100	-100
NAV Vest-Telemark	Fellestenester	801	801	801	801
Sum Endringer i tidligere vedtatte tiltak		1 701	1 701	1 701	1 701
Innsparingstiltak					
Bortfall av tilleggslyøving flyktningar	Fellestenester	-500	-500	-500	-500
Budsjettverktøyet Arena	Fellestenester	-58	-58	-58	-58

Økonomiplan for 2023-2026

	Avdeling	Økonomiplan			
		2023	2024	2025	2026
Sum Innsparingstiltak		-558	-558	-558	-558
Nye tiltak					
Auka inntekter frå sal av konsesjonskraft	Fellestenester	-12 526	-12 526	-12 526	-12 526
Framsikt	Fellestenester	242	242	242	242
FramWeb. Abonnement lokasjonsvarsling	Fellestenester	60	60	60	60
IT. Norsk Helsenett, nasjonale e-helseløysningar	Fellestenester	251	251	251	251
Pensjonspremie KLP og SPK	Fellestenester	976	976	976	976
Telefoni	Fellestenester	150	150	150	150
Sum Nye tiltak		-10 847	-10 847	-10 847	-10 847
Nye tiltak og realendringer		-9 704	-9 704	-9 704	-9 704
Ramme 2023-2026		9 915	9 102	9 450	9 102

Endringer i tidligere vedtatte tiltak

Ikkje-effektuert innsparing - digitalisering/interkommunalt samarbeid

Vedtak i budsjett og økonomiplan 2022 - 2025 om å spare inn 500 000 i 2022 og deretter 1 000 000 årleg i fellestenester på interkommunalt arbeid og digitalisering. Tiltaket er ikkje mogleg å gjennomføre. Det har vore dialog med de andre kommunane i Vest Telemark om dette.

Klagenemnd eigedomsskatt

I budsjettvedtaket for 2022 var kr 100.000 til klagenemnd eigedomsskatt teke vekk, men dette vart ikkje vidareført for 2023-2025 i budsjettvedtaket. Det vert det no.

NAV Vest-Telemark

Budsjett frå NAV Vest-Telemark, e-post 06.10.2022. Kostnadsauke kr 801.095 meir enn løns- og prisjustert 2023-ramme.

Innsparingstiltak

Bortfall av tilleggslyving flyktningar

Dei siste åra har det vore sett av ei tilleggslyving til flyktningar på kr 500.000. Denne er teke vekk då einingane har fått tildelt midlar i sine rammer.

Det gjeld avdeling for integrering og vaksenopplæring, og på Seljord barneskule, og litt på samfunnsutvikling og drift.

Budsjettverktøyet Arena

Arena er sagt opp pr. 01.01.2023 pga. overgang til Framsikt.

Nye tiltak

Auka inntekter frå sal av konsesjonskraft

Prognose/estimat pr. 18.10.2022 frå konsesjonskraftstyret på kr 21.481.480. Pr. 18. oktober er 77,5 % av krafta for 2023 sikra, dvs. selt til fast pris, og pr. same dato er 94,3 % av krafta for 2022 sikra.

Framsikt

Årleg leige av modulane analyse, økonomiplan og årsbudsjett frå 2022, og nye modular i 2023; rapportering og integrasjon Agresso.

FramWeb. Abonnement lokasjonsvarsling

FramWeb AS. Abonnement lokasjonsvarsling.

IT. Norsk Helsenett, nasjonale e-helseløsningar

Norsk helsenett. Endringar i pasientjournallova og forskrift om standardar og nasjonale e-helseløsningar.

Pensjonspremie KLP og SPK

Tilpassing/avstemming mot pensjonsleverandørernes budsjett for 2023.

Telefoni

Telefoniutgiftene har auka dei siste åra, men ramma er ikkje blitt justert for dette.

Ønska tiltak og ytterlegare innsparingar

Beløp i 1000

		Økonomiplan			
	Endringskode	2023	2024	2025	2026
IKT ansvarleg	Nytt tiltak	500	850	850	850
Sum		500	850	850	850

Nye tiltak

IKT ansvarleg

Det er behov for ein tilsett som kan fylje opp IKT-arbeidet internt med tanke på innkjøp av og oivcersikt over utstyr, lisensar, bruk av programvare, kontaktperson mot Aspit, digitTV med meir.

Sentraladministrasjon og felles

Sentrale utfordringar

Sentrale utfordringar på nivå 2 i organisasjonstreet.

Driftsbudsjett med endringar

Beløp i 1000

		Økonomiplan			
	Avdeling	2023	2024	2025	2026
Opprinnelig budsjett		31 661	31 661	31 661	31 661
Sum Tekniske justeringar		-6 001	-6 001	-6 001	-6 001
Sum Vedtak forrige periode		164	-184	164	-184
Sum Lønns- og prisvekst		1 637	1 637	1 637	1 637
Konsekvensjusteringar		-4 200	-4 548	-4 200	-4 548
Konsekvensjustert ramme		27 460	27 112	27 460	27 112
Endringar i tidligere vedtatte tiltak					
Klagenemnd eigedomsskatt	Fellestenester	-100	-100	-100	-100
Sum Endringar i tidligere vedtatte tiltak		-100	-100	-100	-100
Innsparingstiltak					
Budsjettverktøyet Arena	Fellestenester	-58	-58	-58	-58
Sum Innsparingstiltak		-58	-58	-58	-58
Nye tiltak					
Framsikt	Fellestenester	242	242	242	242

Økonomiplan for 2023-2026

	Avdeling	Økonomiplan			
		2023	2024	2025	2026
FramWeb. Abonnement lokasjonsvarsling	Fellestenester	60	60	60	60
IT. Norsk Helsenett, nasjonale e-helseløysningar	Fellestenester	251	251	251	251
Telefoni	Fellestenester	150	150	150	150
Sum Nye tiltak		703	703	703	703
Nye tiltak og realendringer		545	545	545	545
Ramme 2023-2026		28 005	27 657	28 005	27 657

Endringer i tidligere vedtatte tiltak

Klagenemnd eidegdomsskatt

I budsjettvedtaket for 2022 var kr 100.000 til klagenemnd eidegdomsskatt teke vekk, men dette vart ikkje vidareført for 2023-2025 i budsjettvedtaket. Det vert det no.

Innsparingstiltak

Budsjettverktøyet Arena

Arena er sagt opp pr. 01.01.2023 pga. overgang til Framsikt.

Nye tiltak

Framsikt

Årleg leige av modulane analyse, økonomiplan og årsbudsjett frå 2022, og nye modular i 2023; rapportering og integrasjon Agresso.

FramWeb. Abonnement lokasjonsvarsling

FramWeb AS. Abonnement lokasjonsvarsling.

IT. Norsk Helsenett, nasjonale e-helseløysningar

Norsk helsenett. Endringer i pasientjournallova og forskrift om standardar og nasjonale e-helseløysningar.

Telefoni

Telefoniutgiftene har auka dei siste åra, men ramma er ikkje blitt justert for dette.

NAV kommune

Omtale av eininga

I Vest-Telemark er NAV organisert som eit vertskommunesamarbied. NAV har hovudsete i Dalen, med delegert mynde til Tokke kommune.

Driftsbudsjett med endringar

Beløp i 1000

	Avdeling	Økonomiplan			
		2023	2024	2025	2026
Opprinnelig budsjett		6 367	6 367	6 367	6 367
Sum Tekniske justeringer		31	31	31	31

Økonomiplan for 2023-2026

	Avdeling	Økonomiplan			
		2023	2024	2025	2026
Sum Lønns- og prisvekst		319	319	319	319
Konsekvensjusteringer		350	350	350	350
Konsekvensjustert ramme		6 717	6 717	6 717	6 717
Endringer i tidligere vedtatte tiltak					
NAV Vest-Telemark	Fellestenester	801	801	801	801
Sum Endringer i tidligere vedtatte tiltak		801	801	801	801
Nye tiltak og realendringer		801	801	801	801
Ramme 2023-2026		7 518	7 518	7 518	7 518

Endringer i tidligere vedtatte tiltak

NAV Vest-Telemark

Budsjett frå NAV Vest-Telemark, e-post 06.10.2022. Kostnadsauke kr 801.095 meir enn løns- og prisjustert 2023-ramme.

Kyrkjjer

Omtale av eininga

Budsjettet omfattar overføringar til tidligare Seljord kyrkjelege fellesråd, no Seljord sokn.

Driftsbudsjett med endringar

Beløp i 1000

	Avdeling	Økonomiplan			
		2023	2024	2025	2026
Opprinnelig budsjett		3 943	3 943	3 943	3 943
Sum Lønns- og prisvekst		209	209	209	209
Konsekvensjusteringer		209	209	209	209
Konsekvensjustert ramme		4 152	4 152	4 152	4 152
Ramme 2023-2026		4 152	4 152	4 152	4 152

Premieavvik, amortisering og premiefond

Driftsbudsjett med endringar

Beløp i 1000

	Avdeling	Økonomiplan			
		2023	2024	2025	2026
Opprinnelig budsjett		-4 568	-4 568	-4 568	-4 568
Sum Tekniske justeringer		-12 048	-12 048	-12 048	-12 048
Sum Lønns- og prisvekst		-4	-4	-4	-4
Konsekvensjusteringer		-12 051	-12 051	-12 051	-12 051
Konsekvensjustert ramme		-16 619	-16 619	-16 619	-16 619
Ramme 2023-2026		-16 619	-16 619	-16 619	-16 619

Tilleggsføringar

Omtale av eininga

Økonomiplan for 2023-2026

Budsjettet inneheld ein lønsreservepost som skal finansiere lønsoppgjøret i budsjettåret. Beløpet skal dekkje på løn og sosiale kostnader (pensjon og arbeidsgjevaravgift av lønsveksten) og tilsvarande for Seljord sokn.

Tilleggsøyvingar til disposisjon for formannskapet (kr 120.000) og for ordførar og rådmann (kr 30.000) er vidareført på lik linje med tidlegare år.

Driftsbudsjett med endringar

Beløp i 1000

Avdeling	Økonomiplan				
	2023	2024	2025	2026	
Opprinnelig budsjett	3 023	3 023	3 023	3 023	
Sum Tekniske justeringar	250	250	250	250	
Sum Vedtak forrige periode	-500	-1 000	-1 000	-1 000	
Sum Budsjettendring i år	4 124	4 124	4 124	4 124	
Sum Lønns- og prisvekst	-34	-34	-34	-34	
Konsekvensjusteringar	3 840	3 340	3 340	3 340	
Konsekvensjustert ramme	6 863	6 363	6 363	6 363	
Endringar i tidlegare vedtatte tiltak					
Ikkje-effektuert innsparing - digitalisering/interkommunalt samarbeid	Fellestenester	1 000	1 000	1 000	1 000
Sum Endringar i tidlegare vedtatte tiltak		1 000	1 000	1 000	1 000
Innsparingstiltak					
Bortfall av tilleggsøyving flyktningar	Fellestenester	-500	-500	-500	-500
Sum Innsparingstiltak		-500	-500	-500	-500
Nye tiltak					
Pensjonspremie KLP og SPK	Fellestenester	976	976	976	976
Sum Nye tiltak		976	976	976	976
Nye tiltak og realendringar		1 476	1 476	1 476	1 476
Ramme 2023-2026		8 339	7 839	7 839	7 839

Endringar i tidlegare vedtatte tiltak

Ikkje-effektuert innsparing - digitalisering/interkommunalt samarbeid

Vedtak i budsjett og økonomiplan 2022 - 2025 om å spare inn 500 000 i 2022 og deretter 1 000 000 årleg i fellestenester på interkommunalt arbeid og digitalisering. Tiltaket er ikkje mogleg å gjennomføre. Det har vore dialog med de andre kommunane i Vest Telemark om dette.

Innsparingstiltak

Bortfall av tilleggsøyving flyktningar

Dei siste åra har det vore sett av ei tilleggsøyving til flyktningar på kr 500.000. Denne er teke vekk då einingane har fått tildelt midlar i sine rammer.

Det gjeld avdeling for integrering og vaksenopplæring, og på Seljord barneskule, og litt på samfunnsutvikling og drift.

Nye tiltak

Pensjonspremie KLP og SPK

Tilpassing/avstemming mot pensjonsleverandørernes budsjett for 2023.

Sal av konsesjonskraft

Driftsbudsjett med endringar

Beløp i 1000

Avdeling	Økonomiplan				
	2023	2024	2025	2026	
Opprinnelig budsjett	-9 431	-9 431	-9 431	-9 431	
Sum Vedtak forrige periode	927	962	962	962	
Sum Lønns- og prisvekst	-451	-451	-451	-451	
Konsekvensjusteringer	476	511	511	511	
Konsekvensjustert ramme	-8 955	-8 920	-8 920	-8 920	
Nye tiltak					
Auka inntekter frå sal av konsesjonskraft	Fellestenester	-12 526	-12 526	-12 526	-12 526
Sum Nye tiltak		-12 526	-12 526	-12 526	
Nye tiltak og realendringar		-12 526	-12 526	-12 526	
Ramme 2023-2026		-21 481	-21 446	-21 446	

Nye tiltak

Auka inntekter frå sal av konsesjonskraft

Prognose/estimat pr. 18.10.2022 frå konsesjonskraftstyret på kr 21.481.480. Pr. 18. oktober er 77,5 % av krafta for 2023 sikra, dvs. selt til fast pris, og pr. same dato er 94,3 % av krafta for 2022 sikra.

Oppvekst

Omtale av tenesteområdet

Tenesteområdet er organisert med einingsleiarar, avdelingsleiarar og stillingar direkte under kommunalsjef. To spesialpedagogiske stillingar er direkte knytt til spesialpedagogisk elevarbeid og arbeid i barnehagane. Det er einingsleiarar på Flatdal oppvekstsenter, Seljord barnehage, og Seljord barne- og ungdomsskule. Kulturskule og avdeling for integrering og vaksenopplæring har ikkje einingsleiarar men avdelingsleiarar.

Sentrale utfordringar

Tenesteområdet har fylgjande hovudutfordringar:

1. Oppvekstområdet må tilpasse drifta til nedgang i elevtal
2. Tidleg innsats vil vere ein viktig strategi for å sikre god oppvekst
3. Tett samhandling gjer inkludering og godt oppvekstmiljø
4. Gode opplæringstilbod til flyktningar sikrar god inkludering
5. Rett kompetanse gjer gode tenester for barn og unge
6. Gode bygg og rett dimensjonert infrastruktur gjer grunnlag for god oppvekst.

1. Oppvekstområdet må tilpasse drifta til nedgang i elevtal

Seljord kommune har nedgang i elevtal. For at nedgangen skal ha effekt på bemanning i grunnskulen må det gje utslag i talet på klasser i skulen. Framover vil det bli ei klasse på kvart trinn på barneskulen og to klasser på kvart trinn på ungdomskulen på Seljord skule. Etter det vil det ikkje vere mogleg å redusere kostnader på ordinær undervisning på Seljord skule. Flatdal skule er i dag fulldelt, og størrelsen på romma gjer at klasser ikkje kan slåast saman før klassesala blir i underkant av 10 elevar i klassa. Dette gjer at det er vanskeleg å tilpasse ressursbruk til nedgang i elevtal.

2. Tidleg innsats vil vere ein viktig strategi for å sikre god oppvekst

Vi har om lag 40 elevar med vedtak om spesialundervisning. Dei fleste vedtaka gjeld elevar med omfattande behov. Det er behov for nok ressursar til å drive dette arbeidet på ein god måte, samstundes som det er behov for ressursar til tidleg innsats for å førebygge ei auke i spesialundervisninga. Kompetanseløftet for spesialpedagogikk og inkludering vil sette kompetanseheving og tidleg innsats på dagsorden, og tidleg innsats må prioriterast. Barnevernreforma er satt i kraft i 2022. Den gjer kommunen økt ansvar på barnevernområdet og skal bidra til å styrke det førebyggjande arbeidet og tidleg innsats.

3. Tett samhandling gjer inkludering og godt oppvekstmiljø

På lik linje med andre kommunar opplever også Seljord fleire elevar med vanskar vi kan samle i omgrepet skulevegving. Det er ressurskrevjande å følgje opp desse elevane. Det er behov for ressursar til eit godt tverrfagleg samarbeid og kompetanseheving i personalet på tema. Tidleg innsats i skule og barnehage må prioriterast. Seljord kommune har, i tillegg til BUFDIR-middel, satt av budsjettmiddel til LOS-kordinator. Dette skal sikre høgare gjennomføring i vidaregåande skule. Langsiktig prioritering av LOS-kordinator og andre tiltak for inkludering i skulen vil kunne gje resultat i åra som kjem. Ein heilskapleg strategi for godt oppvekstmiljø vil kunne gi resultat for barn i alle alderstrinn i kommunen. MOT er ein av dei organisasjonane som engasjerer både barnehage, grunnskule, vidaregåande skule, frivillige lag og politikarar i eit samla løft for godt oppvekstmiljø.

4. Gode opplæringstilbod til flyktningar sikrar god inkludering

Seljord kommune har tatt i mot og skal framleis ta i mot mange flyktningar. Det er behov for nok ressursar til å kunne gje denne gruppa elevar det dei har krav på jf. Opplæringslova § 2-8 som morsmålsundervisning og tospråkleg fagopplæring. Utover dette er det behov for nok ressursar til å drive eit godt integreringsarbeid og eit godt heim-skule samarbeid, noko som er meir ressurskrevjande med denne gruppa. Det er fleire elevar i denne gruppa som vi har hatt støtte gjennom IMDI til. Denne støtta er i ferd med å ta slutt, men elevane har funksjonshemmingar og diagnosar som gjer at dei framleis treng ressursane.

5. Rett kompetanse gjer gode tenester for barn og unge

Det er i dag mangel på kompetanse i grunnskule og barnehage. Fleire ufaglærte og færre pedagogar gjer dårlegare kvalitet i barnas tilbod. Det er også ei utfordring at ulike kommunars økonomiske insentiv gjer ujamn konkurranse om kompetanse i regionen. Seljord har ikkje rammer til å fylgje den trenden. Dei siste åra med pandemi har sett utviklingsarbeid i oppvekst tilbake. Det er behov for kartlegging av behov og ressursar til felles og individuell kompetanseheving.

6. Gode bygg og rett dimensjonert infrastruktur gjer grunnlag for god oppvekst.

Det er store behov for utbetring av Seljord skule. Her er det behov for ei klar utbetring av fellesareal for personalet, fleire grupperom, godkjent kantineareal, universell utforming og utbetring av sanitære forhold for både vaksne og barn. I Flatdal har skulen vore drifta på dispensasjon sidan 2017. Høsten 2022

starta arbeidet med å renovere og byggje nytt, til stor glede for både elevar, foresatte og tilsette. Nyskulen skal vere ferdig til nyttår 2023.

I Seljord har vi god barnehagekapasitet med to barnehageavdelingar i Seljord sentrum og ein barnehageavdeling i Flatdal. I Flatdal har det gjennom fleire år vore store barnekull, så dei yngste barna får tilbod om plass i sentrum, og ein må rekne med at dei har plass i sentrum om lag 2 år før dei får plass i Flatdal. I sentrum har vi avdelingane Heddeli og Tussejuv som samla sett gir veldig god kapasitet til barnehageopptak.

Dilemmaet i Seljord er at grunna økonomien må vi bemanne ut frå behovet som hovudopptaket utløyser. Det betyr at etteropptak for søknader som kjem inn etter hovudopptaket blir vanskeleg fordi vi ikkje har bemanning nok, og heller ikkje økonomisk rom for å auke bemanninga. Tidlegare år, når vi bemanna ut frå kapasiteten i barnehagane og ikkje barnetalet etter hovudopptaket, veit vi at vi fekk mange tilflyttarar hit når vi kunne tilby ledig barnehageplass med ein gong. Vi har og erfart at det å ta imot flyktningar med behov for barnehageplass midt i året, er vanskeleg, og mange flyktningar kjem ikkje i gang med introduksjonsprogrammet før etter mange månader grunna barnehagesituasjonen.

Det må utviklast eit klart målbilde for struktur og kapasitet for barnehagane i kommunen. Det må også vurderast å gje eit mål på kva ledig kapasitet barnehagane skal ha for å ta inn barn, både tilflyttarar, lokale og flyktningar, utanfor hovudopptak.

Barnehagelova har klare reglar for tal på barn opp mot tal på pedagogar og andre tilsette. Det er og klare reglar for areal sett opp mot tal på barn.

Kostra-analyse - Grunnskole

	Seljord 2020	Seljord 2021	Vinje	Nome	Tokke	Landet uten Oslo	Kostragruppe 05
Prioritet							
Netto driftsutgifter grunnskolesektor (202, 215, 222, 223) i prosent av samlede netto driftsutgifter	23,8 %	26,1 %	26,1 %	18,1 %	23,3 %	23,0 %	21,8 %
Netto driftsutgifter til grunnskole (202), per innbygger 6-15 år	120 721	135 077	144 436	96 513	151 942	99 619	122 865
Netto driftsutgifter til skolefritidstilbud (215), per innbygger 6-9 år	9 856	12 532	18 704	6 429	20 610	6 858	8 793
Netto driftsutgifter til skolelokaler (222), per innbygger 6-15 år	18 736	23 265	37 086	21 276	31 215	21 367	26 745
Netto driftsutgifter til skoleskyss (223), per innbygger 6-15 år	3 762	4 493	2 448	2 704	5 103	2 437	3 762
Produktivitet							
Driftsutgifter til inventar og utstyr (202), per elev i grunnskolen	2 980,6	2 980,0	1 094,4	501,3	2 507,1	1 119,0	1 419,5
Driftsutgifter til undervisningsmaterieil (202), per elev i grunnskolen	1 402	2 006	5 794	982	3 413	1 828	2 126
Korrigerede brutto driftsutgifter til grunnskole (202), per elev	128 936,1	147 254,3	153 987,9	99 135,1	150 536,4	107 916,6	131 168,8
Korrigerede brutto driftsutgifter til skolefritidstilbud (215), per komm. bruker	39 615	52 519	41 931	29 502	51 285	36 003	38 826
Korrigerede brutto driftsutgiftertil grunnskole, skolelokaler og skoleskyss (202, 222, 223), per elev	151 627	175 094	194 000	123 905	186 668	133 287	162 697

Økonomiplan for 2023-2026

Lønnsutgifter til grunnskole, skolelokaler og skoleskyss (202, 222, 223), per elev	127 013,8	144 180,0	148 767,6	100 457,9	153 868,3	105 653,6	129 418,6
Dekningsgrad							
Andel elever i grunnskolen som får spesialundervisning	10,0 %	11,7 %	8,1 %	10,0 %	5,0 %	7,9 %	9,5 %
Andel elever i grunnskolen som får særskilt norskopplæring	7,4 %	7,4 %	3,6 %	6,6 %	6,2 %	4,7 %	5,1 %
Andel innbyggere 6-9 år i kommunal og privat SFO	50,0 %	50,0 %	66,0 %	52,7 %	53,2 %	57,4 %	42,4 %
Kvalitet							
Elevunders. 10. trinn - Mobbing på skolen-Er du blitt mobbet på skolen de siste månedene?	1,1 %	1,4 %	1,2 %	1,4 %	1,1 %		
Elevunders. 10. trinn - Trivsel	4,0	4,1	3,8	4,3	4,2		
Gjennomsnittlig gruppestørrelse, 1.-10.årstrinn	9,0	9,5	10,0	12,2	9,4	12,7	10,3
Nasjonale prøver 5. trinn: Regning	50,0	47,0	45,0	45,0	44,0		
Nasjonale prøver 8. trinn: Engelsk	49,0	48,0	48,0	51,0	50,0		
Nasjonale prøver 8. trinn: Lesing	47,0	50,0	50,0	49,0	46,0		
Nasjonale prøver 8. trinn: Regning	47,0	50,0	52,0	48,0	50,0		
Nasjonale prøver 9. trinn: Lesing	51	50	54	51	53		
Nasjonale prøver 9. trinn: Regning	53	48	57	53	55		
Standpunkt 10. trinn - Matematikk	3,5						
Grunnlagsdata (Nivå 3)							
Netto driftsutgifter til grunnskolesektor (202, 215, 222, 223)	51 141	58 709	80 297	84 654	47 146	71 701	811 2 000 913

Det gode livsløp i Seljord

Måltabell

Satsingsområde	Hovudmål	FN berekraftsmål
Det gode livsløp i Seljord	Seljord skal tilby gode barnehagar og skular	4-God utdanning
Det gode livsløp i Seljord	Seljord skal tilby gode bumiljø, nærmiljø og møteplassar i heile kommunen	3-God helse og livskvalitet 17-Samarbeid for å nå målene
Det gode livsløp i Seljord	Seljord skal tilby gode helse- og omsorgstenester	3-God helse og livskvalitet 4-God utdanning 11-Bærekraftige byer og lokalsamfunn 17-Samarbeid for å nå målene

Driftsbudsjett med endringar

Økonomiplan for 2023-2026

Beløp i 1000

	Avdeling	Økonomiplan			
		2023	2024	2025	2026
Opprinnelig budsjett		81 674	81 316	81 316	81 316
Sum Tekniske justeringer		2 798	2 798	2 798	2 798
Sum Vedtak forrige periode		-3 009	-2 152	-2 630	-2 630
Sum Demografijustering		6 676	170	0	0
Sum Lønns- og prisvekst		4 170	4 170	4 170	4 170
Konsekvensjusteringer		10 634	4 985	4 337	4 337
Konsekvensjustert ramme		92 308	86 301	85 653	85 653
Endringer i tidligere vedtatte tiltak					
Reduksjon i maksimal foreldrebetaling i barnehagane	Oppvekst	287	287	287	287
Sum Endringer i tidligere vedtatte tiltak		287	287	287	287
Nye tiltak					
12 timar gratis SFO for 1. klassingar	Oppvekst	237	237	237	237
Sum Nye tiltak		237	237	237	237
Nye tiltak og realendringer		524	524	524	524
Ramme 2023-2026		92 832	86 825	86 177	86 177

Endringer i tidligere vedtatte tiltak

Reduksjon i maksimal foreldrebetaling i barnehagane

Maksimalpris frå 1. august 2022 kr 3.050 pr. måned (og før det kr 3.315). Frå 1. januar 2023 er maksimalprisen kr 3.000. Kommunane er kompensert dette inntektstapet ved at staten har høgda rammetilskotet.

Nye tiltak

12 timar gratis SFO for 1. klassingar

Ved Stortingets handsaming av statsbudsjettet for 2022 blei det vedteke å innføre 12 timar gratis SFO på første trinn frå hausten 2022.

Ønska tiltak og ytterlegare innsparingar

Beløp i 1000

	Endringskode	Økonomiplan			
		2023	2024	2025	2026
40 % stilling, til tilsyn "Blåtimen"	Nytt tiltak	300	300	300	300
50 % stilling merkantil støtte og assisterande einingsleiar	Nytt tiltak	350	50	350	350
60 % auka stilling til spesialpedagogisk ressurs	Nytt tiltak	400	400	400	400
Auka ressurs til spesialpedagogisk arbeid	Nytt tiltak	900	900	900	9 000
Auka ressursar til fleire barn og auke i behov for spesialpedagogisk bistand	Nytt tiltak	2 200	2 200	2 200	2 200
Auke ramme for å møte bortfall av inntekt og auka behov for	Nytt tiltak	2 200	2 200	2 200	2 200

Økonomiplan for 2023-2026

	Endringskode	Økonomiplan			
		2023	2024	2025	2026
spesialpedagogiske tiltak					
Kjøpe inn el piano	Nytt tiltak	7	0	0	0
Leie av lagerplass til leiker, utstyr og forbruksmateriell	Nytt tiltak	25	25	0	0
Lydisolere bandrom	Nytt tiltak	45	0	0	0
Skifte ut to leikehus	Nytt tiltak	50	0	0	0
Tilby gratis plassar ved kulturskulen	Nytt tiltak	35	35	35	35
Utbetring med kjøling gjennom ventilasjonsanlegget på småbarnsavdelinga	Nytt tiltak	50	0	0	0
Sum		6 562	6 110	6 385	14 485

Nye tiltak

40 % stilling, til tilsyn "Blåtimen"

Blåtimen, tilsyn 1 time dagleg av tre tilsette.

40% stilling 300 000

- Kvar dag treng om lag 40 elevar tilsyn på skulen frå 13.10-14.10. Det skal ikkje vere pedagogisk arbeid, men elevar med enkeltvedtak treng støtte denne timen også.
- Kvar dag er tre personar lønna ein time til tilsyn. I ein allereie tynt bemanna eining. Kva er den økonomiske konsekvensen av «midtskyss»?

50 % stilling merkantil støtte og assisterande einingsleiar

Merkantil støtte, assisterande einingsleiar, på skulen med auka antall oppgåver.

50% stilling 600 000

- Jobben som rektor/einingsleia er stor. Det er meget utfordrane å komme gjennom alle oppgåvane, særleg dei merkantile. Det går på bekostning av skuleutvikling

60 % auka stilling til spesialpedagogisk ressurs

har 2 til 3 born til avklaring

Auka ressurs til spesialpedagogisk arbeid

60% stilling 700 000

- PPT har lange ventelister, som ikkje ser ut til å bli mindre. Ei auka grunnbemanning i skulane kan gje eit mindre behov for spes.ped tiltak.
- Tidlegare støtte til elevane som treng det
- Betre støtte frå PPT til dei som skulen ikkje har kompetanse til å hjelpe.

Kjøpe inn el piano

Vi har som målsetjing å ha eit piano i alle øvingsrom fordi det er viktig i forhold til læringsutbytte.

Leie av lagerplass til leiker, utstyr og forbruksmateriell

Barnehagen manglar lagerplass til leiker, utstyr og forbruksmateriell. Leiker og materiell er i sirkulasjon, så noko er alltid på lager.

Kan vere mogleg å rigge og leige eit rom i samfunnshuset.

Lydisolere bandrom

Lydisolering av øvingsrom er noko vi må til med for å ivareta HMS for lærarane men og elevar.

Skifte ut to leikehus

To av leikehusa må skiftas ut i nær framtid, materialet har starta å rotne.

Tilby gratisplassar ved kulturskulen

«Gratisplassar» til disposisjon for flyktningar og familiar med barn som har behov for økonomisk støtte. Det er viktig for å hindre at økonomi fører til at ein vel bort aktivitetar i kulturskulen. Det er allereie fleire familiar som ikkje betalar fakturaer frå kulturskulen og ei ordning der ein kan ha nokre plassar til disposisjon vil kunne løyse problema på eit lågt nivå.

Ein årstime på 60 min. vil gje tre øvingstimar med lærar pr. veke. Ein årstime kostar 35.000 kr. pr. år.

Utbetring med kjøling gjennom ventilasjonsanlegget på småbarnsavdelinga

Det er ikkje kjøling gjennom ventilasjonsanlegget på småbarnsavdelinga. Barnehagen blir ubehageleg varm inne på våren og sommaren. Det er behov for kjøling.

Fellestenester skule og oppvekst

Omtale av eininga

Ansvarsområdet inneheld utgifter og inntekter administrert av undervisningskontoret, inkludert enkelte fellesutgifter som til dømes kurs og opplæring for egne tilsette ved skulekontoret, samt tilsette i skule og barnehage. Kontoret løner pedagogisk konsulent, spesialpedagog og logoped. Spesialpedagog og logoped blir i hovudsak brukt i barnehagane og i skulane for å realisere vedtak etter sakkunnig vurdering, men kan også ha ansvar for oppfølging av pasientar/brukarar i helsesektoren. Ein har lokalisert logoped og spesialpedagog ved undervisningskontoret slik at dei kan utvikle eit fagmiljø- og fellesskap. Pedagogisk konsulent arbeider og med kommunens heimesider og kanalar i sosiale medier.

Driftsbudsjett med endringar

Beløp i 1000

Avdeling	Økonomiplan			
	2023	2024	2025	2026
Opprinnelig budsjett	5 066	4 708	4 708	4 708
Sum Tekniske justeringar	180	180	180	180
Sum Vedtak forrige periode	-728	-728	-728	-728
Sum Lønns- og prisvekst	196	196	196	196

Avdeling	Økonomiplan			
	2023	2024	2025	2026
Konsekvensjusteringer	-351	-351	-351	-351
Konsekvensjustert ramme	4 715	4 357	4 357	4 357
Ramme 2023-2026	4 715	4 357	4 357	4 357

Avdeling for integrering og vaksenopplæring

Omtale av eininga

Avdelinga har ansvar for vaksenopplæringa og flyktingetenesta. Gjeldande vedtak for busetting er 70 nye flyktingar i 2022. Medio oktober er det busett 43 flyktingar. Avdelinga held til på Telebygget der ein leiger lokale fram til og med sommaren 2022. Det vil bli forhandla om ny leigeavtale med aktuelle utleigarar i løpet av vinteren 2022-23.

Det er generelt stor usikkerheit til busettingsnivået framover, nasjonalt og lokalt. Kommunane er varsla om behov for busetting av inntil 30 000 nye flyktingar i 2023. Lokalt i Seljord må vi vurdere om vi skal opne for fortsatt ekstraordinær busetting eller gå tilbake til eit nivå betre tilpassa kapasiteten i tenestene. Hausten 2022 melder skule, barnehage og helse at dei opplever busettingsnivået som svært krevjande. Dette har ført til mellombels stans av busetting. Seljord kommune har vedtatt at busetting av flyktingar er eit humanitært ansvar. Det er likevel viktig at ein drøftar nivået på busettinga og dei praktiske og økonomiske konsekvensane ved låg-middels-høg busetting.

Rådmannen rår til eit «normalnivå» for busetting i 2023. I tillegg må ein rekne med auka utflytting til andre kommunar når dei ukrainske flyktingane er ferdige med introduksjonsprogrammet.

- Innvandrara utgjorde i 2022 9,9 % av befolkninga i Seljord. For Norge var talet 15,1 %.
- Seljord busette 3,8 ‰ flyktingar per innbyggjar i 2020. For heile landet er talet

Driftsbudsjett med endringar

Beløp i 1000

Avdeling	Økonomiplan			
	2023	2024	2025	2026
Opprinnelig budsjett	4 461	4 461	4 461	4 461
Sum Tekniske justeringer	167	167	167	167
Sum Vedtak forrige periode	883	1 240	762	762
Sum Demografijustering	5 828	170	0	0
Sum Lønns- og prisvekst	165	165	165	165
Konsekvensjusteringer	7 043	1 742	1 094	1 094
Konsekvensjustert ramme	11 503	6 202	5 554	5 554
Ramme 2023-2026	11 503	6 202	5 554	5 554

Kulturskulen

Omtale av eininga

Kulturskulen har medio oktober 152 plassar inkludert dei som får opplæring enkeltvis gjennom korps. 91 elevar er fordelt på tilboda: enkelttimar, gruppeundervisning og vaksne. 4 elevar står på venteliste til tilbod i kulturskulen. Skulen leverar også timar til barneskulen si musikkundervisning både i 4. klasse i Seljord, 3. klasse i Flatdal og i 8. klasse. I tillegg sel skulen timar/lærarressursar til andre kommunar og lag og organisasjonar. Kviteseid kulturskule kjøper øvingstimar for 4 elevar dette skuleåret.

Det er 12 lærarar i forskjellige stillingsprosentar kulturskulen i tillegg til rektor. Dette utgjør til saman 454, 39 % i stillingsprosent.

Ein reknar med at aktiviteten i kulturskulen også vil avspegle ein nedgang i elevtalet over tid. Kulturskulen har svært stabile lærarkrefter, og har ei grei avtale med Granvin om leige og bruk av lokale. Lokala er diverre ikkje tilstrekkeleg lydisolerte til musikkaktivitetar. Lærarane har ikkje eigne kontor plassar utanom undervisningsromma, så førebuing skjer på heimekontor.

Det har aldri vore særleg rom på budsjettet for investeringar og større vedlikehald av utstyr. Dette må difor takast stilling til når behov oppstår.

Driftsbudsjett med endringar

Beløp i 1000

Avdeling	Økonomiplan			
	2023	2024	2025	2026
Opprinnelig budsjett	3 768	3 768	3 768	3 768
Sum Tekniske justeringar	238	238	238	238
Sum Lønns- og prisvekst	109	109	109	109
Konsekvensjusteringar	347	347	347	347
Konsekvensjustert ramme	4 115	4 115	4 115	4 115
Ramme 2023-2026	4 115	4 115	4 115	4 115

Eining: Seljord barne- og ungdomsskule

Omtale av eininga

Seljord barne- og ungdomsskule har inneverande skule per medio oktober 271 elevar. Ved slutten av skuleåret 2021/22 hadde skulen 273 elevar. 13 av desse er nyankomne flyktningar som har starta i perioden august - oktober 2022. Dei 13 er fire ulike nasjonalitetar og språk (Ukraina, Syria, Afghanistan og Kongo). Skulen har i tillegg mange minoritetsspråklege elevar frå tidlegare flyktningbølger og arbeidsinnvandring. Dette er viktig og spennande arbeid, men vi ser at det krev mykje ressursar og kompetanse, meir enn vi har i dag.

Neste skuleår vil Seljord barne- og ungdomsskule ha 266 elevar, under føresetnad at det ikkje kjem fleire flyktningar i løpet av dette skuleåret. Dette er ei marginal endring som ikkje gjev rom for økonomiske innsparingar. Neste års 1. klasse vil rett nok bli liten. Det ligg an til 14 elevar, kor 7 av desse er flyktningar. I tillegg kjem 12 elevar frå Flatdal oppvekstsenter ned til ungdomstrinnet, slik at talet på elevar held seg stabilt. Det er 30 elevar på årets 10. trinn. Neste års 8. trinn vil bli 47. Det vil seie at ungdomstrinnet ikkje har råd til å miste ressursar, då talet vil auke med 17 elevar.

I arbeidet med kvalitet i tenestene har Seljord barne- og ungdomsskule følgjande fokusområde som vil

halde fram i 2023; trygt og godt skulemiljø og skulenærver, dysleksivenleg skule og innføring av LK20, særleg med tanke på tverrfagleg læring.

Sentrale utfordringar

Det er fleire elevar ved Seljord barne- og ungdomsskule med omfattande og vedvarande behov for tilrettelegging, som vil vare gjennom heile livsløpet. Dette er elevar som har minimum 1:1 oppfølging gjennom skuledagen og ev. SFO. Tre av desse har hatt statleg finansiering som fell bort frå 2023. Det er derfor behov for ei økonomisk auke i rammene på barnetrinnet.

Seljord barne- og ungdomsskule har godt vedlikehalde, men gamal bygningsmasse. Vi opplever kvar dag å ha eit bygg som ikkje spelar på lag med oss når det gjeld å oppfylle retten til trygt og godt skulemiljø eller legge til rette for å utnytte moglegheitene og krava i læreplanen LK20. Dette handlar m.a. om sanitære forhold, innandørs utforming og mangel på grupperom. Til trass for at det er *ein* skule, held alle tilsette til i to separate bygg. Dette er utfordrande med tanke på god ressursutnytting og skuleutvikling. Behova er fleire og omfattande. Det er ynskjeleg med ei heilskapleg tilnærming som ser alle utfordringar under eitt og kartlegg korleis ein kan gjera bygningsmassa om til eit moderne skulebygg som er godt for elevane, oppfyller miljøkrav i forskrift og er attraktivt for tilflytting til kommunen.

Driftsbudsjett med endringar

Beløp i 1000

	Avdeling	Økonomiplan			
		2023	2024	2025	2026
Opprinnelig budsjett		35 650	35 650	35 650	35 650
Sum Tekniske justeringar		400	400	400	400
Sum Vedtak forrige periode		-1 431	-931	-931	-931
Sum Demografijustering		848	0	0	0
Sum Lønns- og prisvekst		2 047	2 047	2 047	2 047
Konsekvensjusteringar		1 863	1 515	1 515	1 515
Konsekvensjustert ramme		37 514	37 166	37 166	37 166
Nye tiltak					
12 timar gratis SFO for 1. klassingar	Oppvekst	167	167	167	167
Sum Nye tiltak		167	167	167	167
Nye tiltak og realendringar		167	167	167	167
Ramme 2023-2026		37 681	37 333	37 333	37 333

Nye tiltak

12 timar gratis SFO for 1. klassingar

Ved Stortingets handsaming av statsbudsjettet for 2022 blei det vedteke å innføre 12 timar gratis SFO på første trinn frå hausten 2022.

Eining: Seljord barnehage

Omtale av eininga

Barnehagen består av to avdelingar, Heddeli og Tussejuv.

Avdeling Heddeli er budsjettert med 10,2 årsverk i barnehagen frå og med august 2022, fordelt med 100 % styrar, 553 % pedagog og 367 % assistent (inkl. 100 % vikar som er ekstra over bemanningsnorm).

Økonomiplan for 2023-2026

Avdeling Tussejuv er budsjettet med 15 årsverk i barnehagen frå og med august 2022, fordelt med 100 % styrar, 900 % pedagog og 500 % assistent (inkl. 100 % vikar som er ekstra, over bemanningsnorm).

Det er mange barn under 3 år i barnehagene våre. Dei yngste barna krev meir av personalet. I januar 2023 er 25 av 53 barn under 3 år i Seljord barnehage avdeling Tussejuv, mens 14 av 40 barn er under 3 år i avdeling Heddeli.

4 barn som ikkje har krav på barnehageplass etter barnehagelova har fått plass frå januar 2023 i Seljord barnehage. Desse 4 barna utgjør 133 % stilling.

Sentrale utfordringar

Seljord barnehage avdeling Heddeli har ikkje kjøling gjennom ventilasjonsanlegget på småbarnsavdelinga. Barnehagen blir ubehageleg varm inne på våren og sommaren har behov for å utbetre med kjøling gjennom ventilasjonsanlegget på småbarnsavdelinga.

Vidare bør to av leikehusa skiftas ut i nær framtid, materialet har starta å rotne.

Driftsbudsjett med endringar

Beløp i 1000

Avdeling	Økonomiplan			
	2023	2024	2025	2026
Opprinnelig budsjett	16 784	16 784	16 784	16 784
Sum Tekniske justeringar	1 253	1 253	1 253	1 253
Sum Vedtak forrige periode	-773	-773	-773	-773
Sum Lønns- og prisvekst	748	748	748	748
Konsekvensjusteringar	1 227	1 227	1 227	1 227
Konsekvensjustert ramme	18 011	18 011	18 011	18 011
Endringar i tidlige vedtatte tiltak				
Reduksjon i maksimal foreldrebetaling i barnehagane	Oppvekst	222	222	222
Sum Endringar i tidlige vedtatte tiltak		222	222	222
Nye tiltak og realendringar		222	222	222
Ramme 2023-2026	18 233	18 233	18 233	18 233

Endringar i tidlige vedtatte tiltak

Reduksjon i maksimal foreldrebetaling i barnehagane

Maksimalpris frå 1. august 2022 kr 3.050 pr. måned (og før det kr 3.315). Frå 1. januar 2023 er maksimalprisen kr 3.000. Kommunane er kompensert dette inntektstapet ved at staten har høgda rammetilskotet.

Eining: Flatdal oppvekstsenter

Omtale av eininga

Flatdal oppvekstsenter består av barnehage og skule.

Flatdal oppvekstsenter, barnehage har budsjettet med 6 årsverk frå og med august 2022, fordelt med 100 % styrar, 267 % pedagog og 233 % assistent (inkl. 100 % vikar som er ekstra, over bemanningsnorm).

Dette gir grunnlag for opptak av inntil 24 barn over tre år/plassar per dag. Barnehagen er ikkje lagt til rette for barn mindre enn tre år, men frå januar 2023 vil det vere 3 barn der under 3 år.

Flatdal oppvekstsenter, skule er ei avdeling i utvikling. Det er stort sett eit trygt og godt skulemiljø for elevane og det er godt fagleg trykk med mange kompetente og dyktige lærarar. Eininga går ei lys framtid i møte med nybygg på gang, og det har vore ein fantastisk innsats av lærarar og elevar i flytteprosessen.

Flatdal oppvekstsenter skule er per i dag organisera i sju trinn. 1.trinn er dela i to grupper. Det er 88 elevar ved skule og 16 tilsette. Det er eit spesialpedagogisk behov ved skulen på 800% full oppdekking og 5 enkelttimar i veka. Det kjem truleg nye sakkundige tilråingar på meir i løpet av 2022. Det er SFO fem dagar i veka frå kl 07.30 til 08.40 og 13.10 (Blåtime) 14.10 – 16.30. Her er det 27 elevar frå 1.-4. trinn

Sentrale utfordringar

Sjølv om det er ein meget positiv «drive» på eininga finst det fleire utfordringar.

Kvar dag mellom 13.10 og 14.10 har skulen ein såkalla Blåtime. Dette er tilsyn mens elevane venter på skuleskyss. Skulen sluttar for dei minste elevane 13.10m, men skyss går først klokka 14.10. Om lag 75 % av skulens elevar er inne i skuleskyssordninga. Intensjonen her var då den blei til for fleire år sidan, at dette skulle vere ein time der elevane fikk gjere lekse, ha fritidsaktivitetar og kulturskule. I praksis er dette ein time det er utfordrande for ei lita eining å bemanne. Ein kan ikkje ta lærarar frå undervisningstid for tilsyn. Assistentane er i elevretta arbeid heile dagen, samt at dei driv SFO. Barna som er på SFO treng dei vaksne med seg. Om assistentane styrer både Blåtime og SFO trengs det fire vaksne for å dekkje behovet. På skulen vår er det fire assistentar. Dette medfører at eventuelle elevar frå storskulen ikkje kan motta støtte frå assistent den siste undervisningsøkta si (5.-7. klasse her undervisning til 14.10). Kvar dag er tre personar lønna ein time til tilsyn. ein bør utgreie dei økonomiske konsekvensen av «midtskyss»?

Ei anna utfordring i kvardagen er mangel på IKT støtte. Skulen har mange program, leigeavtalar, leasing og ofte hardware utfordringar. Det hadde vore svært ynskjeleg med ein pedagogisk IT-konsulent som kunne ferdigstille kjøpre rammer/skal (Visma flyt skule, Visma Timeplan, Visma Sikker Sak, Ephorte -> Elements, Agresso, Arena -> Framsikt) av program og implementere de inn i skulane og barnehagane som ferdige produkt.

Eininga har 10 % merkantil stilling som sitt i Seljord samt ein person i 100 % administrasjon. Det er ynskjeleg med meir merkantil støtte.

For om lag eit år sida starta skulen med "God Skole". Det har vore foreldremøtar, kurs i personalgruppa og gode resultat av arbeidet. Det er ynskjeleg å fortsettje prosjektet for å fullføre og å halde i det vi har starta på.

I år 2022 blei ramma auka med om lag 1,5 millionar årsaka auka spesialpedagogiske tilråingar. Denne ramma er ikkje vidareført i planperioden. Behovet er det same, og truleg auka, i nært foreståande år og i alle fall ut denne økonomiplanperioden.

Det er høgt egenmeldt fråver ved eininga, noko som ikkje kjem fram i statistikken. Det er eit skrikande behov for vikarar. Eininga her ikkje vikarpost på budsjettet, og dete er eit sterkt ynskje om fast vikar, som fleire andre einingar i kommunen har. Arbeidsmarkedssituasjonen i dag gjer at det er utfordrande å

få tilsette med kompetanse, og så seie umogleg å få vikarar med kompetanse. Situasjonen er slik at det som oftast ikkje er mogleg å dekkje opp fråveret. Dette gjer noko med presset på dei som er på jobb samt kan gje utfordringar på eit psykososialt nivå på sikt.

Når det gjeld barnehagen er det også der aukande behov for spesial-pedagogiske tiltak. Vidare manglar barnehagen lagerplass til leiker, utstyr og forbruksmateriell. Leiker og materiell er i sirkulasjon, så noko er alltid på lager. Det kan vere mogeleg å rigge og leige eit rom i samfunnshuset.

Driftsbudsjett med endringar

Beløp i 1000

	Avdeling	Økonomiplan			
		2023	2024	2025	2026
Opprinnelig budsjett		15 946	15 946	15 946	15 946
Sum Tekniske justeringar		559	559	559	559
Sum Vedtak forrige periode		-960	-960	-960	-960
Sum Lønns- og prisvekst		905	905	905	905
Konsekvensjusteringar		505	505	505	505
Konsekvensjustert ramme		16 450	16 450	16 450	16 450
Endringer i tidlige vedtatte tiltak					
Reduksjon i maksimal foreldrebetaling i barnehagane	Oppvekst	65	65	65	65
Sum Endringer i tidlige vedtatte tiltak		65	65	65	65
Nye tiltak					
12 timar gratis SFO for 1. klassingar	Oppvekst	70	70	70	70
Sum Nye tiltak		70	70	70	70
Nye tiltak og realendringer		135	135	135	135
Ramme 2023-2026		16 585	16 585	16 585	16 585

Endringer i tidlige vedtatte tiltak

Reduksjon i maksimal foreldrebetaling i barnehagane

Maksimalpris frå 1. august 2022 kr 3.050 pr. måned (og før det kr 3.315). Frå 1. januar 2023 er maksimalprisen kr 3.000. Kommunane er kompensert dette inntektstapet ved at staten har høgda rammetilskotet.

Nye tiltak

12 timar gratis SFO for 1. klassingar

Ved Stortingets handsaming av statsbudsjettet for 2022 blei det vedteke å innføre 12 timar gratis SFO på første trinn frå hausten 2022.

Helse og omsorg

Omtale av tenesteområdet

Helse- og omsorgstenestene er ein av grunnpilarane i det kommunale tenesteapparatet. Tenestene blir gjeve til alle innbyggjarar i ulike livsfasar og med varierende tenestebehov. Tenestene skal førebyggje, gje råd og rettleiing, forhindre, oppdage og handsame. Kompetanse og kvalitet er fundamentet i tenestene, og den menneskelege ressursen vårt viktigaste verktøy.

Tenestoområde helse og omsorg blei omorganisera i 2018 og er dela inn i fire større einingar; helseavdelinga, open omsorg, institusjon og tilrettelagte tenester. Det er totalt 160 tilsette fordelt på vel 113 årsverk.

Seljord kommune er vertskommune for fleire interkommunale samarbeid, og er ein del av fleire interkommunale samarbeid innafor helse og omsorg som legevakttenesta, jordmortenesta, krisesenter og barneverntenesta.

Kommuneplan helse - og omsorg 2022-2034 med handlingsdel 2022 - 2025 blei politisk vedtatt i juni 2022. Det er eit heilskapleg og forpliktande styringsdokument, som skal vere retningsgivande, vise strategiske grep som er naudsynt for å møte dei utfordringane som Seljord kommune vil møte og framstille mogleg løysingar. Vi skal vere ein god kommune for alle innbyggjarar, vi skal i større grad enn tidlegare sjå heile livsløpet til innbyggjaren med fokus på samanhengande og gode pasientforløp.

Sentrale utfordringar

For å sikre ei framtidsretta og brukarorientert teneste, må kommunen sitt samfunnsoppdrag i sterkare grad enn i dag leggje vekt på brukarmedverknad, førebygging, proaktiv oppfølging og gode forløp. Dette krev både nytenking, fleksibilitet, økonomiske og organisatoriske endringar. Ein visjon innan helse er *dei som treng mest, skal få mest*.

Utfordringane for Seljord på helse- og omsorgsområdet er store og aukande. Det blir stadig fleire innbyggjarar som treng kommunale helsetenester, oppgåvene aukar i kompleksitet, og vi må ha rett dimensjonering og utvikling av tenestene i takt med denne endringa. Vi er midt inne i den såkalla eldrebølgja med fleire eldre, og fleire eldre eldre. Det krev store endringar i måten vi jobbar på og ikkje minst endringar i kva slags tilbod vi skal gje. Vi kjem ikkje til å ha nok tilsette i åra som kjem om vi held fram som i dag.

Det er, og vil bli, store rekrutteringsutfordringar framover. Vi må ta inn over oss at antall i arbeidsdyktig alder ikkje står i samsvar med auka av eldre. Det er i 2022 gjort fleire grep for å behalde og bygge robuste fagmiljø, ha rett kompetanse på rett plass til rett tid og ha fokus på å vere ein attraktiv arbeidsgjevar. Kommunen har mellom anna knytt til seg fleire lærlingar innan helse og omsorg, fått på plass støtteordningar for bachelorutdanning og vidareutdanning, inngått samarbeidsavtale med USN og AOF om å vere ein stabil praksiskommune og blitt kommune nr 9 som satsar på Menn i Helse.

Seljord kommune ligg på 237. plass i 2022, mot 276. plass i 2021, i kommunebarometeret. Vi kjem dårleg ut på tid med lege og fysioterapeut pr sjukeheimsbebuar og har relativt låg tilgang på korttidsplassar, blant anna for å gje avlasting til pårørande til heimebuande brukarar.

Kommunen har til no i liten grad endra sine prioriteringar innan tenestområda. Vi må tørre å tenke annleis, byggje opp og rigge tenester for å vere i stand til å møte dei utfordringane vi veit kjem.

Retningsendringa i Helse- og omsorgsplan 2022-2034 framhevar fire strategiar;

Strategi 1: Dimensjon og retning

Rett dimensjonering på bygningar er viktig grunnlag for å møte demografiendringa

Det er behov for nybygg og endring ved fleire eksisterande bygg innan helse og omsorg. Det hastar med å gjere tiltak for å kunne møte demografiendringa vi veit kjem. Dekningsgraden

vil vere under sterkt press framover med aukande tal på eldre, fleire multisjuka og skrøpelege eldre. Dette førar primært til eit behov for auka kapasitet.

Velferdsteknologi bidrar til ein tryggare og enklare kvardag for brukarar, pårørande og tenestepersonell

Velferdsteknologi er fellesnamn på tekniske installasjonar og løysingar som kan betre livskvalitet til personar med hjelpebehov og gjere det mogleg å klare seg på eiga hand. Det kan og bidra til å løyse kapasitetsutfordringar og gjere kommunen betre rusta til å møte framtidutfordringar. Teknologiske løysingar må erstatte delar av behovet for helsepersonell framover.

Strategi 2: Tidleg innsats

Systematisk tidleg innsats kan hindre at problem innan psykisk helse og rus får vekse seg store og bli vanskelegare å handtere

Rusmiljøet i Seljord er på veg i ein negativ retning og unge med begynnande rusproblem får ikkje tilstrekkeleg tilpassa hjelp i dag. Spesialisthelsetenesta melder om auke i henvisningar innan barne- og ungdomspsykiatri. Lågterskeltilbod og behandling på eit tidleg tidspunkt vil vera ein viktig del av folkehelsearbeidet i ein kommunen.

Større satsing på tilrettelagte arbeidsliv gjer det mogleg for fleire innbyggjarar å bidra aktivt i lokalsamfunnet

Det bør vere mogleg for alle å bidra i samfunnet og vere ein del av eit sosialt fellesskap. Seljord har få varig tilrettelagte arbeidsplassar(VTA) i forhold til andre kommunar i Vest-Telemark. Det er mogleg for kommunen å kjøpe plassar i tillegg, men da må kommunen finansiere desse plassane fullt ut.

Eit ope og inkluderande lokalsamfunn gjer betre livskvalitet til personar med demens og deira pårørande

Alderssamansetninga framover vil gje eit aukande tal personar som blir råka av nevrologiske sjukdommar som Parkinson, Alzheimer og andre former for demens. Gode førebyggjande tiltak fangar opp personar med demens og deira pårørande til rett tid og sikrar gode og samanhengande tenester.

Strategi 3: Kompetanse og rekruttering

Rett kompetanse på rett stad til rett tid gjer gode og heilskaplege velferdstenester

I Seljord kommune er det marginal kapasitet i fleire av tenestene innan helse og omsorg grunna for lav grunnbemanning. Det er ei pressa teneste som stadig må endre seg for å handtere oppgåver som blir overført frå stat til kommune, i tillegg til lovpålagte krav. Tilstrekkeleg tilgang på helsepersonell med rett kompetanse vil vere den største utfordringa, både for spesialisthelsetenesta og kommunane. Den sterke veksten i talet på eldre vil gje kommunale omsorgstenester fleire og meir krevjande oppgåver.

Systematiske kompetansetiltak rekrutterer og beheld

Det er eit taktskifte i ressurstilgang innanfor fleire av einingane. Det er allereie utfordrande å klare å rekruttere rett kompetanse i utlyste stillingar . Demografi - og sjukdomsutvikling gjer

aukande behov for spesialistar med spisskompetanse. For å lykkast med strategisk kompetansestyring er det naudsynt med forankring hjå både politisk og administrativ leing i kommunen. Det er behov for å avvikle kvilande nattevaktsløysingar og fremme heiltidskultur. Strukturerte rammeavtaler mellom tilsette og kommunen med permisjons- og lønsvilkår under grunnutdanning og vidareutdanning kan bidra til at Seljord blir ein meir attraktiv arbeidsgjevar. Seljord må vere konkurransedyktig på løn og ha fokus på å bygge robuste fagmiljø og gode arbeidsmiljø.

Strategi 4: Samarbeid

Ein lærande orqanisasjon oq stabil praksiskommune bidrar til betre kvalitet og utvikling i tenestene

Det er ynskjeleg å ha konkrete forpliktande avtaler mellom Seljord kommune og universitet om å vere ein fast praksiskommune innan sjukepleie og vernepleie. Seljord kommune har mål om å vere ein stabil praksiskommune slik at studentar skal utvikle positive haldningar til kommunehelsetenesta. Det er mål om å etablere tettare samarbeid med vidaregåande skular, universitet, høgskular og fagskular om praksisplassar. Seljord må legge til rette for gode læringsarenaer i tenestene og skape kultur for læring.

Samskaping mellom innbyggjarar og kommune gjer nye og betre løysingar

Innbyggjarane og kommunen må saman skape eit aktivt, ope og inkluderande lokalsamfunn. Kommunen må legge betre til rette for å støtte opp under innbyggjarane sine eigne initiativ, til helsefremmande og frivillig arbeid. Fokus på forbetring av gode overgangar mellom tenestene er avgjerande for eit heilskapleg tilbod.

Kostra-analyse - Pleie og omsorg

	Seljord 2020	Seljord 2021	Vinje	Nome	Tokke	Landet uten Oslo	Kostragruppe 05
Produktivitet							
Korrigerte brutto driftsutgifter, institusjon, pr. kommunal plass *)	1 227 230	1 273 200	2 128 344	1 158 554	1 485 036	1 426 523	1 252 076
Utgifter per beboerdøgn i institusjon	3 389	3 854	6 415	3 246	4 349	4 437	4 228
Dekningsgrad							
Andel av alle brukere som har omfattende bistandsbehov (B)	28,5 %	28,4 %	21,0 %	30,0 %	23,3 %	31,3 %	29,3 %
Andel hjemmetj.mottakere med omfattende bistandsbehov, 0-66 år (B)	11,7 %	14,3 %	10,4 %	15,9 %	10,5 %	18,5 %	19,3 %
Andel hjemmetj.mottakere med omfattende bistandsbehov, 67-79 år (B)	14,6 %	17,8 %	13,1 %	23,3 %	13,6 %	16,6 %	18,4 %
Andel hjemmetj.mottakere med omfattende bistandsbehov, 80 år og over (B)	14,1 %	13,1 %	12,4 %	15,0 %	19,3 %	16,1 %	15,0 %
Andel plasser i skjermet enhet for personer med demens (B)	26,7 %	25,8 %	40,6 %	33,8 %	25,0 %	28,5 %	32,5 %
Kvalitet							

Økonomiplan for 2023-2026

Andel brukerrettede årsverk i omsorgstjenesten m/ helsefagutdanning (prosent)	74,4 %	75,4 %	81,0 %	83,0 %	87,1 %	78,3 %	78,1 %
Andel plasser i enerom i pleie- og omsorgsinstitusjoner	100,0 %	100,0 %	100,0 %	95,8 %	100,0 %	98,7 %	99,5 %
Fysioterapitimer pr. uke pr. beboer i sykehjem (B)	0,01	0,02	0,03	0,00	0,04	0,01	0,01
Geriatrisk sykepleier Avtalte årsverk per 10 000 innbyggere (årsverk)	16,24	16,30	13,58	7,58	0,48	3,98	5,98
Legetimer per uke per beboer i sykehjem (timer)	0,38	0,42	0,45	0,30	0,58	0,63	0,56

*) Inflasjonsjustert med deflator

Kostra-analyse - Sosiale tjenester

	Seljord 2020	Seljord 2021	Vinje	Nome	Tokke	Landet uten Oslo	Kostragruppe 05
Produktivitet							
Brutto driftsutgifter til introduksjonsordningen pr. innbygger	0,9	1,0	1,9	0,5	0,0	0,4	0,7
Kvalitet							
Gjennomsnittlig deltakelseslengde (måneder)	9	8	8	7		0	0

Det gode livsløp i Seljord

Måltabell

Satsingsområde	Hovudmål	FN berekraftsmål
Det gode livsløp i Seljord	Seljord skal tilby gode helse- og omsorgstenester	3-God helse og livskvalitet 4-God utdanning 11-Bærekraftige byer og lokalsamfunn 17-Samarbeid for å nå målene

Seljord kommune har som mål å rett dimensjon på bemanning opp mot dei oppgåver som skal løysast, og tilpasse tenestenivå etter ressurstilgang jf Helse og omsorgsplan 2022-2034

Delmålet er knytt til strategi 3 KOMPETANSE OG REKRUTTERING

Strategi for å nå mål (tabell)

Økonomiplan for 2023-2026

Hovudmål	Delmål	Strategi
Seljord skal tilby gode helse- og omsorgstenester	Fordele tenestene med vekt på førebygging og tidleg innsats	1 Dimensjon og retning
Seljord skal tilby gode helse- og omsorgstenester	Gje rett tenester til rett tid	1 Dimensjon og retning
Seljord skal tilby gode helse- og omsorgstenester	Ha fokus på tilrettelagt arbeid slik at det er mogleg for alle innbyggjarar å bidra aktivt i lokalsamfunnet	1 Dimensjon og retning
Seljord skal tilby gode helse- og omsorgstenester	Ha tilstrekkeleg kapasitet til å ivareta befolkninga sine behov	1 Dimensjon og retning
Seljord skal tilby gode helse- og omsorgstenester	Implementere velferdsteknologi slik at det tryggar brukarane, forbettrar ressursutnytting og kvalitet på tenestetilboda	1 Dimensjon og retning
Seljord skal tilby gode helse- og omsorgstenester	Legge til rette for at den einskilde skal mestre sin eigen livssituasjon og bu lengst mogleg heime	1 Dimensjon og retning
Seljord skal tilby gode helse- og omsorgstenester	Syte for universell utforming ved oppussing av eksisterande bygg og ved nybygg	1 Dimensjon og retning
Seljord skal tilby gode helse- og omsorgstenester	Ta høgde for at det er behov for differensiera butilbod	1 Dimensjon og retning
Seljord skal tilby gode helse- og omsorgstenester	Fange opp personar med demens og deira pårørande til rett tid for å sikre gode og samanhengande tenester	2 Tidleg innsats
Seljord skal tilby gode helse- og omsorgstenester	Ha gode og samanhengande tenester	2 Tidleg innsats
Seljord skal tilby gode helse- og omsorgstenester	Hindre utanforskap og tilby tidleg og målretta hjelp	2 Tidleg innsats
Seljord skal tilby gode helse- og omsorgstenester	Utarbeide individuell plan og koordinator der det er behov	2 Tidleg innsats
Seljord skal tilby gode helse- og omsorgstenester	Vere eit demensvenleg samfunn	2 Tidleg innsats
Seljord skal tilby gode helse- og omsorgstenester	Arbeide strukturert for eit fysisk, psykososialt og organisert godt arbeidsmiljø	3 Kompetanse og rekruttering
Seljord skal tilby gode helse- og omsorgstenester	Fremme heiltidskultur og legge til rette for tilsette i alle livsfasar slik at dei kan stå lenger i jobb	3 Kompetanse og rekruttering
Seljord skal tilby gode helse- og omsorgstenester	Ha fokus på leiarstøtte	3 Kompetanse og rekruttering
Seljord skal tilby gode helse- og omsorgstenester	Ha hospiteringssamarbeid mellom tenesteområda og med spesialisthelsetenesta	3 Kompetanse og rekruttering
Seljord skal tilby gode helse- og omsorgstenester	Ha konkurransedyktig løn og gode arbeidsvilkår i regionen	3 Kompetanse og rekruttering
Seljord skal tilby gode helse- og omsorgstenester	Ha kultur for å drive kompetanseutvikling og kunnskapsspreiing i organisasjonen	3 Kompetanse og rekruttering
Seljord skal tilby gode helse- og omsorgstenester	Ha rett dimensjon på bemanning opp mot dei oppgåver som skal løysast, og tilpasse tenestenivå til ressurstilgang	3 Kompetanse og rekruttering
Seljord skal tilby gode helse- og omsorgstenester	Legge til rette for at tilsette for personleg vekst og kompetanseutvikling	3 Kompetanse og rekruttering
Seljord skal tilby gode helse- og omsorgstenester	Legge til rette for grunnutdanning og etter-og vidareutdanning	3 Kompetanse og rekruttering
Seljord skal tilby gode helse- og omsorgstenester	Motivere og legge til rette for at leiarar har rett kompetanse knytt til delegera oppgåver	3 Kompetanse og rekruttering

Økonomiplan for 2023-2026

Hovudmål	Delmål	Strategi
Seljord skal tilby gode helse- og omsorgstenester	Motivere tilsette til å auke kunnskap og styrke si kompetanse	3 Kompetanse og rekruttering
Seljord skal tilby gode helse- og omsorgstenester	Sikre målretta og planmessig kompetanseheevande tiltak jamfør kommunens utfordringsbilete og behov	3 Kompetanse og rekruttering
Seljord skal tilby gode helse- og omsorgstenester	Trekke til seg stabil, kvalifisert arbeidskraft som kan føre til auka busetting og pendling inn til kommunen	3 Kompetanse og rekruttering
Seljord skal tilby gode helse- og omsorgstenester	Vere ein god læringsarena som utviklar klinisk kompetanse	3 Kompetanse og rekruttering
Seljord skal tilby gode helse- og omsorgstenester	Vere ein stabil praksiskommune slik at studentar utviklar positive haldningar til kommunehelsetenesta	3 Kompetanse og rekruttering
Seljord skal tilby gode helse- og omsorgstenester	Ha høg fagleg kvalitet i alle tenester, basert på solid og rett kompetanse, og kva som fremmar helse og livskvalitet hos innbyggjarane våre	4 Samarbeid
Seljord skal tilby gode helse- og omsorgstenester	Jobbe aktivt med forbetring innan gode pasientforløp	4 Samarbeid
Seljord skal tilby gode helse- og omsorgstenester	Skape ein sams forståing for frivilling innsats i heile kommunen	4 Samarbeid
Seljord skal tilby gode helse- og omsorgstenester	Styrkje samhandling med frivillig sektor	4 Samarbeid
Seljord skal tilby gode helse- og omsorgstenester	Vere ein aktiv samarbeidskommune i Helsefelleskapet	4 Samarbeid

Driftsbudsjett med endringar

Beløp i 1000

	Avdeling	Økonomiplan			
		2023	2024	2025	2026
Opprinnelig budsjett		87 474	87 474	87 474	87 474
Sum Tekniske justeringar		6 475	6 475	6 475	6 475
Sum Vedtak forrige periode		275	275	275	275
Sum Lønns- og prisvekst		4 319	4 319	4 319	4 319
Konsekvensjusteringar		11 069	11 069	11 069	11 069
Konsekvensjustert ramme		98 544	98 544	98 544	98 544
Endringar i tidlegare vedtatte tiltak					
Barnevern	Helse og omsorg	528	528	528	528
Sum Endringar i tidlegare vedtatte tiltak		528	528	528	528
Nye tiltak og realendringar		528	528	528	528
Ramme 2023-2026		99 072	99 072	99 072	99 072

Endringar i tidlegare vedtatte tiltak

Barnevern

Barnevernsbudsjettet frå Kviteseid kommune er på kr 7.482.616. Dette er kr 527.636 meir enn løns- og prisjustert (5,3 %) 2023-ramme (som var høgda med kr 500.000 frå budsjett 2022 på kr 6.104.919).

Ønska tiltak og ytterlegare innsparingar

Beløp i 1000

Økonomiplan for 2023-2026

		Økonomiplan			
Endringskode		2023	2024	2025	2026
01. prioritet: Auke med 1,42 årsverk helsefagarbeidar for å kunne gå frå 3 til 5 korttids plassar på Nesbukti	Nytt tiltak	675	675	675	675
01. prioritet: Gå frå passiv til aktiv nattevaksordning på Nestunet, Steinmoen og Heddelitunet	Nytt tiltak	590	1 550	1 550	1 550
01. prioritet: Opprette 1 årsverk til fysioterapeut i turnusteneste	Nytt tiltak	197	241	241	241
Auka helsesjukepleiarressurs med 0,7 årsverk i helsestasjon- og skulehelsetenesta	Nytt tiltak	0	555	555	555
Auke ass.einingsleiar ressurs frå 0,4 til 0,6 årsverk i Institusjon	Nytt tiltak	0	110	110	110
Auke ass.einingsleiar ressurs frå 0,4 til 0,6 årsverk i Open omsorg	Nytt tiltak	0	126	126	126
Auke budsjettramme for lærlingordninga innan Helse og omsorg	Nytt tiltak	0	125	125	125
Auke ergoterapiressurs frå 0,2 til 0,6 årsverk	Nytt tiltak	292	292	292	292
Auke med 1,2 årsverk innan Tilrettelagte tenester til barneavlastning	Nytt tiltak	0	397	591	591
Auke miljøterapiressurs med 1 årsverk i Psykisk helse og rus	Nytt tiltak	0	760	760	760
Auke ramme for kjøp av tenestar frå staten - overliggardøgn på sjukehus	Nytt tiltak	0	100	200	200
Auke ressurs til hukommelsesteam med 0,1 årsverk i Institusjon	Nytt tiltak	0	55	55	55
Auke ressurs til hukommelsesteam med 0,1 årsverk i Open omsorg	Nytt tiltak	0	55	55	55
Auke ressursar med 2,5 årsverk i heimesjukepleia	Nytt tiltak	0	0	703	1 248
Kjøpe 3 kommunale Varig tilrettelagte arbeidsplassar (VTA)	Nytt tiltak	536	804	804	804
Opprette merkantil ressurs med 0,5 årsverk i helseavdelinga	Nytt tiltak	0	323	323	323
Sum		2 290	6 168	7 165	7 710

Nye tiltak

01. prioritet: Auke med 1,42 årsverk helsefagarbeidar for å kunne gå frå 3 til 5 korttidsplassar på Nesbukti

Nesbukti pleie og omsorgssenter har 3 korttidsplassar til disposisjon. Ynskje om å auke kapasiteten til 5 plassar ved å omdefinere 2 langtidsplassar til 2 korttidsplassar. Krev auke med 1,42 årsverk helsefagarbeidar.

Det er i dag vanskeleg å få til eit tilfredsstillande tilbod som rehabilitering i institusjon då kommunen har få plassar til disposisjon. For å få til eit tilfredsstillande tilbod er det naudsynt å auke kapasiteten på korttidsplassar og rehabiliteringsplassar i institusjon. Fleire korttidsplassar kan også bidra til betre pasient gjennomstrøyming, og dermed til meir effektiv bruk av tilbodet.

I fyrste omgang er målet å auke kapasiteten til 5 plassar. Tiltaket er lett å gjennomføre men krev auka ressursar. Presset på korttidsavdelinga er per i dag til tider så stort at det er vanskeleg å følge opp dei pasientane har krav på. Høgt press over langt tid fører også til dårlege arbeidsforhold for dei tilsette med svært høg arbeidsbelastning. Skal me vera ein attraktiv arbeidsplass, noko Seljord kommune har som mål, der me klarer å rekruttere og ikkje minst behalde kompetanse må me legge til rette for gode arbeidsforhold. Dersom korttidsavdelinga ikkje får tilført meir ressursar kan det føre til auka sjukefråvær, dårlege resultat og tilsette som sluttar i jobbane sine.

Ved å ikkje gjennomføre tiltaket vil det også føre til auka bruk av overliggardøgn på sjukehus, fleire liggedøgn på sjukehus for pasienten, pasientar/pårørande får ikkje tilbod om avlasting når dei har behov for det men når kommunen kan tilby det, dårlege overgangar mellom sjukehus – institusjon – heim og dårlege pasientforløp.

I handlingsplan til helse og omsorgsplan vart det lagt inn eit auke med 1,1 årsverk på korttidsavdelinga. Det vart lagt inn forslag på 60% sjukepleiar stilling og 50% helsefagarbeidarstilling. Ein ser at dette kan bli utfordrande med rekruttering då det vil føre til mange små stillingar då behovet er å auke kapasiteten på helg. Med eit auke på 1,42 årsverk helsefagarbeidarkompetanse der ein kikkar på ulike turnus ordningar vil ein ikkje trenge så mange personar. Korttidsavdelinga har pr. i dag god kapasitet med sjukepleiar kompetanse så helsefagarbeidar ville vore tilstrekkeleg kompetanse

---

01. prioritet: Gå frå passiv til aktiv nattevaksordning på Nestunet, Steinmoen og Heddelitunet

Seljord kommune går frå passiv til aktiv nattevaksordning på Nestunet frå 2023 og på Steinmoen og Heddelitunet frå 2024.

Allereie i dag er det bebuarar på bukollektiv, bu- og servicesentre som er avhengige av tilsyn på natt. Behovet vil truleg auke i tida framover då det stadig er auka behov for å yte helsetenester i kommunen. Bebuarane har eit større tilsyns- og pleiebehov i dag enn før. Det fører til mykje utrykking på vakt for dei som går passive nattevakter. Kommunen må styrke ei låg bemanning og syte for at bemanninga har rett kompetanse.

Vaken nattevakt, vil i tillegg å auke kvalitet på teneste og pasientsikkerhet, føre til oppgåveforskyving som vil frigjera tid til å kunne prioritere andre oppgåver på andre tider på døgnet. Nattevakt i heimesjukepleia vil kunne ha base på Nestunet, noko som vil styrke bemanninga delar av natta. Ein kan dermed ha bebuarar med høgare pleietyngde på Nestunet enn det som er mogleg no.

På Heddelitunet vil vaken nattevakt møte ein del av utfordringane som uro, varierende helsetilstand hos bebuarane som utløyser auka behov for å vere til stades. Aktiv nattevakt vil føre til meir refusjon til særleg ressurskrevjande helse- og omsorgstenester.

Det er sær store rekrutteringsutfordringar til passive vakter. Siste året har det ikkje vore vikarar å få tak i som ynskjer ei slik vaktløysing og ingen søkarar når slike stillingar vert lyst ut. Leiarane må sjølv dekke vakter for å sikre dagleg drift. Det fører til mindre tid til administrative oppgåver og unødig høgt arbeidspress på leiarane. Å arbeide over 9 timar og få betalt for halvparten er lite attraktivt. Tilsette mistar og sjansen til å få andre ekstravakter, fordi dei utløyser overtid når den passive tida blir rekna inn i den ordinære arbeidstida. Får å få vikarar har einingane kortsiktig gjort om til aktive vakter som utløyser ein annan betaling. Det er viktig at dei tilsette har ei løn dei kan leve av.

Kommunen må sjå behova på Nestunet, Steinmoen og Heddelitunet i samanheng - når ein arbeider med løysingar for å avvikle passive nattevakter. Det er difor lagt inn eit felles tiltak for å avvikle på Nestunet i 2023, og på Steinmoen og Heddelitunet i 2024.

01. prioritet: Opprette 1 årsverk til fysioterapeut i turnusteneste

Seljord kommune ynskjer å opprette 1 stilling til fysioterapeut i turnusteneste frå 2023

Fysioterapiavdelinga er under eit sterkt press og har vore det over lengre tid. Fysioterapitenesta arbeider og samhandlar både med barnehage, skule, sjukeheim, rehabiliteringsavdeling, open omsorg, psykisk helse mm i tillegg til kurativ verksemd.

Ser ein på kommunebrometeret kjem det fram at Seljord har lite fysioterapi pr pasient på sjukeheimen. Det vert satsa mykje på korttisopphald og rehabilitering på sjukeheimen, det er derfor viktig å setta inn fysioterapi den fyrste tida. Både for å kartlegge pasientens tilstand og for å lære opp personalet ved avdelinga. Det same gjeld for dei andre institusjonane og heimebuande.

Samhandlingsreformen gjev store utfordringar. Dei eldre bli både fleire og lever lengre i åra som kjem. Fleire multisjuka kjem tidlegare attende til kommunen og behovet for fysioterapiteneste er sentral.

Behov for vurdering, kartlegging og behandling hjå barn og unge er stort. Ein av fysioterapeutane startar i haust på ein masterutdanning med fokus på fysioterapi til barn og unge. Ho vil derfor vera borte i ein del veker av året. Sjølv om avdelinga har eit stort arbeidspress har ein valgt å sei ja til denne vidareutdanninga. Den fysioterapeuten som innehar denne kunnskapen og erfaringa nærmar seg pensjonsalder og dette arbeidet vert derfor meir og meir overlatt til yngre kollega.

I staden for å be om ei fast fysioterapistilling ynskjer me å be om ein turnusstilling. I kommunen sin nyleg vedtekne HO-plan er viktigheten av å vera ein lærande organisasjon vektlagt. God praksiserfaring kan rekruttere ein framtidig kollega.

Seljord kommune har som mål å:

1. leggje til rette for at tilsette får personleg vekst og kompetanseutvikling
2. vere ein god læringsarena som utviklar klinisk kompetanse
3. vere ein stabil praksiskommune slik at studentar utviklar positive haldningar til kommunehelsetenesta
4. ha hospiteringssamarbeid mellom tenesteområda og med spesialisthelsetenesta

Turnustenesta for studentar som har avslutta si bachelorutdanning i fysioterapi, er regulert av forskrift om praktisk teneste (turnusteneste) for å få autorisasjon som fysioterapeut. Formålet med turnustenesta er at turnusfysioterapeuten ved å arbeide under veiledning, opplæring og supervisjon skal få naudsynt erfaring og tileigne seg oppøvd evne for sjølvstendig å kunne utføre fagleg forsvarleg verksamd som fysioterapeut. Det vert gjeve eit fastlønnskott, på lik linje som for dei andre fysioterapeutane, det er i 2022 på 228 000 pr år. Turnuskandidaten vil også generere inntekter i form av eigenandel og refusjon frå Helfo på alt kurativt arbeid.

Det betyr at kostnadane vil ligge på 240 000 pr år for 1 turnusstilling.

Auka helsesjukepleiarressurs med 0,7 årsverk i helsestasjon- og skulehelsetenesta

Seljord kommune vidarefører 0,7 årsverk helsesjukepleiarstilling frå 2024

Seljord helsestasjon har fått innvilga eit treårig (2021-2023) tilskot til styrking av helsestasjons- og skulehelsetenesta over statsbudsjettet kap. 762, post 60. Det er mellombels tilsett ein helsesjukepleiar i 70% prosjektstilling som gjev styrking inn i barnehage, skule og mot flyktningar. For 2023 er det innvilga eit minimumsbeløp på 363 720 og det er finne rom innanfor helseavdelinga si ramme til å vidareføre stillinga ut heile 2023.

I vedteken HO-plan vert arbeid med barn og unge vektlagt. Godt førebyggjande arbeid må ha som mål å fremje utvikling av sunne barn og unge som handterer framtidige utfordringar og risiko. Det lønner seg å investere i barn og unges psykiske helse, både for den einkilde og for kommunen generelt. Barn og unge i Seljord skal ha det bra og fungere godt gjennom barndommen for å kunne legge eit godt fundament for vaksenlivet. Dei har behov for å bli sett, høyrte og tatt vare på av vaksne, for å ivareta ei god psykisk helse. Å vere open og å tileigne seg kunnskap om barn og unges psykiske helse er heilt avgjerande for ein trygg oppvekst. Førebygging og helsefremming er helsesjukepleiar si fagkompetanse og er eit satsingsområde.

Helsestasjonen har eit svært godt samarbeid med skulane i kommunen og blir nytta inn i mange samanhengar. Mange skuleborn slit meir. Det er meir fråfall, skulevegning, rusproblematikk enn tidlegare. Midlane har m.a. blitt bruka til auka tilbod til alle skulane i Seljord. Den auka ressursen har bidratt til at fleire barn, unge og føresette har fått hjelp med bla psykisk helse, fråfall i skulen, seksuell helse og foreldrerettleiing. Ressursen har og auka det tverrfaglege samarbeidet som til dømes SLT og barne- og ungdomsteamet.

Det har kome langt fleire flykningar enn tidlegare grunna Ukrainakrigen og behov for oppfølging er stort. Prosjektstillinga har ført til at helsestasjonen har hatt kapasitet til å gjennomføre helseundersøkingar på barn og vaksne.

Ber om å vidareføre 0,7 årsverk ut over prosjektperioden og inn i varig drift. Det er behov for å auke ramma for fast løn.

Auke ass.einingsleiar ressurs frå 0,4 til 0,6 årsverk i Institusjon

---

Institusjon har assisterande einingsleiar i 40% stilling - behov for å auke til 60% stilling i 2024.

På Nesbukti er det i dag 1,4 årsverk leiar ressurs. Assisterande einingsleiar har 40 % stilling til administrasjon. Det krev masse ressurs når ein har døgnkontinuerleg drift og har over 50 tilsette i turnus. Det er for lite med 40 % administrativ tid for assisterande så denne bør aukast til minimum 60%. Mykje av tida ass.einingsleiar skal vera i dagleg drift gjeng også med til administrative oppgåver, noko som igjen gjeng ut over dei andre tilsette ein er på jobb med. Etter omorganiseringa har einingsleiar fått delegera eit mykje større ansvarsområde og endra arbeidsoppgåver, i tillegg til at leiarressursen på Nesbukti har gått ned frå 1,8 til 1,4 årsverk. Einingsleiar har ikkje kapasitet til å vera tett på personal. Arbeidsoppgåver som medarbeidarsamtaler blir nedprioritert for ein har ikkje tid til å jobbe med det. Dersom ass. einingsleiar fekk økt adm.tid kunne ein lettare avløyse einingsleiar med oppgåver. Ein får også sett av tid til å jobbe meir overordna og systematisk med fag, det er det ikkje rom for i 40% stilling. Ved å auke ass.einingsleiar si adm.stilling til 60 % må ein erstatte 20 % med sjukepleiar kompetanse

Auke ass.einingsleiar ressurs frå 0,4 til 0,6 årsverk i Open omsorg

For å kunne ivareta personalansvar for 50 tilsette som er lokalisera på tre ulike geografiske stader, og drifte tenestetilbodet i open omsorg er det behov for å auke stillinga til assisterande einingsleiar med 20 % frå og med 2024. Dette er ei eining i sterk vekst i økonomiplanperioden, og dette krev auka ressursar til leiing.

Auke budsjettamme for lærlingordninga innan Helse og omsorg

Seljord kommune aukar ramma for lærlingordninga innan Helse og omsorg slik at kommunen kan tilby fleire lærlingplass for å bli helsefagarbeidar

Seljord kommune har budsjettert med å ta inn 2 lærlingar i året - 1 på helse og 1 på oppvekst. Eit normal lærlingløp er på 2 år. Hausten 2022 var det fleire gode lærlingsøskarar. Det var rom til å ta inn ein ekstra lærling mot at ein bruka av variabel lønsbudsjett innan eiga ramme i helse.

Seljord vil vere ein kommune som satsar på Menn i helse. Utdanninga er tilrettelagt for arbeidssøkande menn i aldren 25-55+. Deltakarane får tittelen helserekruittar og under utdanninga vekslar dei mellom å motta ytelsar frå NAV og løn frå kommunen.

Ved å vere ein lærande organisasjon og praksiskommune må det og vere satt av tilstrekkeleg med lønsmidlar slik at det er mogleg å ta inn lærlingar når det er gode søkarar. Vi har ikkje råd til å la vere å satse på kompetanse.

Ber om å auke ramma tilsvarande ein lærling ekstra i året.

Auke ergoterapiressurs frå 0,2 til 0,6 årsverk

Seljord kommune ynskjer å utvide ergoterapistillinga frå 0,2 til 0,6 årsverk frå 2023

Ergoterapi er ein lovpålagt teneste i kommunane. Kommunestyret har tidlegare oppretta 0,2 årsverk til denne tenesta.

Pasientar vert tidlegare skrive ut frå sjukehusa. Dei treng rask kartlegging, opptrening og hjelpemidlar for å klare å vera lengst mogeleg i heimen.

Ein ser at dette er ei for lita stilling til at ein klarar å rekruttere inn medarbeiderar. Etter at stillinga vart ledig vinteren 2022 har ein ikkje klart å tilsett nokon i stillinga.

Det er vedtatt i kommuneplanens samfunndel at Seljord kommune skal vere ein attraktiv arbeidsplass, og ein kommune med ynske om arbeidsplassar og folkevekst. Seljord kommune skal vere ein attraktiv arbeidsgjevar i regionen som klarar å rekruttere og behalde dei rette ressursane. Dei tilsette skal kjenne at dei kan kombinere ein meningsfull jobb med ei aktiv fritid og oppleve god livskvalitet. For å trekkje til seg kompetent arbeidskraft må organisasjonen ha fokus på heiltidskultur. Mange deltidstillingar påverkar kvalitet, hemmar læring og kompetanseutvikling. Ein organisasjon som satsar på heiltidskultur har lettare for trekkje til seg kompetent arbeidskraft, utvikle gode fagmiljø, tilby tenester av god kvalitet

Ber derfor om ei utviding av stillinga med 0,4 årsverk, slik at ein har 0,6 årsverk til ergoterapi i kommunen.

Kostnad ved å auke med 0,4 årsverk vil vera 292 000 pr. år

Auke med 1,2 årsverk innan Tilrettelagte tenester til barneavlastning

Seljord kommune aukar ressursar innan tilrettelagte tenester med 1,2 årsverk for å møte behov for avlastingstenester for barn under 16 år. Det vil vere behov for 0,8 årsverk i 2024 og 0,4 årsverk i 2025.

Tilrettelagde teneste har gjennom dei siste åra hatt ei auke i behov for avlasting til born under 16 år. Etterspurnad gjeld både tenester på ettermiddag/kveld og på helg.

Leveranse i denne typen teneste har ofte ei gradvis auke og utvikling for den enkelte. Ein må bygge opp tryggleik hos born og foreldre, og dei fleste har behov for auke i avlastinga når barnet blir eldre. Det er grunn til å forvente ei fortsatt auka i avlastingstenester.

Oppbygging av tenestetilbod for 1-2 barn i løpet av dei tre neste åra vil krevje ei samla auke i stillingsressurs på 1,2 årsverk. Dette kan leggst inn som ei gradvis auke over tre år. Det er allereie gjort ei omfordeling av ressursar, og auke i tenesteleveransen blir dekt i ramma for 2023. For 2024 vil det være behov for ca 0,8 årsverk, og 2025 ei ytterligere auke på 0,4 årsverk. Den stipulerte auka føresett innføring av vaken nattevakt.

Auke miljøterapiressurs med 1 årsverk i Psykisk helse og rus

Seljord kommune ynskjer å styrke avdelinga for psykisk helse og rus frå 2024

I 2020 blei det vedteke ein reduksjon i miljøterapeutstilling innan rusfeltet ved avdeling for psykisk helse og rus med 1 stilling. Dette ser me konsekvensen av no. Rusproblematikken i kommunen er aukande og avdelinga er svært sårbar med bare ein person som jobbar med dette feltet i dag. Fokuset og trongen for sikkerhetsvurderingar og sikkerhetstiltak er aukande, fleire vert utskrivne frå overfylt sjukehus tidlegare, og det er ikkje sjeldan trong for dobbel bemanning i møte med brukerar. Som arbeidsgjevar har Seljord kommune eit stort ansvar for at dei tilsette skal føle trygghet og meistring i krevjande situasjonar.

Utdrag frå vedteken HO-plan:

Reformene dei siste åra har ført til at kommunen og har fått eit større ansvar for brukarar og pasientar med omfattande somatisk og psykisk helse- og ruslidningar. Pasientane vert ofte utskrivne frå spesialist mange vil ha behov for eit kommunalt tilbod i ein overgangsfase eller over lengre tid. Dei fleste pasientane startar behandling i spesialisthelsetenesta, men oppfølging av behandling, helsetenesta raskare enn tidlegare. I Noreg er gjennomsnittleg liggjedøgn på sjukehus om lag 2 døgn. Det tyder observasjonar og opptrening skjer i kommunen. Det fører til auka behov for tenesteyting i heimen, og behov for fleire korttidsplassar i institusjon der pasientane kan få oppfølging, vidare behandling og opptrening i ein periode før dei skal heim eller over til anna butilbod. Dette fører vidare til eit større behov for ressursar, auka kompetanse og spesialisering innan heile helse- og omsorgstenesta.

I vedteken handlingsdel av HO-plan vart styrkinga av avdelinga lagt inn i 2024.

Kostnad med å styrke avdelinga med 1 årsverk vil vera 550 000 pr .år

Auke ramme for kjøp av tenestar frå staten - overliggardøgn på sjukehus

Kjøp av tenester frå staten - overliggardøgn. Behov for auka ramme frå 2024

Kommunen har for få sjukeheimplassar og for lita ramme til overliggardøgn på sjukehuset. Det er difor naudsynt å auke ramma i økonomiplanperioden. Utfordring ved at kommunen ikkje får leige plassar i andre kommunar, når eigen kapasitet ikkje er nok. Målet er å kunne redusere denne posten når det er fleire korttidsplassar i eigen kommune.

Auke ressurs til hukommelsesteam med 0,1 årsverk i Institusjon

10% auka ressurs til hukommelsesteam på institusjon.

Seljord kommune har for mål å vera eit demensvenleg samfunn og fange opp personar med demens og deira pårørande til rett tid for å sikre gode samanhengande tenestar. Hukommelsesteamet skal arbeide for at personar med demens og deira pårørande skal få ein betre kvardag og betre oppfølging. Talet på personar med demens vil auke i takt med talet på eldre. Institusjon har 10 % avsatt tid for å arbeide med demens i kommunen. Det er vanskeleg å få til eit godt systematisk tilbod når ein har så lite ressursar til rådighet. God kartlegging, tidleg innsats og tid til å fylgje opp pårørande til demente på ein god måte vil gje betre pasientforløp og kunne utsetta behov for institusjonsplassar. Skal ein få til eit godt arbeid med personar med demens og deira pårørande krev det auke med med 10% stilling.

Auke ressurs til hukommelsesteam med 0,1 årsverk i Open omsorg

Seljord kommune har som mål å vera eit demensvenleg samfunn. For sikre gode og samanhengande tenester må ein fange opp personar med demens og deira pårørande til rett tid . Auka antal eldre i kommunen fører til ein høgare andel innbyggjarar med demens. God kartlegging, tidleg innsats og tid til å fylgje opp pårørande på ein god måte vil gje betre pasientforløp og kunne utsette behov for institusjonsplassar. Hukommelsesteamet er i dag sett saman av 10 % stilling på institusjon og 10 % stilling i heimesjukepleia. Det trengs ein auke på 20 % stilling til hukommelsesteam, fordela likt på heimesjukepleia og institusjon.

Auke ressursar med 2,5 årsverk i heimesjukepleia

I 2025 startar talet på eldre i Seljord kommune å stige, noko som krev auka ressursar i heimetenestene og auka antal plassar med heildøgns pleie og omsorg. Det fyrste behovet i open omsorg er å auke frå 2 til 3 tilsette på kveld i heimesjukepleia heile veka, og auke bemanninga frå 3 til 4 tilsette på dagtid på helgene. For å få til dette trengs det 1,5 årsverk med helsefagarbeidar.

I 2026 er det lagt inn 1 årsverk med sjukepleiar for å styrke heimesjukepleia på dagtid i vekene.

Kjøpe 3 kommunale Varig tilrettelagte arbeidsplassar (VTA)

Seljord kommune kjøper 2 kommunale VTA -plassar i 2023 og 1 kommunal VTA - plass i 2024 i påvente på tildeling av fleire statlege VTA plassar.

Målgruppe: Tiltaket er retta mot personar som mottar eller i nær fremtid ventar på å få innvilga uføretrygd etter folketrygdloven, og som har behov for spesiell tilrettelegging og tett oppfølging. VTA-tiltaket har flere målgrupper. Tradisjonelt sett har det vore menneske med utviklingshemming som har fått tilbud, men i den seinare tid har det kome nye brukargrupper med behov for individuell oppfølging grunna psykisk sjukdom og liknande.

Seljord har få plassar tilgjengeleg i forhold til andre kommuner i Vest-Telemark. Seljord har i dag 3 statlege VTA - plassar og 1 fullfinansiert kommunal VTA - plass. NAV har gjennom fleire år spelt inn sentralt at det er behov for fleire plassar i Seljord, men det er ikkje gjort ei endring i tildeling så langt. Alle plassane i Seljord er i bruk og det er venteliste. Etterspurnaden er større enn tilbudet og det hastar med å auke kapasiteten.

Det bør vere mogleg for alle å bidra i samfunnet og vere ein del av eit sosialt fellesskap. Det er vist at varig tilrettelagt arbeid gjer meir samfunnsøkonomisk gevinst samanlikna med til dømes aktivitet på eit dagsenter.

Kommunal andel på statlege plassar er 50% av den statlege satsen, medan kommunale plassar er fullfinansiert av den enkelte kommune. Dersom Seljord blir tildelt fleire statlege VTA plasser skal dei erstatte kommunale.

Opprette merkantil ressurs med 0,5 årsverk i helseavdelinga

Seljord kommune ynskjer å styrke helseavdelinga med 0,5 årsverk merkantil ressurs frå 2024

Einingsleiar har etterkvart svært mange oppgåver. Fleire av dei er merkantile, så som Helfo-rekneskap, utsendese av faktura, ettersyn med fakturering, EPJ-administrasjon, administrering av timebøkar, innhenting av anbod, skriving av arbeidskontraktar og mykje meir.

Det at personalavdelinga har redusert sine ressursar gjer at det er lagt fleire oppgåver ut til einingane. Dette er oppgåver som tek lang tid og er etter einingsleiar si meining oppgåver som kunne vore handtera bedre av ein merkantil ressurs.

Slik det er i dag gjeng det ut over personalarbeid, tverrfagleg arbeid, strategisk planlegging mm. For å dekke desse oppgåvene for alle avdelingane innan eininga, trengs det 0,5 årsverk.

Kostnad på 323 000 frå 2024

Fellestenester helse og omsorg

Seljord kommune har som mål å rett dimensjon på bemanning opp mot dei oppgåver som skal løysast, og tilpasse tenestenivå etter ressurstilgang jf Helse og omsorgsplan 2022-2034

Delmålet er knytt til strategi 3 KOMPETANSE OG REKRUTTERING

Omtale av eininga

Under ansvar 300 er det lagt inn fellestenester som gjeld for heile helse- og omsorg.

Tenestekontoret er ei fellesteneste som har ansvar for tildeling og koordinering av helse- og omsorgstenester i kommunen. Kontoret er eit sentralt kontaktpunkt for alle samarbeidspartar på tenesteområdet lokalt, med andre kommuner, med sjukehus og spesialisthelsetenesta for øvrig. Målet med sakshandsaming og tildeling av helse - og omsorgstenester er at det skal finnast tilbod med rett teneste til rett tid, og i rett omfang for personar som oppheld seg i kommunen. Det er totalt knytt 1,8 årsverk til tenestekontoret som er organisert under kommunalsjef.

Seljord kommune er vertskommune for 1 årsverk samhandlingskoordinator, som er felles for heile Vest-Telemark og sjukehuset Telemark. I tillegg til sekretariatsfunksjon i Helsefellesskapet, er samhandlingskoordinator engasjert i ulike samhandlingsprosjekt mellom STHF og kommunane, og fleire interkommunale satsingar innan helse og omsorg lokalt i Vest-Telemark.

Seljord kommune er vertskommune interkommunal psykologteneste, som er eit samarbeid mellom 5 kommunar (Kviteseid, Tokke, Nissedal, Fyresdal og Seljord). Vertskommunen utfører arbeidsoppgåver på vegne av samarbeidskommunane innan fylgjande ansvarsområde retta mot barn og unge: medverke til samordna tenesteutvikling i dei fem kommunane, tverrfagleg samarbeid - primærførebyggjande og i enkeltsaker, rettleiing av faggrupper og profesjonar, klinisk arbeid. Det har til og med 2022 vore knytt 2 årsverk til denne tenesta. Frå 2023 vil 0,5 årsverk bli nytta inn i eit nytt satsingsområde - Rask psykisk helsehjelp.

Seljord kommune er vertskommune for Rask psykisk helsehjelp (RPH). Det skal etter planen starte opp etter nyttår, og vi er midt i ein spanande rekrutteringsprosess. Det er knytt 3 årsverk, i tillegg til 0,5 årsverk psykolog, til tenesta. Vertskommunen utfører arbeidsoppgaver på vegne av samarbeidskommunane (Vinje, Tokke, Fyresdal, Nissedal, Kviteseid og Seljord) innan RPH, dvs. rettleia sjølhjelp og kognitiv terapi til personar over 16 år med moderat depresjon, angst, byrjande rusproblem og/eller søvnnvanskar. Det vert inngått ei eiga delavtale mellom vertskommunen og Vinje kommune om fordeling av kostnader til 0,5 psykologårsverk.

Under fellestenester ligg 0,1 årsverk til oppfølging av alkohollova og skjenkeløyve. Kommunen leiger inn ein fagperson på timebasis for å ivareta lovpålagte oppgåver.

Det er fleire spanande pågåande prosjekt innan helse. Fleire kommunar i Vest-Telemarker i gang med å etablere eit interkommunalt simuleringssenter kor Seljord vil vere vertskommune. Kommunen har og fått tilskot i eit fireårig prosjekt innan førebyggjande kommunalt rusarbeid for unge og unge vaksne.

Sentrale utfordringar

Som vertskommune følger eit arbeidsgjeveransvar på vegne av samarbeidskommunane. Dei fleste slike samarbeid er lagt direkte under kommunalsjef, som frå 2023 er nærmaste leiar og har personalansvar

Økonomiplan for 2023-2026

for omlag 12 årsverk (inkl. einingsleiarane). I tillegg ligg det 2 årsverk prosjektstillinger under kommunalsjef. Det krev struktur, faste møtepunkt og god planlegging. Det er viktig at alle kjenner seg sett og at nærmaste leiar er tilgjengeleg.

Driftsbudsjett med endringar

Beløp i 1000

Avdeling	Økonomiplan			
	2023	2024	2025	2026
Opprinnelig budsjett	1 940	1 940	1 940	1 940
Sum Tekniske justeringar	305	305	305	305
Sum Vedtak forrige periode	36	36	36	36
Sum Lønns- og prisvekst	-47	-47	-47	-47
Konsekvensjusteringar	294	294	294	294
Konsekvensjustert ramme	2 234	2 234	2 234	2 234
Ramme 2023-2026	2 234	2 234	2 234	2 234

Barnevern

Omtale av eininga

Kommunen si øvste politisk og administrative leiing har det overordna ansvar for at barneverntenesta forvaltast i samsvar med gjeldande regelverk og det blir levert forsvarlege tenester.

Barnevernsamarbeidet i Vest-Telemark er interkommunal barnevernsteneste for Seljord, Kviteseid, Nissedal, Fyresdal, Tokke og Vinje kommune. Kviteseid kommune har vertskommune ansvar.

Barnevernsamarbeidet er medlem av Barnevernsvakten i Telemark, Skien kommune har vertskommuneansvar for vakta.

Barnevernstenesta sitt mandat er i følgje lova «å sikre at barn og unge som lever under forhold som kan skade deira helse og utvikling, får nødvendig hjelp, omsorg og beskyttelse til rett tid. Barnevernslova skal bidra til at barn og unge møtes med trygghet, kjærlyghet og forståelse og at barn og unge får gode og trygge oppvekstkår».

I barnevernsamarbeidet er det totalt 16,2 årsverk fordela på til saman 20 tilsette.

Sentrale utfordringar

Barnevernsreforma, som og er ein oppvekstreform, trådte i kraft 1.1.2022. Mål med reforma er at: kommunen skal styrke arbeidet med tidleg innsats og førebygging, hjelpa skal bli betre tilpassa barnet og familien sitt behov, rettsikkerheten til barn og familiar skal bli godt ivaretatt, ressursbruk og oppgåveløysing i barnevernet skal bli meir effektivt. Kommunen har gjennom reforma fått eit auka økonomisk ansvar for barnevernet.

Sats pr. måned frå 1.1.2022:

Beredskapsheim 85 000 kr. pr måned

Spesialisera fosterheimar 85 000 kr. pr måned

Institusjonsplassering 170 000 kr. pr måned

Kommunane sine auka utgifter skal i høve reforma kompensert gjennom overføring i rammetilskotet til kommunane. For 2022 dekte ikkje overføringane dei auka utgiftene kommunane Kviteseid, Nissedal, Fyresdal, Tokke og Vinje har. Seljord kommune var den einaste av Vest-Telemark kommunane som ikkje kom negativt ut for 2022. Barnevernstenesta sin økonomi er i stor grad knytt til kva tiltak som til ein kvar tid er rett for barn og familiar. Det er vanskeleg å forutsjå kor og når utgifter vil inntreffe. Kva tiltak som er rett til det enkelte barn og familiare kan raskt endre seg og nye utfordringar kan oppstå utan varsel. Er eit barn i ein alvorleg situasjon kan omfattande tiltak være nødvendig raskt. Det er og krevjande og uforutsigbart kva utgifter vi til ein kvar tid får knytt til sakkyndigoppdrag. Fylkesnemnda krev oftare at barnevernet sett inn sakkyndig før dei behandlar ei sak i nemnda. Dette er svært kostnadskrevjande. Saker behandla i Fylkesnemnda går nå nesten alltid vidare i rettssystemet. Som følge av dette aukar og kostnadane barnevernet har til advokat bistand.

Driftsbudsjett med endringar

Beløp i 1000

	Avdeling	Økonomiplan			
		2023	2024	2025	2026
Opprinnelig budsjett		6 105	6 105	6 105	6 105
Sum Vedtak forrige periode		500	500	500	500
Sum Lønns- og prisvekst		350	350	350	350
Konsekvensjusteringer		850	850	850	850
Konsekvensjustert ramme		6 955	6 955	6 955	6 955
Endringer i tidligere vedtatte tiltak					
Barnevern	Helse og omsorg	528	528	528	528
Sum Endringer i tidligere vedtatte tiltak		528	528	528	528
Nye tiltak og realendringer		528	528	528	528
Ramme 2023-2026		7 483	7 483	7 483	7 483

Endringer i tidligere vedtatte tiltak

Barnevern

Barnevernsbudsjettet frå Kviteseid kommune er på kr 7.482.616. Dette er kr 527.636 meir enn løns- og prisjustert (5,3 %) 2023-ramme (som var høgda med kr 500.000 frå budsjett 2022 på kr 6.104.919).

Eining: Helseavdeling

Omtale av eininga

Helsesavdelinga har tverrfagleg fagkompetanse, noko som er ein stor fordel for kommunen. Her er helsestasjons- og skulehelsetenesta, fysio- og ergoterapitenesta, psykisk helse og rus, frisklivsentralen, legekantor og legevakt samla.

Ei godt utbygd primærhelseteneste avlastar andre delar av helsevesenet og er dermed også samfunnsøkonomisk lønnsam. Innbyggjarane og einingane nyter godt av at Seljord har ei velfungerande helseavdeling.

Seljord blei ein del av pilotprosjektet Primærhelseteam i 2018. Det har gitt betre koordinerte og samanhengjande tenester for brukarane, og ei betre tverrfagleg teamorganisering.

Helseavdelinga består av 5 avdelingar.

Økonomiplan for 2023-2026

Legekontoret: 13,68 årsverk fordela på 17 tilsette. 7,2 legeårsverk inkludera 2 årsverk LIS1-legar. Har 0,6 vakant legeårsverk grunna permisjonar. 1,4 helsesekretærårsverk, 4.38 sjukepleiarårsverk.

Legevakta: 1,93 sjukepleiarårsverk fordela på 6 tilsette. Legeårsverk er det same, fordela på 10 heimlar.

Fysioterapi: 2,4 årsverk fordela på 2 fysioterapeutar, 1 helsesjukepleiar i 0,2 årsverk på Friskliv og 0,2 vakant ergoterapistilling. I tillegg er det 1 fysioterapeut på driftsavtale.

Helsestasjon: 2,7 årsverk inkludera 0,7 årsverk prosjektstilling

Psykisk helse og rus: 5,65 årsverk fordela på 8 tilsette. Dette inkluderer 0,3 årsverk SLT-koordinator.

Felles for alle avdelingane er 1 årsverk einingsleiar.

Helseavdelinga har ei budsjetttramme på i overkant av 16 millionar.

Sentrale utfordringar

Kommunen sine oppgåver vert endra, kompleksitetet og krav til kompetanse aukar. Framfor å heva terskelen for å få hjelp må det i større grad utviklast tenester som støttar opp under førebygging, tidleg innsats og rehabilitering. Dette krev både nytenking, fleksibilitet, økonomiske og organisatoriske endringar.

Utfordringane for heile helseavdelinga, i liket med resten av tenesteområdet, er å sikre rett kompetanse på rett plass. Det å behalde dyktige tilsette og rekruttere til ledige stillingar betyr konstant jobbing med arbeidsmiljø, fagutvikling og teamarbeid.

Vi lever generelt lengre, og det er bra. Med det følgjer ofte diagnosar og sjukdommar som kan vere komplekse, samansette og med langvarig behov for helsetenester.

Reformene dei siste åra har ført til at kommunen og har fått eit større ansvar for brukarar og pasientar med omfattande somatisk og psykisk helse- og ruslidingar. Pasientane vert ofte utskrivne frå spesialisthelsetenesta raskare enn tidlegare. I Noreg er gjennomsnittleg liggjedøgn på sjukehus om lag 2 døgn. Det tyder at mange vil ha behov for eit kommunalt tilbod i ein overgangsfase eller over lengre tid. Dei fleste pasientane startar behandling i spesialisthelsetenesta, men oppfølging av behandling, observasjonar og opptrening skjer i kommunen. Dette fører vidare til eit større behov for ressurar, auka kompetanse og spesialisering innan heile helse- og omsorgstenesta.

Driftsbudsjett med endringar

Beløp i 1000

Avdeling	Økonomiplan			
	2023	2024	2025	2026
Opprinnelig budsjett	14 060	14 060	14 060	14 060
Sum Tekniske justeringar	1 700	1 700	1 700	1 700
Sum Vedtak forrige periode	-86	-86	-86	-86
Sum Lønns- og prisvekst	675	675	675	675
Konsekvensjusteringar	2 290	2 290	2 290	2 290
Konsekvensjustert ramme	16 350	16 350	16 350	16 350
Ramme 2023-2026	16 350	16 350	16 350	16 350

Eining: Open omsorg

Omtale av eininga

I eininga Open omsorg ligg heimetenester (heimesjukepleie og heimehjelp), Nestunet bukollektiv og dagsenter og Steinmoen bu- og servicesenter. Eininga har i alt omlag 32 årsverk fordela på 50 tilsette. Av desse årsverka er omlag 9 årsverk sjukepleiarar, 13 årsverk helsefagarbeidarar og 10 årsverk ufaglærte.

Open omsorg er ei av kjerneverksemdene i helse og omsorg og gjev nødvendig helsehjelp, rehabilitering og praktisk bistand til heimebuande. I tillegg betener open omsorg tryggleiksalarmar, sørgjer for utkøyring av middag frå produksjons kjøken og administrerer utlån av hjelpemiddel i kommunen. Fleire og sjukare pasientar får helsehjelp i eigen heim. Dette krev tilstrekkeleg og rett kompetanse for å førebygge behovet for institusjonsplassar og sikre fagleg forsvarleg helsehjelp.

Sentrale utfordringar

Sterk auke i talet på eldre og dermed fleire med samansette og komplekse diagnoser vil stille store krav til kapasitet og kompetanse i open omsorg. Satsingsområde vil vera demensomsorg, rehabilitering og innføring av velferdsteknologi.

Det vil bli auka behov for plassar med heildøgns omsorg; langtidsplassar, korttidsplassar og avlastningsplassar. Sjølv om ein bygger ut heimetenestene, er det ei grense for kor lenge ein kan ivareta pasientane i eigne heimar. Rekruttering av fagpersonell vil kanskje vera den største utfordringa i åra som kjem.

Driftsbudsjett med endringar

Beløp i 1000

Avdeling	Økonomiplan			
	2023	2024	2025	2026
Opprinnelig budsjett	25 926	25 926	25 926	25 926
Sum Tekniske justeringar	1 750	1 750	1 750	1 750
Sum Vedtak forrige periode	-51	-51	-51	-51
Sum Lønns- og prisvekst	1 167	1 167	1 167	1 167
Konsekvensjusteringar	2 866	2 866	2 866	2 866
Konsekvensjustert ramme	28 792	28 792	28 792	28 792
Ramme 2023-2026	28 792	28 792	28 792	28 792

Eining: Teneste for funksjonshemma

Omtale av eininga

Tilrettelagde tenester (TT) leverer tenester til personar med ulike funksjonshemmingar. TT har følgjande tenesteporfølje:

- drifter eit butilbod
- leverer tenester til personar i eigen bustad
- drifter eit aktivitetssenter
- leverer avlastningstenester

Økonomiplan for 2023-2026

Tenesta leverte tenester til 12 personar pr 31.12.2021. Brukarane er relativt unge - med vidt spenn i funksjonsutfordringer.

TT har 13,67 stillingsheimlar fordelt på ca 20 tilsette. Eininga har ulik helsefagkompetanse, målretta miljøarbeid og pedagogikk. Eininga har også fleire assistentar med lang og variert erfaringskompetanse. Tenesta har fagleiar for aktivitetssenteret i 80% stilling og einingsleiar i 100% stilling.

Sentrale utfordringar

Det har vist seg vanskelig å rekruttere vernepleierfaglig personell til eininga, og såleis vore utfordrande å sikre faglig forsvarlig drift. Ei av dei vakante vernepleiarstillingane er difor gjort om til i fagansvarlig vernepleiar, med arbeidstid dagtid samt helg.

Kommunen manglar Varig tilrettelagde arbeidsplassar i skjerma verksemd. Dette gir særlege utfordringar for nokon av brukarane som mottek tenester frå eininga.

Eininga har auka pågang frå familiar med born som treng avlasting. Dette krev auka bemanning og tilgang til fasilitetar som husvære og bil. Eininga har leasa bil frå september 2022. Eininga disponerer to leilegheiter til avlasting. Dette gir lågare husleigesinntaktar for kommunen.

Eininga har kvilande nattevakt. Ordninga er ikkje god for verken brukarar eller tilsette. Det er lagt inn eit forslag til driftstiltak om avvikle nattevaksordninga innan helse i økonomiplanperioden 2023-2026. For TT vil endringa i tilfelle gjelde frå 2024.

Det er innført bruk av arbeidstøy for tilsette. Eininga manglar tilfredsstillande garderobe fasilitetar. Pr i dag nyttast det eine sanserommet til skift. Ved flytting av sanserom til "Heddeli" vil det difor være behov for noe bygningsmessige justeringar.

Driftsbudsjett med endringar

Beløp i 1000

Avdeling	Økonomiplan			
	2023	2024	2025	2026
Opprinnelig budsjett	10 555	10 555	10 555	10 555
Sum Tekniske justeringar	751	751	751	751
Sum Vedtak forrige periode	-24	-24	-24	-24
Sum Lønns- og prisvekst	509	509	509	509
Konsekvensjusteringar	1 235	1 235	1 235	1 235
Konsekvensjustert ramme	11 790	11 790	11 790	11 790
Ramme 2023-2026	11 790	11 790	11 790	11 790

Eining: Institusjon

Omtale av eininga

Seljord kommune har ein institusjon, Nesbukti pleie og omsorgssenter, som består av korttidsavdeling og langtidsavdeling. Nesbukti har 31 pasientrom fordelt på 4 fløyar. Av dette er 27 langtids plassar, der 19 plassar er på somatisk avdeling og 8 plassar ved avdeling for demente. 3 av plassane er øyremerka korttids plassar til bruk for kortare opphald for rehabilitering, observasjon og avlastning og 1 plass for kommunal akutt døgnplass. I tilknytning til pleie- og omsorgssenteret er det også eige vaskeri og mottakarkjøkken.

Nesbukti pleie og omsorgssenter har totalt 33,99 årsverk fordela på 51 tilsette.

Seljord kommunes produksjonskjøkken er organisera under eining institusjon. Dei produserar varm mat til sjukeheim, bu og servicesenter og heimebuande i kommunen, og er lokalisera i leigde lokaler på Dyrskuplassen. Produksjonskjøkkenet har 2 tilsette fordela på 1,6 årsverk.

Sentrale utfordringar

Det er vanskelig å få til eit godt tilbod som rehabilitering i institusjon då kommunen har få plasser til disposisjon. Dette fører til kø og stort press på plassane. Pasienten bli også liggande på sjukehus på overliggardøgn. For å oppretthalde ein effektiv pasientstrøm og ein funksjonell korttidsavdeling er det naudsynt med tilstrekkeleg antall korttids plassar.

Det er vanskeleg å rekruttere til faste stillingar, det har vist seg at det er spesielt vanskelig å rekruttere sjukepleiarar til ledige stillingar på institusjon. Dette fører til auka bruk av ufaglærte eller folk med lågare fagkompetanse i stillingar som krev sjukepleiarkompetanse. Vakante stillingar blir også eit resultat av manglande ressursar. Mangelen på tilgang på vikarar har vore og er stor.

Driftsbudsjett med endringar

Beløp i 1000

Avdeling	Økonomiplan			
	2023	2024	2025	2026
Opprinnelig budsjett	28 889	28 889	28 889	28 889
Sum Tekniske justeringar	1 970	1 970	1 970	1 970
Sum Vedtak forrige periode	-100	-100	-100	-100
Sum Lønns- og prisvekst	1 665	1 665	1 665	1 665
Konsekvensjusteringar	3 534	3 534	3 534	3 534
Konsekvensjustert ramme	32 423	32 423	32 423	32 423
Ramme 2023-2026	32 423	32 423	32 423	32 423

Samfunnsutvikling og drift

Omtale av tenesteområdet

Tenesteområdet samfunnsutvikling og drift har ansvar for plan og utvikling, landbruk og miljø, kultur og næring, reinhald, teknisk drift, byggjesak og oppmåling, kommunale vegar og bygg, brannvesen, vatn og avløp, renovasjon og utleigebustader.

Tenesteområdet har ansvar for gjennomføring av dei fleste av kommunen sine investeringsprosjekt. Det har over noko tid vore eit stort etterslep på gjennomføring av investeringar som følgje av for høgt ambisjonsnivå samanlikna med kapasiteten til gjennomføring. Etterslepet er krevjande å ta att både fysisk og økonomisk. Det er å håpe at auka kapasitet kan auke gjennomføringsevna, men det er også avhengig av økonomiske musklar og prioriteringar.

Tenesteområdet er organisert med kommunalsjef som einingsleiar for tenesteområdet. Kommunalsjefen har budsjett- og personalansvar. Det vil frå 2023 vonleg kome på plass ein einingsleiar med budsjettansvar for teknisk. Vi har ein formann for uteavdelinga, og vi har ein reinhaldsleiar for reinhaldsavdelinga. Desse har personalansvar for si avdeling, men dei har ikkje budsjettansvar.

Det er til saman ca 31,55 årsverk og ca 51 tilsette i heile tenesteområdet (inkl. brannbefal og brannkonstablar).

Sentrale utfordringar

Utfordringsbildet for samfunnsutvikling og drift

- Vi må tilpasse drifta og organiseringa av tenestene i forhold til økonomiske rammer og framtidige behov - vi må justere organisering i forhold til oppgåver.
- Større krav frå statlege instansar til strengare regelverk som gjeld både for store og små kommunar. Dette gjeld mange av ansvarsområda innan tenesteområdet.
- Vi har for liten kapasitet til å drive utviklingsarbeid og tilretteleggje for vekst; mykje av kapasiteten går til sakshandsaming.
- Vi har stort og aukande etterslep på vedlikehald av kommunale vegar og kommunale bygg.
- Vi manglar kommunale bustadar. Det er behov for å byggje om og tilpasse desse for universell utforming.
- Det er eit behov for å ha fleire ulike typar husvære for dei som skal busetje seg i Seljord. Det trengst større og mindre leilegheiter/hyblar og einebustadar.
- Vi har svært høge kommunale avgifter som m.a. heng saman med store investeringar som er utført dei siste åra.
- Det er venta større utbetringar og fleire investeringar på reinseanlegga våre p.g.a. høgare og strengare krav.
- Vi treng ein ny gjennomgang av storleiken på behovet for reinhaldsressursar på formålsbygga våre.

Kommunale bygg

Seljord kommune har omlag 30.000 m² bygningsmasse med varierende alder. Det er ei stor oppgåve å forvalte, vedlikehalde, drifte og utvikle den samla kommunale egedomsporteføljen. Som så mange år tidlegare, har vi stor grunn til å minne om det formidable etterslepet på vedlikehald både på kommunale bygg, kommunal eigedom, kommunalt leidningsnett og på infrastrukturen med vegar og bruer. Bygningane våre blir eldre for kvart år og skrik etter vedlikehald. Det er viktig med god styring av budsjettet i samband med oppgåvene som skal gjerast på dei ulike bygga våre.

Kommunale vegar og grøntområde

Vedlikehald av kommunale vegar og gateljos er ei stor og viktig oppgåve for kommunen. Etterslepet på nødvendig vedlikehald på dei kommunale vegane våre vert berre større og større. Vi har ca 54 km kommunale vegar i Seljord kommune. Og med varmare, villare og våtare klima vil vi oppleve hyppigare og kraftigare nedbør. Dette vil gje større utfordringar for vegar, stikkrenner, grøfter og bruer. Mange av dei vakre og flotte skulpturane og kunstinstallasjonar som står rundt omkring i kommunen, har vi overteke ansvaret for. Vedlikehald av området rundt skulpturane og installasjonane må gjerast for at dette ikkje skal forfalle. Dette er ein stor kostnad som vi ikkje har budsjettet spesielt med.

Sommarvedlikehald av grøntareal, kantslått langs kommunale vegar og vatning og stell av blomar er noko av det som gjer det triveleg å bu og opphalde seg i kommunen. Til mykje av dette treng vi ekstra sommarhjelp, og det er eit ønske å ha vaksne ungdomar som kan utføre nokre av desse oppgåvene no når avtala med IDEA er sagt opp frå 2022. Vi har ikkje funne rom i budsjettet for utvikling, stell og vedlikehald av skulebakkjen slik det har vore snakka om og lufta planar for.

Vatn og avløp

Hovudplan for vatn og avløp for dei neste 10 åra vart vedteken av kommunestyret i desember 2020. Denne planen legg opp til store investeringar innan vatn og avløp også i dei neste åra. Finansiering av utbetringar, rehabilitering, drift og utbygging må stort sett bli finansiert via avgiftsauke. For å handtere vidare utbygging på ein forsvarleg måte er det nødvendig med gjennomgang og kapasitetsvurdering av heile vass- og avløpsnett i Seljord og Flatdal reinsedistrikt/ forsyningsområde. Det vart gjennomført ei vurdering av Seljord reinseanlegg i 2020, og resultatet viser eit behov for utbygging av Seljord RA (reinseanlegg). Flatdal RA treng óg ei stor renovering, og det er mest fornuftig å byggje nytt. Ein bør også avkloakkere resten av busetnaden i Flatdal, særleg områda i bygdi og opp mot Nutheim. Den største utfordringa for vassforsyninga i Seljord er lekkasjar. Det skjer stadig ikkje-planlagde reparasjonar. Saman utgjer dette store utgifter både på vatn og avløp. Det kan kjennest som ein "taler med to tunger" ved at har ein VA-plan som peikar på mange utfordringar innan vatn og avløp framover, men at vi ikkje prioriterer investeringsprosjekt dei næraste åra. På Norsk Vann sine sider kan ein lese om utfordringane innan kommunalt investeringsbehov for vatn og avløp 2021-2040 i Noreg og forventa gebyrvækst: <https://norskvann.no/interessepolitikk/investeringsbehovet-i-vann-og-avlopsanlegg/>

Sjølvkostfond er bundne driftsfond. Desse kan berre brukast til dekking av framtidige utgifter på tilhøyrande sjølvkostområde. Sjølvkostfond må nyttast innan ein 3-5 års periode. Når det gjeld renovasjon og slam er ein lovpålagt å ha sjølvkost med 100 % dekningsgrad. På dei andre områda kan ein ha lågare dekningsgrad. Det er ikkje lov (over tid, dvs. 3-5 år) å ha høgare dekningsgrad enn 100 % (sjølvkost). På VARF-området (vatn, avløp/slam, renovasjon og feiing/tilsyn) har Seljord kommune over lengre tid praktisert eigenbetaling til sjølvkost (100 % sjølvkost).

Les meir om sjølvkost-fond her: <https://va-finansiering.no/selvkost/>

Landbruk, vilt og miljø

Landbruk har disponert ein pott frå næringsfondet på kr 255.250 i tilskot til landbruksføremål. Dette er viktige kroner for å kunne gje tilskot til utvikling og investering i landbruket i kommunen. Tilskot til det store vassforvaltningsarbeidet for Midtre Telemark vassområde som Seljord kommune deltek i saman med andre kommunar, er sett av slik som tidlegare år. Vassdirektivet har krav om at alle private

avløpsanlegg (spreidde avløp) om nødvendig, må oppdaterast etter regelverket. Fristen for dette er i 2032, men kommunane må ha oversikt innan 2027 kva omfang dette gjeld.

Kommunen si støtte til bygdevert blir dekt frå dette ansvaret.

Fallvilthandtering er ei stor utfordring. Kommunen har i samsvar med § 29 i *Forskrift om utøving av jakt, felling og fangst*, ansvar for ettersøk av påkøyrte hjortevilt. Det betyr at vi pliktar å ha ei ordning for administrering av dette. Her har det kome stadig nye krav dei seinare åra. Ei vaktordning byrjar å tvinge seg fram for å få nokon til å ta på seg denne jobben som krev at nokon er tilgjengeleg 24/7 året rundt. Om kommunen ikkje får nokon til å gjere denne jobben, så har vi ei enno større utfordring. Det er ikkje funne rom for å auke utgiftene til ettersøk på fallvilt, men dette er ei oppgåve ein må sjå meir på i 2023.

Kultur og næring

Kommunen gjev faste tilskot til Granvin kulturhus, Seljord kunstforeining, Seljord frivilligsentral, Vest-Telemark museum, folkemusikkarkivet og Videoarkivet mfl. For å sikre offentleg tilgang til friluftsområde sommar og vinter, er det inngått åtte langsiktige avtaler. Det er ønske om å inngå fleire slike avtaler viss det finst rom for det i nye tiltak. Ansvarsområdet omfattar også fleire budsjettpostar som er fordelt på tenestene innanfor ungdomsarbeid, idrett, friluftsliv og frivillig arbeid.

Nærings- og utviklingsarbeid er ei viktig satsing i Seljord, og det blir gjeve tilskot til ulike næringstiltak, finansiert frå næringsfondet. I samarbeid frivillige lag og organisasjonar blir det utvikla og tilrettelagt turløyper ulike stader i kommunen.

Nytt biblioteksystem

Som varsla i førre budsjett skal Vest Telemark-biblioteka skaffe nytt biblioteksystem i løpet av 2023. Telemark Innkjøpsamarbeid (TIS) skal bistå i prosessen. Dagens biblioteksystem er gammalt, lite brukarvenleg og har få moglegheiter. Dei nye systema på marknaden vil gje større moglegheiter til fleksibel handsaming av lån og er enklare for lånarane å navigere i og finne informasjon sjølv. Det er ønske å setje av pengar til investering i nytt biblioteksystem i 2023.

Appen PressReader gjev innbyggjarane i Seljord høve til å få tilgang til meir enn 7000 nasjonale og internasjonale aviser og tidsskrift. PressReader har sidan introduksjonen vore finansiert gjennom fylkesbiblioteket. Avtala er no sagt opp, og kommunane må frå og med 2023 finansiere denne sjølv. Kostnaden er estimert til 15 000 kr/år. Summen for 2023 er teken innanfor eiga ramme slik at andre postar vert redusert. Bruken av Filmoteket, som gjev lånarane tilgang til å låne digitale filmar, er aukande i Seljord. Fylkesbiblioteket tilrår at budsjettet til Filmoteket er 4000 kr/år. Dette må også takast innanfor ramma.

Symjehallen

Symjehallen får nytt klimaaggregat i 2022. Det vil heve standarden til hallen som fungerer greitt og er svært mykje bruka. I tillegg blir det laga energibrønner som eit straumsparingstiltak. Administrasjonen tilrår at leigeprisen på hallen (gjeld m.a. nabokommunar) aukar sidan denne prisen har vore lik i fleire år. Billettprisen for vaksne aukar. Vi har ikkje forslag om å auke billettprisen for born. Det er eit viktig lågterskeltilbod til born og unge.

Frivilligsentralen

Regjeringa vedtok ny forskrift for tilskot til frivilligsentralar i 2022. Det nye er at kommunen skal søkje på vegne av frivilligsentralen i si kommune. Frivilligsentralen må tilfredsstille krava i forskrifta. Tilskotet frå staten går inn og ut via kommunen. Vi har budsjettert med eit kommunalt tilskot kr 155.856,-.

Reinhold

Reinholdsavdelinga er nytt ansvar i dette tenesteområdet. Tidlegare låg denne til fellestenestene. Reinhold av formålsbygga våre heng nøye saman med vedlikehald og drift. Det er difor naturleg at dette ansvaret vart ein del av samfunnsutvikling og drift. Det er behov for å sjå på reinhaldsressursane i heile organisasjonen. Ansvaret treng 30 % reinhaldsstilling på nye Heddeli og ein auka ressurs på 15 % på helsesenteret; dette er lagt inn som ønska tiltak frå 2023. Det er også eit stort behov for godt og ergonomisk utstyr som gjev mindre belastningsskader for denne arbeidsgruppa.

Brann- og feiarvesen

I Seljord brannvesen har vi 12 brannkonstablar og 4 brannbefal. I 2022 har vi hatt rekruttert nokre nye brannkonstablar. For første gong har vi tilsett ei kvinne blant brannkonstablane våre. Det er populært å vere brannkonstabel i eit så dyktig og aktivt brannvesen. Vi er sårbare ved langvarig sjukdom sidan vi ikkje har vikarar som kan hoppe rett inn i slike jobbar. Begge brannbilane våre dreg på åra. Mot slutten av økonomiplanperioden, treng vi truleg både ny brannbil (4-5 mill kr) og ny tankbil (3 mill kr). Det er viktig å starte arbeidet med dette så tidleg som mogleg i planperioden slik at det blir ei god og gjennomarbeidd investeringssak.

Beredskapen i Vest-Telemark er framleis forankra i kvar enkelt kommune. Ny forskrift (Brann- og redningsvesenforskrift) vil føre med seg at kommunane må sjå på korleis brannvesena skal organiserast for å tilfredsstille krava i forskrifta. Forskrifta gjeld frå 01.03.2022. Det er utarbeidd ROS (risiko- og sårbarheitsanalyse) for Vest-Telemark brannvesen IKS (VTBV). VTBV har ingen formell avtale når det gjeld beredskap. VTBV og eigarkommunane bør gjere endringar når det gjeld dagens organisering av beredskap der ein formaliserer samarbeidsavtala for beredskap. Eigarkommunane står i praksis utan leiar i dag; noko som er eit klart forskriftsbrot. Den nye forskrifta vil, utan tvil, føre med seg større utgifter til kvar kommune i Vest-Telemark. Det blir vidare arbeidd med beredskapsanalyse og førebyggjande analyse.

Renovasjon og slamtøming

Budsjettet omfattar innsamling og behandling av avfall og slamtøming. Dette blir gjort i regi av Renovest IKS.

Plan-, bygge- og delesaker, kart og oppmåling

Ansvarsområda omfattar løn- og driftsmidlar til plan- og byggesakshandsaming og oppmåling/kartverk og tinglysningsgebyr. Inntekter er gebyr etter plan- og bygningslova (gebyr for byggesak, private reguleringsplanar og oppmålingsgebyr). Det er ikkje arbeidd noko med ein ev. ny sjølvkostmodell for desse områda. Gebyrinntektene innan desse ansvarsområda svingar svært mykje frå år til år.

Kommunen er gjennom kart- og planforskrifta pålagt å ha eit oppdatert kartgrunnlag. Og karta våre er 6 år gamle no. Etter initiativ frå Statens vegvesen er det eit ønske med ei ny kartlegging på grunn av dei nye anlegga som er bygd i området dei siste åra. Med 5-6 års mellomrom vert det sett i gang såkalla geovekstprosjekt. I 2023 er det planar for Seljord, Midt Telemark, Hjartdal og Notodden kommunar. Seljord kommunen sin del er truleg ca. kr 510.000 og kan fordelast over to år. Totalramma for heile samarbeidsprosjektet er ca. 6.6 mill kr.

Utleigebustader

Dei største utgiftspostane her er leige av bustadhus og leilegheiter (til vidare utleige) og kommunale avgifter. Med bakgrunn i busetting av flyktingar frå Ukraina, er det inngått nye leigekontraktar i løpet av året. Per 1.11.2023 leiger vi 23 hus/leilegheiter.

Vi eig 32 bueiningar (hus, leilegheiter, hyblar). I 2022 er det kjøpt eitt hus (Leige til eige), og det er pussa opp tre leilegheiter i Nye Heddeli (turnuslegar, fysio og sjukepleiarar). Det er budsjettert med ein "turnover" på kommunale bustader basert på ein faktor på 0,8 på våre eigne utleigeobjekt. Det er ikkje råd å leige ut alt heile tida, og det blir pussa opp innimellom når det er ledige objekt. Husleiga blir justert etter konsumprisindeksen årleg i mars månad.

Klimaplan - miljøfyrtårnsertifisering

Kommunane i Vest-Telemark har hatt felles klimaplan på høyring i 2021 og til handsaming i 2022. Dette er eit viktig arbeid som vil halde fram i samarbeid med Vest-Telemarkrådet og dei andre kommunane. Det må setjast av nok ressursar til arbeidet i kvar kommune. Gjennom samarbeidet på reiselivssatsinga i Vest-Telemark, "Merket for berekraftig reisemål for Vest-Telemark" og "Felles reiselivsstrategi for Vest-Telemark" har kvar kommune forplikta seg til å bidra med politiske og administrative ressursar inn i arbeidet. Det er gjort vedtak om at kommuneadministrasjonen må bli miljøfyrtårn.

Kostra-analyse - Vann, avløp og renovasjon

	Seljord 2020	Seljord 2021	Vinje	Nome	Tokke	Landet uten Oslo	Kostragruppe 05
Produktivitet							
Vann - Driftsutgifter per tilknyttet innbygger (kr/tilkn.innb)	2 207	2 769	6 910	1 706	2 220	1 275	
Vann - Gebyrinntekter per innbygger tilknyttet kommunal vannforsyning (kr/tilkn.innb)	3 986	4 356	12 453	1 885	2 413	1 860	
Årsgebyr for avløpstjenesten - ekskl. mva. (kr)	5 966	7 025	3 196	4 669	8 032	4 435	4 604
Kvalitet							
Avløp - Slamtørrstoff produsert per kubikkmeter avløpsvann	2 823		1 835	188	415	331	
Estimert gjennomsnittsalder for kommunalt spillvannsnett med kjent alder (år)	44,0	42,0	24,0	36,0	56,0	34,0	
Renovasjon - Husholdningsavfall per innbygger (kommune)	468	496	494	552	499	0	0

Økonomiplan for 2023-2026

Renovasjon - Levert til materialgjenvinning og biologisk behandling per innbygger (kommune)	159	142	142	311	143	0	0
---	-----	-----	-----	-----	-----	---	---

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

Avdeling	Økonomiplan				
	2023	2024	2025	2026	
Opprinnelig budsjett	16 382	16 382	16 382	16 382	
Sum Tekniske justeringer	8 495	8 495	8 495	8 495	
Sum Vedtak forrige periode	-545	-600	-974	-974	
Sum Demografijustering	115	0	0	0	
Sum Lønns- og prisvekst	3 235	3 235	3 235	3 235	
Konsekvensjusteringer	11 300	11 130	10 756	10 756	
Konsekvensjustert ramme	27 682	27 512	27 139	27 139	
Endringer i tidligere vedtatte tiltak					
Ikkje fire bustadsosiale bueiningar i 2023	Samfunnsutvikling og drift	370	371	371	371
Ikkje hardbruksbustader i 2023	Samfunnsutvikling og drift	144	144	144	144
Sum Endringer i tidligere vedtatte tiltak		514	515	515	515
Nye tiltak					
Auka stilling 15 % på reinhald på helsesenteret	Samfunnsutvikling og drift	90	90	90	90
Auka stillingsprosent 30 % for reinhald på Heddeli etter ombygging	Samfunnsutvikling og drift	162	162	162	162
Høgda inntekter vatn og avløp pga. høgare rente og endra avskrivningar	Samfunnsutvikling og drift	-1 324	-1 047	-825	-543
Sum Nye tiltak		-1 072	-795	-573	-291
Nye tiltak og realendringer		-558	-280	-58	224
Ramme 2023-2026		27 124	27 232	27 081	27 363

Endringer i tidligere vedtatte tiltak

Ikkje fire bustadsosiale bueiningar i 2023

Fire bustadsosiale bueiningar vert ikkje realisert (tidsnok) i 2023 slik at det vert husleigeinntekter, og heller ikkje FDV-utgifter.

Ikkje hardbruksbustader i 2023

Ikkje hardbruksbustader i 2023 (tidsnok) til husleigeinntekter i 2023.

Nye tiltak

Auka stilling 15 % på reinhald på helsesenteret

Det er eit stort ynskje om ei auke i stillingsstorleik frå 70 % til 85 %; dagtidsarbeid 07:00-13:40. I dag er det ei 70 %-stilling som er gjort om frå kveld til dagtidsarbeid (av praktiske og arbeidsmiljømessige årsakar). Det er auka aktivitet på Helsesenteret. Store delar av arealet er litt "vanskeleg tilgjengeleg" reinhaldsområde grunna mykje inventar og utstyr. Golvmateriale krev lange prosessar for behandling (linoleum) Her må ein ha maskinelt utstyr. Det er ein del reinhaldsarbeid som heng etter (gjeld hovudreingjeringa). Frekvensar på reinhaldsoppgåver blir ikkje overhalde. Dette resulterer i tungt dagleg arbeid og lite effektivitet.

Auka stillingsprosent 30 % for reinhald på Heddeli etter ombygging

Det må settast av ressursar til auka stillingsprosent på Heddeli etter ombygginga. Reinhaldsleiar meiner det trengst 30 % auka stilling på reinhald der frå 2023.

Høgda inntekter vatn og avløp pga. høgare rente og endra avskrivningar

Høgare gebyrinntekter på vatn og avløp på grunn av høgare rente og endring i avskrivningar. Gebyrinntektene vert i sin heilskap inntektsført på tenestoområde Samfunnsutvikling og drift, men den del av dei høgda gebyra som skuldast høgda rente, vert overført til ansvar 190 for å vere med på finansiere kommunens renteutgifter, som i sin heilskap vert ført på ansvar 190, der også kommunens samla avdragskostnader på lån vert ført.

Ønska tiltak og ytterlegare innsparingar

Beløp i 1000

		Økonomiplan			
Endringskode		2023	2024	2025	2026
Fallvilt - ettersøksvaktordning	Nytt tiltak	0	100	100	100
Innfri brannkrav på Seljord barne- og ungdomsskule - nytt låssystem og nye dører	Nytt tiltak	0	400	0	0
Installering av brannvarslingssystem på kommunehuset	Nytt tiltak	0	240	0	0
Sommarhjelp - teknisk drift	Nytt tiltak	50	50	50	50
Tilrettelegging for friluftsliv	Nytt tiltak	50	50	50	50
Vedlikehaldsetterslep av kommunale bygg	Nytt tiltak	800	800	800	800
Sum		900	1 640	1 000	1 000

Nye tiltak

Fallvilt - ettersøksvaktordning

Fallvilthandtering er ei stor utfordring. Kommunen har i samsvar med § 29 i *Forskrift om utøving av jakt, felling og fangst*, ansvar for ettersøk av påkøyrte hjortevilt. Det betyr at vi pliktar å ha ei ordning for administrering av dette. Her har det kome stadig nye krav. Ei vaktordning byrjar å tvinge seg fram for å få nokon til å ta på seg denne jobben som krev at nokon er tilgjengeleg 24/7 året rundt. Om kommunen ikkje får nokon til å gjere denne jobben, så har vi ei enno større utfordring.

Mange av kommunane rundt oss og elles i landet har gått over til både kompensert vaktordning og innkjøp av meir utstyr for å klare og halde på den viktige kompetansen ettersøkspersonellet har, og for å levere tenesta på den måten som krevst. Dette er og vegen Seljord må gå for å fortsatt kunne levere ei tilfredsstillande administrering av fallvilt med eiga fallviltgruppe, som er den billigaste og beste løysinga

for denne oppgåva. Ei eiga fallviltgruppe gir lokal kunnskap og betre eigarskap og kontroll over arbeidet. Det er ikkje funne rom for å auke utgiftene til fallvilt for 2023.

Innfri brannkrav på Seljord barne- og ungdomsskule - nytt låssystem og nye dører

Nytt låssystem og nye dører på Seljord barne- og ungd.skule. Kr 500.000 inkl. mva totalt av dette kr 300.000 til låssystemet og kr 200.000 til dører.

Installering av brannvarslingssystem på kommunehuset

Brannvarslingssystemet på kommunehuset må installerast , og det må monterast leielys. 300.000 inkl. mva. Det finst i dag ikkje brannvarslingssystem på dette huset.

Sommarhjelp - teknisk drift

Avtala med IDEA er sagt opp frå 01.01.2022. IDEA utførte mykje av arbeidet med klipping og stell av grøntanlegg i kommunen i perioden mai-oktober. Det er sett av nokre kroner i budsjettet frå tidlegare år, men det eit stort behov for å leige inn ekstra folk til å utføre vedlikehald og til å beise og måle kommunale bygg.

Driftsavdelinga har ikkje nok folk til å ta seg av alt dette i løpet av ein sommar på toppen av alt anna arbeid og avvikling av ferie for dei tilsette.

Primært er det behov for vaksne ungdomar/studentar som har sertifikat og som kan utføre plenklipping, stell av grøntareal og vedlikehald/beising/måling av kommunale bygg. Sjå fmsk.sak 75/22 og k.st.sak 35/22.

Tilrettelegging for friluftsliv

Seljord kommune har inngått fleire avtaler om allmenn bruk av friluftsområde som turveg, bilveg, badeplassar mm. Budsjettet er ikkje inflasjonsjustert som avtalene. Og det er sterkt ynskje om å inngå ny avtale om bruk av Millionvegen slik at denne blir ein god sykkelveg (el-sykkel)/turveg.

Vedlikehaldsetterslep av kommunale bygg

Vi treng å auke vedlikehaldet på kommunale bygg. Etterslep i mange år. Kr 800.000 vert lagt inn som ynskt tiltak.

Mange bygg bør beisast/målast. Ventilasjonsreingjering på Nesbukti har ikkje blitt gjort sidan bygget var nytt i 2008. Det handlar om inn klima, effektivt anlegg, HMS-tiltak til ca 185.000 + mva. TV-signal på Steinmoen (manglar prisar). Ljospakke (utskifting av alt av lysarmatur) på Nesbukti, ca 80.000 + mva. Alt av lysrør blir fasa ut og er etter kvart vanskelege å få tak i delar til. Dette gjeld alle kommunale bygg. Alle fire kjøkkena på avd A, B, C og D treng å fornyast før dei dett frå kvarandre, ca 450.000 + mva. Dette må også sjåast i samanheng med produksjonskjøkkenet som Seljord kommune truleg må byggje litt fram i tid, men produksjonskjøkkenet erstattar ikkje dei små anretningskjøkkena på kvar avdeling. Vi kan demontere sjølve, men vi treng profesjonelle til å montere for å spare tid. Nytt tak på kommunehuset på toetajses-fløyen (manglar prisar). Oppgraderinga av uteområdet ved kommunehuset (manglar plan og prisar).

Skatt, rammetilskot og budsjettavvik

Driftsbudsjett med endringar

Beløp i 1000

Avdeling	Økonomiplan			
	2023	2024	2025	2026
Opprinnelig budsjett	0	0	0	0
Sum Vedtak forrige periode	-260	-188	-57	-57

Økonomiplan for 2023-2026

	Avdeling	Økonomiplan			
		2023	2024	2025	2026
Konsekvensjusteringer		-260	-188	-57	-57
Konsekvensjustert ramme		-260	-188	-57	-57
Endringer i tidligere vedtatte tiltak					
Fond renovasjon	Skatt, rammetilskot og budsjettavvik	207	131	0	0
Fond slam	Skatt, rammetilskot og budsjettavvik	53	57	57	57
Sum Endringer i tidligere vedtatte tiltak		260	188	57	57
Nye tiltak og realendringer		260	188	57	57
Ramme 2023-2026		0	0	0	0

Endringer i tidligere vedtatte tiltak

Fond renovasjon

Fond renovasjon Konsekvensjustert budsjett. Opp- og nedtrappingseffekt fra 2022

Fond slam

Fond slam Konsekvensjustert budsjett. Opp- og nedtrappingseffekt fra 2022

Investeringsbudsjett

Beløp i 1000

Investeringsprosjekter	Økonomiplan				Sum
	2023	2024	2025	2026	2023-26
Aksjar, andelar og selskapskapital	724	724	724	724	2 896
Etablering av hardbruksbustader	1 340	0	0	0	1 340
Flatdal skule, ombygging/påbygging	34 085	0	0	0	34 085
IT	138	0	0	0	138
Vegopprusting og trafikktryggleik	4 300	0	0	0	4 300
Sum investeringsprosjekt	40 587	724	724	724	42 759

Vedlegg

Vedlegg - Investeringar per program

Andre investeringer

Beløp i 1000

Investering	Samla prosjektbeløp		Økonomiplan				Sum 2023-26
	Ferdig år	Netto prosjekt utgift	2023	2024	2025	2026	
Skatt, rammetilskot og budsjettavvik							
Aksjar, andelar og selskapskapital	Løpande		724	724	724	724	2 896
Etablering av hardbruksbustader	2023	965	1 340	0	0	0	1 340
Fellesfinansiering investering	2029	-77 239	0	0	0	0	0
Flatdal skule, ombygging/påbygging	2024	47 241	34 085	0	0	0	34 085
IT	2030	138	138	0	0	0	138
Vegopprusting og trafikktryggleik	2030	8 675	4 300	0	0	0	4 300
Sum Skatt, rammetilskot og budsjettavvik		-20 220	40 587	724	724	724	42 759
Sum		57 019	40 587	724	724	724	42 759

Selvkost

Beløp i 1000

Investering	Samla prosjektbeløp		Økonomiplan				Sum 2023-26
	Ferdig år	Netto prosjekt utgift	2023	2024	2025	2026	
Skatt, rammetilskot og budsjettavvik							
Fellesfinansiering investering	2029	-3 656	0	0	0	0	0
Sum		0	0	0	0	0	0

Andre investeringer

Skatt, rammetilskot og budsjettavvik

Aksjar, andelar og selskapskapital

Eigenkapitaltilskot til Kommunal Landspensjonskasse (KLP).

Etablering av hardbruksbustader

I kommunestyresak 72/22, 06.10.2022 "Investeringsbudsjettet - Rapportering og budsjettjusteringar - Haust 2022" er det gjeve denne statusrapporten:

Søknaden for oppføring av inntil tre hardbruksbustader på kommunen si tomt på Tingstad er ferdig utarbeidd av konsulent. Søknaden er nabovarsla og det er kome fleire merknader som er negative til plasseringa av tiltaket. Etter at nabovarslinga var gjennomført, blei søknaden sendt på høyring til regionale etatar og politiet då det er naudsynt med fleire dispensasjonar. Det er kome svar frå

Statsforvaltaren, fylkeskommunen, NVE og politiet; ingen av desse har vesentlege merknader til saka. Det er ikkje kome løyve frå Statens vegvesen. Dette trengst for å byggje innanfor byggjegrensa. Det er purra på. Søknaden må handsamast i samfunnsutvalet. Det er brukt om lag kr 160.000 (inkl. mva.) til konsulentarbeid.

Søknaden vert tidlegast handsama i samfunnsutvalet i desember.

Tiltaket er rebudsjettering av opphavleg budsjett 2022 på kr 1,5 mill, fråtrekt prosjekteringsarbeidet i 2022 på kr 160.000.

I økonomiplan 2022-2023 er prosjektet omtala slik:

Det er behov for bustader som toler tøff bruk. Det er sett i gang arbeid for å sjå på kor og korleis dette skal gjerast. Saka vil kome til politisk handsaming når detaljane kjem på plass. Det er behov for minst 2 slike bustader. Dei kostar kr 440 000 per stykk utan mva og frakt. I tillegg kjem det kostnader knytt til plassering, vatn og avløp, tilkomst med meir. Etter budsjettet for 2023 på kr 1 340 000, er budsjetttramma per bustad kr 670 000 inkl. mva og kr 536 000 ekskl. mva.

Flatdal skule, ombygging/påbygging

I kommunestyresak 55/22, 18.08.2022 vart ombygging og påbygging av Flatdal skule vedteken med eit brutto investering (inkl. mva.) på kr 47 671 000, fordelt med kr 1 086 000 i 2021, kr 12 500 000 i 2022 og kr 34 085 000 i 2023.

IT

Investering i to nye modular i Framsikt: Rapportering kr 81.250 og Integrasjon Agresso kr 56.250. Beløpa er inkl. mva. Desse modulane kjem i tillegg til modulane Analyse, Økonomiplan og Årsbudsjett frå 2022.

Vegopprusting og trafikktryggleik

Opprusting av Heivegen vart opphavleg ført opp i investeringsbudsjettet for 2021 med kr 4 375 000 (inkl. mva.). Det vart ikkje gjort noko i 2021, og tiltaket vart rebudsjettert i opphavleg investeringsbudsjett for 2022, men det vert berre gjort litt prosjekteringsarbeid i år. I kommunestyresak 72/22, 06.10.2022 vart prosjektet rapportert slik:

Det er ikkje ført noko på prosjektet pr. no, men vi har nytta konsulenthjelp frå Sweco i 2022. Dette utgjer om lag kr 75.000. Om anbodet blir dyrare enn totalbudsjettet på kr 4.375.000 er uvisst. Kostnaden til prosjektet er usikker. Prosjektet er forseinka pga. ressursmangel og folk til å følgje opp prosjektet. Sweco har difor ikkje greidd å få lagt ut anbodspapira på Doffin. Dette skulle skje tidlegare på ettersommaren. No blir desse lagt ut så seint at fristen til entreprenørane vil bli skuva på. Heivegen ligg i eit område der vinteren kjem tidleg. Det er difor gjeve råd om å vente med arbeidet til våren 2023 for å få eit godt resultat. Val av entreprenør kan skje hausten 2022.

Tiltaket er ført opp i 2023 med kr 4 300 000, som er den opphavlege løyvinga frå investeringsbudsjett 2021, fråtrekt prosjekteringskostnaden i 2022 på kr 75.000. Frå 2021 til 2023 har det nok vore ein monaleg prisstigning på denne type anleggsarbeid. Byggjekostnadsindeksen for veganlegg, *veg i dagen*, har auka med 19,5 % frå 2. kvartal 2021 til 3. kvartal 2022.

